

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

ปิยพร บุญใบ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมษายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
ปิยพร บุญใบ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
เมษายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
EFFECTIVENESS OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN SCHOOLS
UNDER SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

BY

PIYAPORN BOONBAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Education Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

April 2020

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ปิยพร บุญใบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
.....ประธานกรรมการสอบ ..... ประธานที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์) วิทยานิพนธ์
และกรรมการสอบ
..... กรรมการสอบ ..... กรรมการที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.อุทัยทรัพย์ ดอกคำ) วิทยานิพนธ์
และกรรมการสอบ
..... กรรมการสอบและ
(ดร.เขาวลัักษณ์ สุตะโคตร) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 24 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาเอาใจใส่
ดูแล ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ และปรับปรุง
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ส่งผลให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
ในความเมตตา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์
ทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ธวัชชัย ไพไหล นายชัยยงค์ ธรรมรัตน์ นางอรุวรรณ อุณีเศษ นางดาระณี ภูนิคม
นายวัชรพงษ์ ภูยางสิม นางนิรันดร จันลาวงศ์ นายชัยศักดิ์ แสงวงศ์ สิบเอกประสาท
อุระภา นายยุทธยา เทออรุณ นางนันทิยา พรหมเมือง นายอนุกุล บุญจันทร์ และนางชุตติพร
ศรีคำแซง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เสนอแนวทาง การพัฒนาในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 ทุกคน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและอำนวยความสะดวก
ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดาของ
ผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล
สำเร็จในปัจจุบัน

ปิยพร บุญใบ

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ผู้วิจัย	ปิยพร บุญใบ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์
หาอำนาจพยากรณ์ และหาแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ
งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 340 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 70 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
จำนวน 70 คน และครูผู้สอน จำนวน 200 คน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage
Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .987 และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .953 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient)
และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression
analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ ในตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4) ด้านการวัดและประเมินผล (L_6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L_1) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 89.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ ± 0.15623
7. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ การประกันคุณภาพภายใน

TITLE	Instructional Leadership of School Administrators Affecting Effectiveness of Internal Quality Assurance in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1
AUTHOR	Piyaporn Boonbai
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Ploenpit Thummarat Dr. Ruethaisap Dokkham
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this research were to: examine, compare, identify the predictive power, and establish the guidelines for developing the instructional leadership administrators affecting the effectiveness of internal quality assurance (IQA) in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. The samples, obtained through multi-stage random sampling, consisted of a total of 340 participants including 70 school administrators, 70 teachers in charge of IQA, and 200 teachers working in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 in the 2019 academic year. The research instrument included a five point – rating scale questionnaire concerning leadership administrators with the reliability of 0.987 and the effectiveness of the schools' IQA with the reliability of 0.953. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, One-Way ANOVA, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. The instructional leadership of school administrators, as a whole and each aspect were at a high level.
2. The effectiveness of the schools' IQA, as a whole and each aspect were at a high level.

3. The instructional leadership of school administrators as perceived by participants classified by positions and school sizes, as a whole indicated a statistically significant difference at the .01 level. There was also a significant difference at the level of .05 in terms of work experiences.

4. The effectiveness of the schools' IQA as perceived by participants classified by positions and work experiences, as a whole indicated a statistically significant difference at the .05 level. There was also a significant difference at the level of .01 in terms of school sizes.

5. The instructional leadership of school administrators had a positive relationship with the effectiveness of the schools' IQA at a high level with the statistical significance of the .01 level.

6. The instructional leadership of school administrators comprised four aspects which were able to predict the effectiveness of the schools' IQA at the statistical significance of the .01 level. The said factors comprised four factors: School IQA Development (L_7), Learning Resource Development (L_4), Measurement and Evaluation (L_6), Determination of School Missions (L_1). The predictive power of all said factors reached 89.10% with the standard error of estimate ± 0.15623 .

7. The guidelines for developing the instructional leadership of school administrators affecting the effectiveness of the schools' IQA involved five aspects: School IQA system, Learning Resource Development, Measurement and Evaluation, Determination of School Missions, and Internal Supervision.

Keywords : Instructional leadership, School Internal Quality Assurance

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ ..... 1 ภูมิหลัง ..... 1 คำถามของการวิจัย ..... 6 ความมุ่งหมายของการวิจัย ..... 8 สมมติฐานของการวิจัย ..... 9 ความสำคัญของการวิจัย ..... 10 ขอบเขตของการวิจัย ..... 10 กรอบแนวคิดของการวิจัย ..... 13 นิยามศัพท์เฉพาะ 15
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ..... 21 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ..... 22 ความหมายของภาวะผู้นำ ..... 22 บทบาทและหน้าที่ของผู้นำ ..... 25 คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ ..... 28 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ..... 31 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ..... 34 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา..... 63 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ..... 63 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ..... 65 หลักการและแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ..... 68 แนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา 71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐาน การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	75
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	80
สภาพทั่วไป	80
ขอบข่ายและภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	83
การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม	84
ประเด็นยุทธศาสตร์	87
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	90
งานวิจัยในประเทศ	90
งานวิจัยต่างประเทศ	96
3 วิธีดำเนินการวิจัย	103
ตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	103
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	103
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล	118
การวิเคราะห์ข้อมูล	118
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	120
ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	222

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 125
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 125
	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล 127
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 129
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม 129
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย 130
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 195
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 195
	สมมติฐานของการวิจัย 196
	วิธีดำเนินการวิจัย 197
	สรุปผลการวิจัย 201
	อภิปรายผลการวิจัย 211
	ข้อเสนอแนะ 225
	ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ 225
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 226
	บรรณานุกรม 227
	ภาคผนวก 241
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ 243
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ 249
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 269

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	281
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	293
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปมาลงในตาราง	301
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทาง การยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	305
ภาคผนวก ซ ภาพประกอบการวิจัย	311
ประวัติย่อของผู้วิจัย	317

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิด ของนักการศึกษา	43
2	จำนวนโรงเรียนจำแนกตาม โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	104
3	จำนวนประชากร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	105
4	จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 และจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยการลุ่ม จำแนกตามขนาดและอำเภอ	107
5	รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายอำเภอ โรงเรียนขนาดเล็ก	109
6	รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายอำเภอ โรงเรียนขนาดกลาง	110
7	รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายอำเภอ โรงเรียนขนาดใหญ่	113
8	จำนวนและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม	131
10	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	132
11	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน	133
12	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	134
13	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	135
14	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการนิเทศการศึกษา	136

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล	137
16	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน และครูผู้สอน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	138
17	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม	139
18	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	139
19	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	141

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
20	<p>ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ .....</p>	142
21	<p>ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ .....</p>	144
22	<p>การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน .....</p>	145
23	<p>การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่ .....</p>	147

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน	150
25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่	152
26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน	153
27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงาน ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาด แตกต่างกันเป็นรายคู่	155

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
<p>28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน .....</p>	158
<p>29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่ .....</p>	159
<p>30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน .....</p>	161
<p>31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่ .....</p>	163

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
32	การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน	165
33	การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกันเป็นรายคู่	166
34	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จากตัวแปรทั้งหมด	168
35	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาโดยรวม $(E_i) R^2$	169
36	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของผู้เรียน $(E_{1,1}) R^2$	171
37	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน $(E_{1,2}) R^2$	172

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
38	<p>ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ (E₂) R² .....</p>	173
39	<p>ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (E₃) R² .....</p>	174
40	<p>ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 .....</p>	176
41	<p>ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 .....</p>	283
42	<p>ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 .....</p>	295
43	<p>ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 .....</p>	2998

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	14
2 กระบวนการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	70
3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย	313
4 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา	314
5 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูผู้สอน	315
6 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นศึกษานิเทศก์	316

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด และเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมได้สิ้นสุดลง กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560, คำนำ)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท และมาตรา 48 ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ประกอบกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพ

การศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นให้มีการนำผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาใช้เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และได้มีการประกาศนโยบายด้านการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การเน้นค่านิยม 12 ประการ การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 รวมทั้งจากการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษาของคณะกรรมการติดตามและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ผลจากการศึกษา พบว่า มีสภาพปัญหาเกี่ยวกับการประเมินใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประเมิน 2) ด้านมาตรฐานของผู้ประเมิน และ 3) ด้านมาตรฐานของวิธีการประเมิน ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้น้อยลง กระชับ และสะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง เน้นการประเมินสภาพจริง ไม่ยุ่งยาก สร้างมาตรฐานระบบการประเมินเพื่อลดภาระการจัดเก็บข้อมูล ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน รวมทั้งให้มีการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายในให้มีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา และได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560, หน้า 3)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไป โดยให้มีการปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้น้อยลง กระชับ และสะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง เน้นการประเมิน สภาพจริง ไม่ยุ่งยาก สร้างมาตรฐานระบบราชการประเมินเพื่อลดภาระการจัดเก็บข้อมูล ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน ปรับกระบวนทัศน์ ในการประเมินที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาบนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งให้มีการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายในให้มีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ สามารถให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาได้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา และได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการนั้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว เป็นระบบการประเมินแนวใหม่ที่มุ่งเน้นการประเมินคุณภาพสถานศึกษาในภาพรวม

(Holistic rubrics) ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยจะไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบ ในการประเมินผลงานหรือกระบวนการแต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลงานหรือภาพรวมของกระบวนการดำเนินงานนั้น ๆ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ และทักษะในการประเมินของผู้ประเมิน โดยผู้ประเมินต้องศึกษาและรวบรวมข้อมูลในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งเป็นการประเมินและตัดสินผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ โดยผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้ อย่างรอบด้าน อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในขณะผู้ประเมิน เพื่อการตัดสินระดับคุณภาพ จะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง ผู้ประเมินจำเป็นต้องทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อการประเมิน ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น มาตรฐาน ของผู้ประเมิน จึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 1)

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่ง มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษา กำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษาต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะทำกิจกรรมหรือโครงการโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินอย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 3)

ในการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ระบบการบริหารที่ดี ความสามารถในการจัดการภายในสถานศึกษา

การใช้ทรัพยากรที่หามาให้คุ้มค่าเหมาะสมและการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการทำงานที่ทุกคนมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายและมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เรียกว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สถานศึกษาในท้องที่ดำเนินงานได้สะดวกและมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เช่น ชุมชน เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่คอยให้การสนับสนุนทางการศึกษาเรื่อยมา บทบาทเป็นส่วนสำคัญหลักในการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่น และความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพของสถานศึกษาให้สร้างสรรค์ ซึ่งการศึกษาเป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นและเป็นส่วนสำคัญที่จะร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในทุกปี (ศิริรัตน์ โนจิตร, 2560, หน้า 5)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ถือว่าเป็นผู้นำ ผู้นำคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถสร้างความผูกพันให้เกิดการยอมรับและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม และส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำโดยเฉพาะด้านผู้นำทางวิชาการ ต้องมีความชัดเจน มีความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เช่น การกำหนดบทบาทของสถานศึกษา บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของครู และวิธีการดำเนินการ เป็นต้น และบุคคลที่เป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้นำ (Leader) เป็นผู้ประสานความร่วมมือจากทุก ๆ ด้าน (กรมวิชาการ, 2546 หน้า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน เช่น โกศิษฎ์ เปลรินทร์ (2552, หน้า 60) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ 2) การบริหารจัดการหลักสูตร 3) การพัฒนา

นักเรียน 4) การพัฒนาครูและการส่งเสริมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 94) ได้เสนอภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง การเอาใจใส่อย่างมากของผู้นำผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่มีผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียน มุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครูซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและการสอน 3) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 4) การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรและ 5) การพัฒนานักเรียน โดยพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการจะช่วยให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ

สิ่งที่กล่าวมานั้นจะเป็นไปมิได้หากสถานศึกษานั้นยังขาดผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารงานจนประสบความสำเร็จให้ถึงเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษานั้นถือได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานที่จะทำให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับองค์กรมีการยอมรับกันว่าความสำเร็จขององค์กรไม่ว่าจะเรียกเป็นการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลล้วนแต่ขึ้นกับภูมิปัญญาความคิดอ่านและแนวปฏิบัติที่สร้างสรรค์ของผู้นำในองค์กรทั้งสิ้น (กมลลักษณ์ สิทธิรัตน์ ณ นครพนม, 2558, หน้า 68) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสูงคือกุญแจสำคัญนำไปสู่การปฏิรูปด้านการศึกษาให้ยั่งยืน ซึ่งนักการศึกษาคิดการศึกษาต่างมีความเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหารงานมีความรู้ความสามารถและความเป็นมืออาชีพในการนำองค์กรไปข้างหน้า ส่งผลการบริหารงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อการพัฒนาทั่วทั้งองค์กรและสามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งอยู่ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เคลื่อนตัวไปอย่างรวดเร็วทุกองค์กรจะมุ่งปฏิรูปในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเน้นในเรื่องความรับผิดชอบต่อในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำยุคใหม่ที่สามารถมองภาพขององค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่งและชัดเจน สามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันและภาพในอนาคตที่ต้องให้ความสำคัญและต้องเปลี่ยนแปลงรวมทั้งต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สร้างทีมแห่งการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน (มัลลิกา เซาว์บุญเวช, 2556, หน้า 2)

ปัจจัยหนึ่งในการบริหารงานในโรงเรียนโดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ คือความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนางานด้านวิชาการ การวางแผน การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจูงใจ การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนการวัดประเมินผลของนักเรียน เป็นผู้ประสานงานควบคุมงานด้านวิชาการ พัฒนาสภาพการทำงานของครูและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กำกับติดตามครู ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร จึงจะทำให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ประสบผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ (ลำพูน หมายสุข, 2556, หน้า 30) ซึ่งผู้บริหารยุคใหม่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการที่เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม รู้จักปรับปรุงงาน เป็นผู้ให้การยอมรับ เป็นผู้ให้การช่วยเหลือ เป็นนักพูดที่ชำนาญ เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้เข้าสังคมได้ดี

จะเห็นได้ว่า สถานศึกษามีความต้องการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและให้ได้มาตรฐานการศึกษา การบริหารงานจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพประกอบ กับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถช่วยพัฒนาให้ไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ซึ่งจะสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และจัดให้มีการสนับสนุนส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการของวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

2. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านใดบ้าง ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

7. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน
7. เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน
5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 นำไปประกอบการพิจารณาวางแผนยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อประกอบการพิจารณาให้มีการสนับสนุนส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

3. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตอื่น ๆ

4. เป็นข้อเสนอแนะให้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 นำผลการวิจัยที่ได้ไป พิจารณาประกอบการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

1.1 การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยจากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จากนักวิชาการ เอกสาร และงานวิจัยของสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 188) ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 94) Hallinger and Murphy (1985, pp. 217 – 247) Bossert (1988, p. 341) Ubben & Hughes (1987, pp. 97 – 99) Davis & Thomas (1989, p. 40) Krug (1992, pp. 430 – 431) Hoy & Hoy (2003 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 73 – 74) Wildy and Dimmock (1993, p. 34) และ Heck and Hallinger (2009, p. 6 – 9) โดยได้กำหนดประเด็นเนื้อหา ที่จะทำการวิจัย ทั้งหมด 7 ด้าน ดังนี้

- 1.1.1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- 1.1.2 การจัดการเรียนการสอน
- 1.1.3 การบริหารจัดการหลักสูตร
- 1.1.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.1.5 การนิเทศการศึกษา
- 1.1.6 การวัดและประเมินผล
- 1.1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 77-78) ซึ่งมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

- 1.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
  - 1.2.2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
  - 1.2.2.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
- 1.2.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ
- 1.2.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น

2,098 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 166 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 175 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,757 คน จากทั้งหมด 175 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607–610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้เกณฑ์กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 322 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 340 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 70 คน และครูผู้สอน จำนวน 200 คน จากโรงเรียน 70 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน

ของสถานศึกษา

3.1.1.3 ครูผู้สอน

3.1.2 ประสบการณ์ในตำแหน่ง

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5–10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

3.1.3.1 ขนาดเล็ก

3.1.3.2 ขนาดกลาง

3.1.3.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2.1.1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

3.2.1.2 การจัดการเรียนการสอน

3.2.1.3 การบริหารจัดการหลักสูตร

3.2.1.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2.1.5 การนิเทศการศึกษา

3.2.1.6 การวัดและประเมินผล

3.2.1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3.2.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.2.2.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

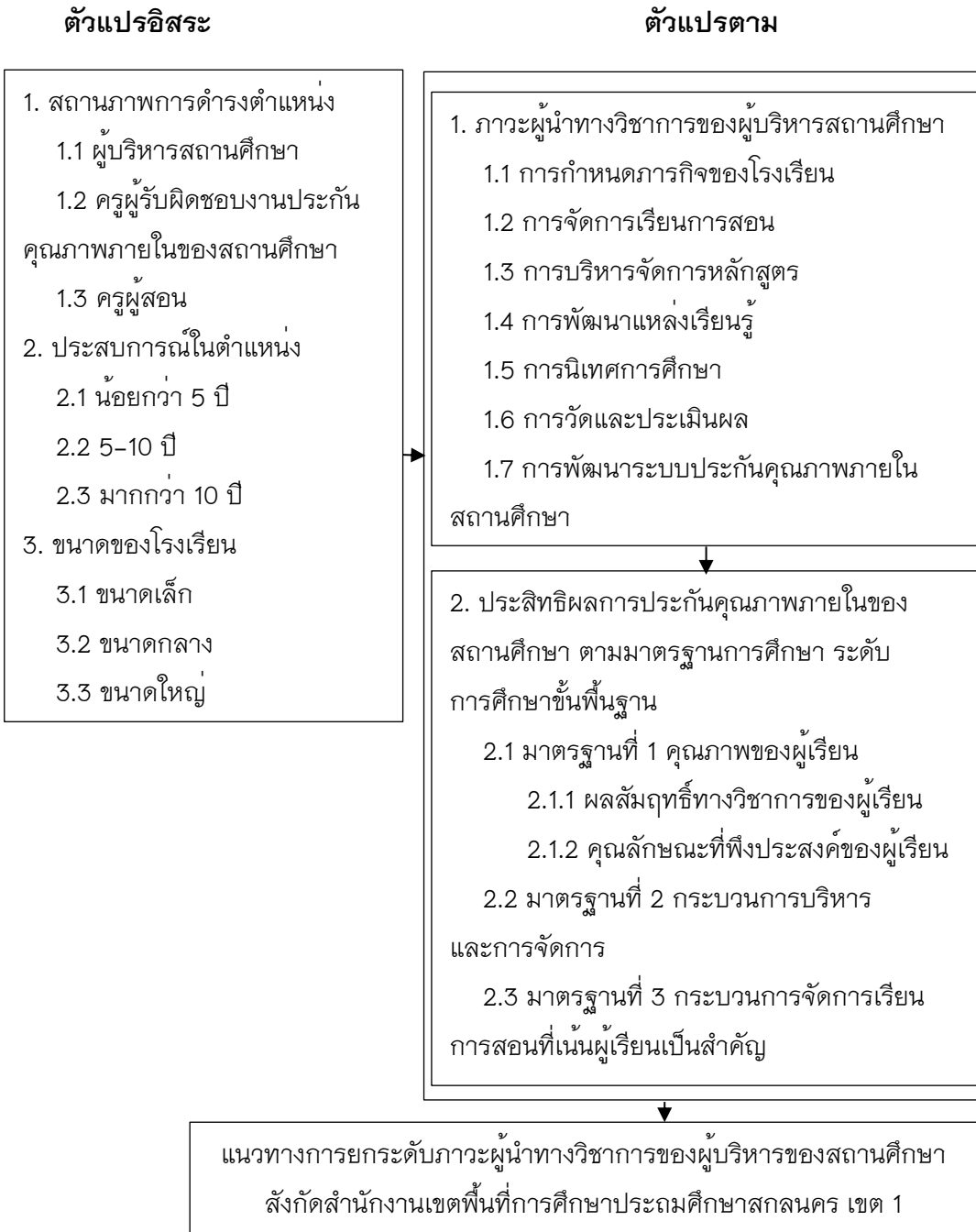
3.2.2.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร 7 ด้าน คือ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการหลักสูตร 4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5) การนิเทศการศึกษา 6) การวัดและประเมินผล และ 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารของ สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 188) ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 94) Hallinger and Murphy (1985, pp. 217 – 247) Bossert (1988, p. 341) Ubben & Hughes (1987, pp. 97 – 99) Davis & Thomas (1989, p. 40) Krug (1992, pp. 430 – 431) Hoy & Hoy (2003 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 73 – 74)

Wildy and Dimmock (1993, p. 34) และ Heck and Hallinger (2009, pp. 6 – 9) จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิด การวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิตยาคมคัพทเจพาอะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อให้มีความเข้าใจและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนด นิตยาคมคัพทเจพาอะของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่แสดงออกถึง ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการในโรงเรียน โดยการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาการจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1.1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ วิทยาลัย ศักยภาพของโรงเรียน สร้างความรู้ความ เข้าใจแก่คณะครูและบุคลากร มีการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู กำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของนักเรียน กำหนดพฤติกรรมการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครู มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการให้บรรลุ เป้าหมายสู่การเชื่อมโยงภารกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

1.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ วิทยาลัย เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ มีความสามารถในการคิดคำนวณ ส่งเสริม กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้กับนักเรียน มีการดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีผล การเรียนอยู่ในระดับต่ำ จัดโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กระตุ้นให้ครูปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมการสอนอย่างสม่ำเสมอ

1.3 การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษา การร่วมกันกำหนดระบบ บริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ การติดตามผลการใช้หลักสูตร ดูแลคุณภาพ การจัดทำหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและ คณะกรรมการศึกษา ชุมชน เกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้

1.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน ที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อบรรยากาศการเรียน การสอนภายในสถานศึกษา และมีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

1.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชนเพื่อร่วมมือในด้านกานิเทศภายใน มีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน แก่คณะครู สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่งวิทยาการที่เหมาะสมให้แก่ ครูผู้สอน มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีโอกาสพัฒนางาน การเรียนการสอน

1.6 การวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา การให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูด้านการวัดผล ประเมินผล ของผู้เรียนตามสภาพจริง สนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศในการวัด และประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว และมีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผล การปฏิบัติงานของครูผู้สอน

1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

2. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากร หรือหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 แล้วโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนา หรือเป็นไปตามที่คาดหวัง ประสิทธิภาพพิจารณาการจากการประเมินผลของงาน โครงการ หรือกิจกรรม ที่ได้รับการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย จำนวน 3 มาตรฐาน 21 ประเด็นพิจารณา พร้อมทั้งให้การจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ซึ่งมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน 21 ประเด็นพิจารณา ได้แก่

2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารการคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพะทางร่างกายและจิตสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน 10 ประเด็นพิจารณา ได้แก่

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

2.1.1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

2.1.1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี
 วิจารณ์ญาณอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

2.1.1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

2.1.1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 และการสื่อสาร

2.1.1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

2.1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา
 กำหนด

2.1.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.1.2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง

และหลากหลาย

2.1.2.4 สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

2.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง
 การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์
 และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน
 ตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
 ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยี
 สารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อม
 ทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 6 ประเด็นพิจารณา ได้แก่

2.2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน
 ตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการ
 เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

2.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ประเด็นพิจารณา ได้แก่

2.3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2.3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

2.3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

2.3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.2 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษา ให้ทำหน้าที่งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.3 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษา ให้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. ประสบการณ์ในตำแหน่ง หมายถึง เวลาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับตามคำสั่งให้ดำรงตำแหน่งหรือได้รับการแต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย ตามบทบาทหน้าที่

4.1 ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี

4.2 ประสบการณ์ 5-10 ปี หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งตั้งแต่ 5-10 ปี

4.3 ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนโดยจำแนกตามจำนวนนักเรียน โดยโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

5.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

5.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

5.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

6. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง วิธีปฏิบัติหรือแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการโดยนำตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาร่างเป็นแนวทางในการยกระดับแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน ให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาที่สมบูรณ์ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษารอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

1.2 บทบาทและหน้าที่ของผู้นำ

1.3 คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ

1.4 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

1.5 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.1 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.3 หลักการและแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา

2.4 แนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.5 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ดังนี้

โกศิษฎ์ เปลรินทร์ (2552, หน้า 50) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่สร้างงานและมุ่งงานเชิงสังคม มุ่งสิ่งต่าง ๆ ที่มีคุณค่า เน้นความคิด และพฤติกรรมที่เป็นเรื่องจำเป็นของภาวะผู้นำนั้นเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

จุฑามาศ อินนามเพ็ง (2552, หน้า 26) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงกระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการนำ เพื่อนำกลุ่มให้บรรลุตามเป้าหมายร่วมกันขององค์การ โดยมุ่งอิทธิพล แรงจูงใจ วิสัยทัศน์ ในการเป็นผู้นำเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลในทุกสถานการณ์

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 230) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงศิลปะของบุคคลหนึ่ง ที่สามารถโน้มน้าวให้บุคคลคนหนึ่งหรือบุคคลหลายคนได้แสดงพฤติกรรมของตนเองตามที่ผู้นำประสงค์ ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เพื่อให้บรรลุไปตามเป้าหมายของส่วนรวมหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข

ณัฐพงศ์ บุญยารมณ (2553, หน้า 23) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำคือศิลปะและความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคนให้ทำงานด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มและองค์การ

ศศิวิมล สุขนารักษ์ (2554, หน้า 14) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงการกระทำหรือการปฏิบัติที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ของบุคคล ทั้งทางกาย วาจา จิตใจและอารมณ์ ตลอดจนการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่ในการจูงใจ กำหนดเป้าหมายในการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การปกครอง บังคับบัญชา การควบคุมดูแล การตัดสินใจ และการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 282) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงความสามารถของผู้นำในการใช้ศิลปะ อิทธิพล อำนาจหน้าที่และพลังอำนาจที่มีอยู่ เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มของบุคคลดำเนินงานในหน้าที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการบริหาร หรือการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้บังคับบัญชาเห็นในการบริหารหรือการปฏิบัติงาน

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความต้องการและมีความพึงพอใจมากกว่าที่มีอยู่ โดยจงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามองให้ไกลกว่าความสนใจของตนเองไปสู่ประโยชน์ของสถานศึกษา เกิดเป็นความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้บริหารต้องแสดงวิสัยทัศน์และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจกล้าเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง สร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐานมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และมีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี

กิตติวรรณ แสนโท (2556, หน้า 28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการเป็นผู้นำทำให้บุคคลอื่นยอมรับและปฏิบัติตาม เป็นการใช้อิทธิพลหรืออำนาจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามและยอมรับนับถือซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะเปลี่ยนแปลงองค์การสามารถชักนำกลุ่มให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

Holland (1978, pp. 1 – 4 อ้างถึงใน อนุรักษ์ ชุนจัน, 2556, หน้า 10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลของบุคคลที่เป็นผู้นำ มิได้หมายถึงตัวบุคคลที่เป็นผู้นำ ถึงแม้ว่าภาวะผู้นำจะขึ้นอยู่กับอำนาจตามกฎหมายที่ผู้นำมีก็ตาม จริงอยู่ที่กระบวนการภาวะผู้นำนั้นมีตัวผู้นำเป็นส่วนสำคัญและเป็นศูนย์กลางของกระบวนการ แต่ในสถานการณ์โดยรวมแล้ว ผู้ตามนับว่ามีความสำคัญมากเช่นกัน เพราะหากปราศจากการตอบสนองจากผู้ตามแล้วก็ไม่มีการภาวะผู้นำเกิดขึ้น ทั้งนี้ เพราะภาวะผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้อิทธิพลและผู้รับแรงของอิทธิพล แต่มิได้หมายความว่าอิทธิพลจะถูกใช้โดยผู้นำฝ่ายเดียว ในทางกลับกันผู้ตามก็ใช้อิทธิพลต่อผู้นำได้

Bass (1981, pp. 7 – 14 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2553, หน้า 49) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือกระบวนการต่าง ๆ ที่จำแนกได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม
2. ภาวะผู้นำเป็นการผสมผสานคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่ช่วยสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
3. ภาวะผู้นำเป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มตามที่ต้องการ
4. ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ซึ่งผู้นำใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่ม

5. ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมการควบคุมสั่งการกิจกรรมของกลุ่ม
6. ภาวะผู้นำเป็นศิลปะของการเกลี้ยกล่อม จูงใจ หรือคล้อยตามสมาชิกของกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์
7. ภาวะผู้นำเป็นความแตกต่างระหว่างอำนาจของผู้นำกับผู้ตาม
8. ภาวะผู้นำเป็นเครื่องมือที่ทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
9. ภาวะผู้นำเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ทั้งระหว่างผู้นำกับผู้ตามและระหว่างผู้ตามด้วยตนเอง
10. ภาวะผู้นำเป็นการประสานบทบาทต่าง ๆ ภายในกลุ่มและชี้้นำเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
11. ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำกำหนดขอบข่าย และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำหนดช่องทางการสื่อสารเพื่อทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

Bennis and Nurnus (1985, pp. 2-3 อ้างถึงใน อนุรักษ์ ชุนจัน, 2556, หน้า 10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมากเพราะปัจจัยที่ทำให้องค์กรมีชีวิตชีวาสามารถที่จะดำรงอยู่ได้นอกจากนี้ ภาวะผู้นำยังช่วยพัฒนาองค์กรไปในทิศทางใหม่ ๆ ที่องค์กรต้องการมุ่งไปสู่ทิศทางนั้นได้

Yulk (2005, p. 5 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2553, หน้า 49) ทำการสรุปนิยามของภาวะผู้นำไว้หลากหลายแนวทาง เช่น

ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของเอกัตบุคคลที่สามารถสั่งการและชี้้นำกลุ่มให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของกลุ่มได้

ภาวะผู้นำ คือ อิทธิพลของบุคคลที่มีอยู่เหนือบุคคลอื่นในการปฏิบัติงานในองค์การ

ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลที่ทำให้การปฏิบัติงานในองค์การบรรลุผลโดยใช้ความเป็นสถาบันการเมือง จิตวิทยา ทรัพยากรอื่น ๆ กระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดความพึงพอใจ

ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการในการใช้อิทธิพลเพื่อทำให้เกิดประสิทธิผลของกลุ่ม

ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการใช้วัฒนธรรมจากภายนอกองค์การ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงในองค์การ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลในการนำหรือพฤติกรรม การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม เป็นการ ผลมผลานคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่ช่วยสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จ เป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำตามที่ต้องการ เป็นสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามซึ่งผู้นำใช้อิทธิพล ต่อพฤติกรรมของกลุ่ม และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้นำ

บทบาทและหน้าที่ของผู้นำเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำหรือผู้บริหารที่แสดงออก ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ทัศนะต่าง ๆ ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552, หน้า 84-94) ได้กำหนดการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการดังนี้

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนา ผู้เรียน กล่าวคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ต่าง ๆ ในปัจจุบันสู่กรอบการพัฒนาผู้เรียนในอนาคต มีความสามารถในการเป็นผู้นำ มีความสามารถในการริเริ่มวิธีการใหม่ ๆ มาปรับปรุง และเผยแพร่ แนะนำให้บุคลากร ในสถานศึกษานำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการ ประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ กล่าวคือ ผู้บริหารใช้ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานอื่นได้รับรู้และให้ข้อมูลสารสนเทศ ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เสนอและเลือกแนวทางประกอบการตัดสินใจ กำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ ปรับปรุงพัฒนา และใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือ ผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ กล่าวคือ ผู้บริหารบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ร่วมรับผิดชอบดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ มีการนิเทศ การติดตาม กำกับ และประเมินผลการดำเนินงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ กล่าวคือ ผู้บริหารมีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ของสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป มีการดำเนินงาน นิเทศ ติดตาม ประเมินการดำเนินงาน และรายงานประจำปีตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด มีการนำผลการประเมินไปพัฒนาและปรับปรุงศักยภาพครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

5. นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน พึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา กล่าวคือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านงานบริหารวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป และมีความพึงพอใจในผลการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

6. ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่ในการจัดการศึกษาเต็มศักยภาพเต็มเวลา กล่าวคือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการทั้งการพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การสร้างการพัฒนา และการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และเอาใจใส่ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีการติดตาม กำกับประเมินและนำผลการประเมินไปพัฒนาหรือปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามภารกิจอย่างเต็มความสามารถและเต็มเวลาทำการ

บุหงา วชิระศักดิ์มงคล (2556 , หน้า 21) กล่าวถึงบทบาทของผู้นำว่าเป็นการแสดงออก โดยอิสระที่มีผลดีต่อผู้อื่นหรือสังคม เช่น การตัดสินใจ การจูงใจให้คนทำงาน การแสดงออกทางความคิดการพูด พฤติกรรมทางอารมณ์ การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ดังนี้

1. เป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาหารือในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรมในสังคมแห่งความรู้มีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถชี้แนะหรือให้คำปรึกษาในฐานะเป็นผู้ชำนาญหรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้นำทางปัญญา ย่อมเป็นผู้รอบรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ชัดเจนเรียกว่าระดับมืออาชีพ

2. เป็นผู้จูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามตัวแบบหรือตัวอย่างที่ดี ผู้นำจึงต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ ศรัทธา ยอมรับในบุคลิกภาพ ความคิดเห็น และยอมรับในพฤติกรรม

3. เป็นผู้พัฒนาให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่พึงประสงค์ขององค์กรหรือสังคม ผู้นำจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มองไกลในอนาคต และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่เห็นแก่ตัวและพวกพ้องตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและเป็นผู้พัฒนาให้สังคมอยู่อย่างมีความสุข สร้างความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และมีความคิดเชิงบวก มองโลกในทางที่ดี ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

4. บทบาทในเชิงวิชาการ ผู้นำควรต้องมีความรู้ ความสามารถ ด้านวิชาการที่เป็นวิชาชีพของตนอย่างลุ่มลึก จนสามารถใช้ในการให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ความรู้ในสาขาของตนเพื่อการอธิบายเหตุการณ์ และจัดสถานการณ์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อภารกิจ/องค์กร เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอด ถึงสามารถให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้สำเร็จในระดับหนึ่งรวมทั้งมีผลงานเป็นที่ยอมรับ มีการพัฒนานวัตกรรมเชิงวิชาชีพ และมีผลงานเผยแพร่

5. บทบาทในการเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด อารมณ์มั่นคง มีความฉลาด มีอารมณ์ดี และมีคุณธรรมและจริยธรรมสูง มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นทีมงานที่เข้มแข็ง มีบุคลิกภาพทั้งภายนอกและภายในงดงาม

Wall and Hawkins (1964, pp. 396–400 อ้างถึงใน ไชยา ภาระบุตร, 2555, หน้า 276) กล่าวถึง ภาระหน้าที่ของผู้นำดังนี้

1. เป็นนักบริหารที่ดี
2. เป็นผู้วางแผนนโยบาย
3. เป็นผู้วางแผน
4. เป็นผู้เชี่ยวชาญ
5. เป็นผู้แทนของกลุ่มในการติดต่อภายนอก
6. เป็นผู้รักษาสัมพันธภาพระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา
7. เป็นผู้ให้คุณและโทษ
8. เป็นผู้อนุญาตใตตุลาการ
9. เป็นสัญลักษณ์ของสมาชิก

10. เป็นแบบอย่างที่ดี

11. เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานขององค์การ

จากบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้นำมีบทบาทและหน้าที่ดังนี้ คือ

1. ชี้แนะให้คำปรึกษาและคอยดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา
2. มีวิสัยทัศน์ในการทำงานและวางแผนงานเสมอ
3. ส่งเสริมบุคลากรให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ
4. ตัดสินใจและมอบหมายงานตามความเหมาะสม

3. คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ

คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ เป็นสมบัติหรือเอกลักษณ์ที่ผู้นำหรือผู้บริหารใช้ในการบริหารงานเพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

สุทธิชัย บุญญโรจน์ (2554, หน้า 28) กล่าวว่า คนที่เป็นผู้นำมักมีลักษณะบางอย่างที่เด่นกว่าผู้ตาม คนที่เป็นผู้นำมักเป็นคนที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ผู้อื่นยอมทำตามอีกทั้งผู้ตามยอมได้นำเอาความประพฤติ ได้นำเอาแบบอย่างในการทำงาน ผู้ตามบางคนถึงกับยอมถอดแบบผู้นำ บางคนลอกเลียนแบบอย่างของผู้นำ โดยคุณลักษณะของผู้นำในทัศนคติของข้าพเจ้า มีดังนี้

1. มีเป้าหมาย ผู้ที่ต้องการเป็นผู้นำ ควรมีเป้าหมายเป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป้าหมายชีวิต เป้าหมายในการทำงาน เป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงองค์กร เป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงประเทศชาติ การมีเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้นำมีทิศทางในการเดินทางไปสู่เป้าหมาย ตรงกันข้าม หากผู้นำไม่มีเป้าหมาย ผู้นำก็จะรู้สึกสับสน เปรียบดังเรือที่ไร้หางเสือ อีกทั้งไม่รู้จะไปในทิศทางไหนเหมือนอยู่กลางมหาสมุทร

2. ความรอบรู้ ยุคปัจจุบัน เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร เป็นยุคที่จะต้องใช้ความคิด ความรู้ มาแข่งขันกัน ไม่เหมือนยุคในสมัยอดีตมักจะใช้กำลังในการต่อสู้หรือการทำสงคราม ผู้นำที่มีข้อมูลมากกว่า ผู้นำที่มีความรอบรู้กว่า ผู้นำที่มีการใช้ข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ดีกว่า มักเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งเป็นที่เคารพเชื่อถือแก่ผู้ตาม

3. กล้าเปลี่ยนแปลงหรือริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ยุคสมัยปัจจุบันและยุคของโลกในอนาคต ผู้นำมักเป็นผู้ที่กล้าเปลี่ยนแปลง ผู้นำมักกล้าลองค้นคว้า สิ่งใหม่ ๆ โลกยุคใหม่จึงเป็นยุคสมัยของผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง

4. กระตือรือร้น ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มักเป็นผู้นำที่มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง เดินไวกว่าคนปกติ ตามจิตวิทยา หากผู้นำมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้ตามมักจะมีอาการกระตือรือร้นไปด้วย ในทางกลับกัน หากว่าผู้นำมีความเฉยชา ผู้ตามก็มักจะทำงานด้วยความเฉยชาเช่นกัน

5. มีความอดทน งานของผู้นำมักเป็นงานที่หนักกว่าผู้ตาม เนื่องจากต้องมีความรับผิดชอบต่องาน ต่อคนที่ทำงาน และต่อองค์กร ยิ่งเป็นองค์กรขนาดใหญ่ เช่น บริษัท (มหาชน), กระทรวง, หรือประเทศชาติ ก็ต้องรับภาระที่หนักหนาขึ้น หากว่าเราสังเกต ผู้นำระดับประเทศบางคนตอนขึ้นสู่ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ประธานาธิบดี มีใบหน้าที่หล่อ ดูดี มีสง่า แต่เมื่อดำรงตำแหน่งไปได้ไม่นาน หน้าตาที่เคยสง่า ดูดี กลับกลายเป็นใบหน้าที่ถูก เคร่งเครียด จริงจัง ก็สืบเนื่องมาจาก ผู้นำระดับประเทศผู้นั้น ต้องแบกรับปัญหาต่าง ๆ มากมายและใช้ความคิดในการแก้ปัญหาเหล่านั้นเอง

6. การบังคับตนเองหรือการควบคุมตนเอง คนที่ต้องการเป็นผู้นำ ต้องมีสติในการควบคุมตนเอง ทั้งทางด้านจิตใจและร่างกาย เช่น บังคับตนเองไม่ให้แสดงออกต่อหน้าสาธารณะในการแสดงกิริยาอาการที่ไม่ดี โดยเฉพาะต่อหน้าสื่อมวลชน เนื่องจากผู้นำต้องเป็นเป้าสายตาต่อลูกน้องและคนทั่วไป

7. การใช้ดุลพินิจและกล้าตัดสินใจ ผู้นำที่ดีต้องรู้จักใช้ดุลพินิจ อีกทั้งเมื่อมีปัญหาที่ต้องกล้าตัดสินใจ ถึงแม้จะตัดสินใจผิดพลาดไปบ้างก็ตาม แต่หากไม่กล้าตัดสินใจ ก็จะทำให้สถานการณ์นั้น ๆ แย่ลงได้ ผู้นำจึงต้องเป็นนักวิเคราะห์ นักคิดที่ดี ในการรู้จักมองปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งต้องมีความเด็ดขาดเมื่อต้องตัดสินใจ เพื่อที่จะนำพาองค์กรประเทศชาติ เดินหน้าต่อไป

8. มนุษย์สัมพันธ์ ผู้นำที่ดีต้องเป็นคนมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากผู้นำต้องทำงานกับคน หากผู้นำสามารถครองใจคนทำงานได้ ลูกน้องก็มักจะทำงานเต็มที่ การมีมนุษย์สัมพันธ์จะทำให้ผู้นำเป็นที่ เคารพรัก ศรัทธา เชื่อถือ ของผู้คน ทำให้มีคนอยากช่วยเหลือ มากกว่าผู้นำที่ไม่มีมนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน

ไชยา ภวระบุตร (2555, หน้า 278-279) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าจะกล่าวว่าการทำงานประกอบไปด้วยบุคคล 2 ระดับ คือ ผู้นำหรือหัวหน้างาน หรือลูกพี่หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานนั้น และอีกระดับหนึ่งก็คือ ผู้ตามหรือลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้ง 2 ระดับนี้จะปฏิบัติงานร่วมกันจะร่วมทำงานกันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ ผู้นำจะร่วมกับผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในการวางแผน หากคนมาทำงาน

แบ่งงาน มอบหมาย ตัดสินใจสั่งการ ควบคุมดูแล กำกับงาน ตรวจสอบแก้ไข ตลอดจน
อบรมสั่งสอน ชมเชยให้รางวัล ลงโทษ ผู้นำจะรับแต่ชอบอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องรับผิดชอบด้วย
(ถ้ามี) จะคอยแต่ชี้หนัวย่างเดียวไม่ได้ บางครั้งจะต้องลงมือปฏิบัติด้วยตัวเองบ้าง
จึงจะเรียกว่ามือถึง ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจึงจะเชื่อถือ และได้กล่าวอีกว่า ผู้นำที่ดี
มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นกันเอง เป็นคนใจกว้าง ไม่ถือตัว กล้าได้กล้าเสีย
2. มีความยุติธรรม เป็นคนตรงไปตรงมา เสมอต้นเสมอปลาย
มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ แต่มีระเบียบวินัย
3. แนะนำชี้แจง สอนผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานให้ดียุ่เสมอจ้่าจ้่าใจ
แต่ไม่จุกจิกจู้จี้ ติเพื่อก่อ สรุปแล้วคือ เป็นผู้สอนเก่ง ถ่ายทอดวิธีทำงานเก่งนั่นเอง
4. ไม่แล้งน้ำใจ เป็นคนเห็นอกเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชา ดูแลทุกข์สุข
ของผู้ใต้บังคับบัญชา
5. เห็นคุณค่าของคน เป็นคนมองโลกในแง่ดี ในแง่สวยสดงดงาม
ควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้ดี
6. มีเหตุผลจริงใจ พุดเก่ง มีวาทศิลป์ดี ไม่ถืออำนาจบาตรใหญ่
ไม่สั่งการใด ๆ โดยผลการ มักจะประชุมปรึกษาหารือผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ
7. ไม่พยายามโกรธง่าย เป็นคนมองโลกในแง่ดี รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจ
เรา เข้าใจคนอื่น ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ
8. ไม่โทษผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนมีความรับผิดชอบสูง เวลามีปัญหา
เกิดขึ้นจะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ไม่เป็นคนสร้างปัญหา ปกป้องผู้ใต้บังคับบัญชา
ไม่เอาตัวรอดแต่เพียงผู้เดียว
9. มีความสามารถในการทำงานที่เป็นที่มสูง มีศิลป์ในการจูงใจ
ให้คนทำงานสูง มีระเบียบวินัย

Stogdill (1978, pp. 74-75 อ้างถึงใน ฉัตรชัย ไชยมง, 2552, หน้า 22-
23) ได้ศึกษารวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ โดยแบ่งตามคุณลักษณะ
6 ด้าน ดังนี้

1. ลักษณะทางกายภาพ (Physical characteristics) ได้แก่ เป็นผู้ที่มี
สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์

2. ภูมิหลังทางด้านสังคม (Social background) ได้แก่ มีการศึกษาดี มีสถานะภาพทางสังคมดี

3. สติปัญญา (Intelligence) ได้แก่ มีสติปัญญาสูงมีการตัดสินใจดี มีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด

4. บุคลิกภาพ (Personify) มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจริยธรรม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

5. ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-related characteristics) ได้แก่ มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีที่สุด มีความรับผิดชอบ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคและมุ่งงาน

6. ลักษณะทางสังคม (Social characteristics) ได้แก่ ปรารถนาที่จะร่วมมือกับคนอื่น ๆ มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น เข้าสังคมเก่ง และเฉลียวฉลาด

จากคุณลักษณะและทักษะของผู้นำดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์มองเห็นภาพอนาคต รู้จักกระจายงานให้ทีมงานอย่างเหมาะสม ต้องสร้างทีมงานได้ จะต้องเป็นคนทำงานให้สำเร็จโดยเน้นทีมงาน เน้นทั้งคน และในการสร้างทีมงานที่ดีต้องสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงานได้ มีพลังในการสร้างกำลังใจให้กับทีมงาน และต้องเป็นผู้พัฒนาคนอื่นอยู่เสมอ

4. ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

การศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นเริ่มปรากฏเด่นชัดในช่วงปี 1980 ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยส่วนใหญ่จะปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อหาทางแก้ปัญหาการเรียนรู้อันต่ำของผู้เรียนและในปี 2002 สหรัฐอเมริกาก็ได้ตั้งกฎหมายด้านการจัดการศึกษา คือ No Child Left Behind Act 2002 ที่พยายามให้โอกาสเด็กทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ไม่มีใครตกหล่นจากเกณฑ์มาตรฐาน โดยจะเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์และการคิดวิเคราะห์ จากความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการทำให้สภาของเอสได้ออกกฎหมายด้าน Instructional Leadership Act 2007 เพื่อให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียนของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วน ประเทศไทยได้กำหนดให้บทบาทของผู้บริหารต่อความมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้

ตามศักยภาพ (ฤทธิรงค์ เศษวงศ์, 2556, หน้า 14) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้

ถาวร เส่งเอียด (2550, หน้า 150) ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์กับคณะครู และนักเรียน

สิร์รธานี วสุภัทร (2551, หน้า 29) ให้แนวคิดที่ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ และตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา รวมพลังและประสานสัมพันธ์กัน เพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมสะนิต วงคำจัน (2551, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีการประดิษฐ์คิดค้นต่อการนำและการบริหารบุคลากรในการปฏิบัติงานในสถานศึกษามีการกระทำหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จเสริมสร้าง ให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น สามารถแสดงบทบาทได้อย่างชัดเจนทางด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ทางกิจกรรม เพื่อการปรับปรุงระบบการเรียนการสอน

ปรีฉัตร เล็กดวง (2554, หน้า 23) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการ หลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนการเจริญเติบโตทางการเรียนของนักเรียน และถูกต้องตามวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้

วันเพ็ญ มีชัย (2554, หน้า 20) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมลักษณะการปฏิบัติงานและบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์เป็นเป้าหมาย และพันธกิจ การเรียนรู้ การบริหารจัดการ หลักสูตรและการสอน

การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครูและการส่งเสริมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม การเรียนรู้ กำกับติดตามนิเทศครู

สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางวิชาการให้บังเกิดผลดีต่อการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

Davis & Thomas (1989, p. 139) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง บทบาทสำคัญของผู้ใหญ่ที่จะเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู

Cooper (1989, pp. 13 - 1) ให้แนวคิดที่ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางการศึกษา เป็นการริเริ่มที่แสดงออกถึงความพยายามหรือการดูแลปกป้องรักษาสถาบันสนับสนุนประเพณีทางการศึกษาในโรงเรียน ในขณะที่ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นแขนงที่พิเศษของผู้นำทางการศึกษาที่เน้นหลักสูตรและการเรียนการสอน

2. ผู้นำทางวิชาการ คือ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งให้ความสำคัญของความก้าวหน้าของการเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้ครูนักเรียนและหลักสูตร

3. บทบาทของผู้นำทางวิชาการ คือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของโรงเรียน ทีมงานและนักเรียนให้เหมาะสมกับหลักสูตรเพื่อคุณภาพสูงสุดของการเรียนการสอน

Carter & Klotz (1990, pp. 36 - 40) ให้แนวคิดที่ว่า ภาวะผู้นำวิชาการ ต้องให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการและครูซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้นำในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารในลักษณะดังกล่าวจะยึดเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาและมีการส่งเสริมให้บุคลากรในทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

Wildy & Dimmock (1993, pp. 42 - 61) ให้แนวคิดที่ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นต้องเป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นหลัก ต้องสามารถทำวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นความจริงได้ รวมถึงการทำภาระงานของผู้บริหารเองหรือการมอบหมายงานให้ผู้อื่นปฏิบัติแทน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้อันดีของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ภาระงานที่สำคัญด้านต่าง ๆ ได้แก่ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน

ของโรงเรียน เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน กำกับ ติดตาม นิเทศการสอนของครู เป็นกรรมการอำนวยการหรือประสานงาน ส่งเสริมสัมพันธภาพ ของบุคลากร

McEwan (1998, p. 7) ให้แนวคิดที่ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การสร้าง บรรยากาศซึ่งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการ โรงเรียนซึ่งสามารถทำงานร่วมกันในอันจะทำให้งานด้านการศึกษาประสบผลสำเร็จ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ในโรงเรียน โดยการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาการจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาอันเกิดผลดีต่อการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 188) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการกระทำหน้าที่ตามบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการชี้แนะหรือโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจและเกิดความตระหนัก ในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์ เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อันทำให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ กำหนดไว้ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้านดังนี้

1. การอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิสัยทัศน์
2. การนิเทศและติดตามการนำหลักสูตรไปใช้
3. การสร้างความมั่นใจในเกณฑ์การประเมินผล
4. การใช้เทคโนโลยี และข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา
5. การสนับสนุนการพัฒนาระบบวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
6. การสร้างและพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำของบุคลากร
7. การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง

ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 94) ได้เสนอภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง การเอาใจใส่อย่างมากของผู้นำผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับ

กิจกรรมที่มีผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียน มุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครูซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน คือ

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน
2. การบริหารหลักสูตรและการสอน
3. การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้
4. การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร
5. การพัฒนานักเรียน

Hallinger and Murphy (1985, pp. 217 – 247) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่หลักของผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 11 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน
2. การสื่อสารเป้าประสงค์ของโรงเรียน
3. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน
4. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
6. การควบคุมการใช้เวลาในการสอน
7. การตรวจภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน
8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู
9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
10. การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

สรุปบทบาทหน้าที่หลักของผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

Bossert (1988, p. 341) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ มีลักษณะ ดังนี้

1. เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียนการสอน กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานเหล่านั้น

2. ให้เวลาในการประสานงานและดูแลการสอนของครูมากขึ้น
3. มีความชำนาญในการสอน สังเกตการสอนของครูบ่อยขึ้น นิเทศการสอนและเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครู และประเมินผลการทำงานของครูมากขึ้น
4. ใส่ใจกับหลักสูตรและการสอนมากขึ้น
5. ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนการสอนจากเขตพื้นที่การศึกษา
6. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยให้มีระเบียบชั้นตอนน้อยลงและลดภาระงานด้านเอกสารของครูลง

Ubben & Hughes (1987, pp. 97 – 99) ได้กำหนดลักษณะของผู้นำทางวิชาการไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
2. การจัดการด้านการเรียนการสอน
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
4. การจัดให้มีครูประเมินโครงการ
5. การสนับสนุนกิจการนักเรียน
6. การปลุมนิเทศครู
7. การกระตุ้นให้ครูปฏิบัติหน้าที่

Davis & Thomas (1989, p. 40) ได้กำหนดพฤติกรรมของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ไว้ 8 ประการ

1. การยึดหน้าที่ในการปรับปรุงโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนางานวิชาการมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูให้ตรงเป้าหมายของโรงเรียน มีการกระจายอำนาจให้ครูเพื่อร่วมกันวางโครงการด้านวิชาการ หาวิถีทางให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านวิชาการ โครงการด้านปรับปรุงวิชาการต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนร่วมมือกับครูสร้างกฎระเบียบของ โรงเรียนเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการ
2. ความกระตือรือร้นในการใช้กลยุทธ์ในการปรับปรุงด้านวิชาการ ผู้บริหารควรกระตือรือร้นในการทำงาน ควรปรับปรุงอย่างจริงจังด้วยตนเอง ผู้บริหาร

ควรร่วมกับคณะครูในการปรับปรุงให้คำแนะนำ ดำเนินการประสานงานและติดตามผล และเข้ามีส่วนร่วมปรับปรุงด้านวิชาการ เช่น ขอเวลาผู้ปกครองช่วยเหลือสำนักงาน และชั้นเรียน

3. แรงจูงใจ และมีรางวัลกับบุคคลหรือกลุ่มที่ทำงานด้านวิชาการ ผู้บริหารควรสร้างระบบการให้รางวัลสำหรับนักเรียนและครู ซึ่งสนับสนุนการปรับปรุงทางด้านวิชาการ และกระตุ้นความเป็นเลิศในการทำงานของครูและนักเรียน

4. ติดตามตรวจสอบความเจริญก้าวหน้าด้านวิชาการของนักเรียนตั้งแต่ผลการเรียนแต่ละระดับชั้น แต่ละห้องเรียน และนักเรียนแต่ละคน พฤติกรรมเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของงานวิชาการ ผู้บริหารสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับครู-อาจารย์ ถึงมาตรฐานทางวิชาการว่ามีช่องว่างห่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อลดช่องว่างนั้น ๆ

5. การสรรหาทรัพยากรบุคคลและวัสดุที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารควรหาวัสดุและทรัพยากรบุคคลที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงาน วิชาการที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสรรหาครูที่มีประสิทธิภาพ การสนับสนุน ความคาดหวังของครูและสนับสนุนการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน การสรรหาคัดเลือกบุคคล มีกระบวนการสรรหาบุคคลภายนอกหรือ คัดเลือกบุคคลภายในเข้ามารับตำแหน่งงานมีกระบวนการดังนี้ 1) สำรวจแหล่งที่จะได้มา ซึ่งบุคลากร 2) การประกาศรับสมัคร 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การเลือกใช้ข้อสอบ คัดเลือกหรือการสัมภาษณ์ 5) การค้นหาบุคลากรจากแหล่งต่าง ๆ 6) การบรรจุบุคลากร ในตำแหน่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับงาน 7) การปฐมนิเทศให้ทราบระบบหลักเกณฑ์ สถานที่ และบุคลากรตลอดจนชุมชน 8) ติดตามดูแลผลการทดลองปฏิบัติงาน

6. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศด้านวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน อย่างเป็นระเบียบคำแนะนำที่ผู้บริหารควรนำไปปฏิบัติ คือ 1) ปกป้องเวลาการสอนและการเรียนจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ 2) พัฒนานโยบายที่มีอยู่ให้ชัดเจนและส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบและการควบคุม 3) ช่วยให้ครูเรียนรู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของการจัดการ ภายในห้องเรียน 4) ได้รับความร่วมมือของนักเรียนในการสร้างสิ่งแวดล้อมทางด้านวิชาการ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5) รักษาสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนและสถานที่ที่เป็นที่ อยู่อาศัย น่าพึงพอใจ 6) แสดงความสนใจต่อตัวนักเรียน โดยการถามถึงสุขภาพครอบครัว

ชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ) ถ้าจำเป็นต้องใช้ระเบียบวินัย การไล่ออกก็ต้องนำมาใช้กับผู้
สร้างปัญหาอย่างร้ายแรงภายในโรงเรียน

7. การติดตามการปฏิบัติการสอนของครู ผู้บริหารใช้เวลาส่วนมาก
ในแต่ละวันติดตามปัจจัยอื่นเพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กับการพัฒนาด้านวิชาการการสอนของครูที่ใช้ทักษะทางวิชาการโดยตรง ผู้บริหาร
ควรสังเกตว่าครูสอนตามโครงการที่บันทึกหรือไม่ การเริ่มสอนตรงเวลา กระบวนการเรียน
การสอนที่ไม่มีอะไรมาขัดขวาง ผู้บริหารให้การสนับสนุนครูให้ใช้แผนการสอนและทำงาน
เป็นทีมซึ่งจะไปสู่การสอนที่ดี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่สูงกว่าและความพึงพอใจ
ในงานที่สูงขึ้น

8. สังเกตวิธีการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารต้องให้
ความสำคัญด้านวิชาการเป็นด้านที่สำคัญที่สุด คือ สังเกตครูผู้สอนในชั้นเรียนและติดต่อ
กับคณะครูเกี่ยวกับหนทางที่จะปรับปรุงและแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน เช่น
กระบวนการที่จะนำไปสู่การปรับปรุงด้านวิชาการ การอุทิศเวลาของผู้บริหารที่จะปรับปรุง
การเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

Krug (1992, pp. 430 – 431) กล่าวว่า พฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดง
ให้เห็นถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ โดยจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้
5 องค์ประกอบ ซึ่งถือว่าครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ
ดังนี้

1. การกำหนดพันธกิจ (Defining Mission) งานวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียน
ที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า จุดประสงค์ที่ระบุไว้ชัดเจนแล้วนั้น จะต้องสื่อสารให้ผู้มี
ส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าใจแจ่มแจ้ง การจัดทำกรอบเป้าหมาย จุดประสงค์ และพันธกิจนั้น
จะต้องไม่ประมาณการสูงเกิน ไปจุดประสงค์ที่ระบุชัดเจนต้องเป็นไปตามสภาพการณ์
ในช่วงเวลาหรือช่วงวิกฤติด้วย การปฏิบัติการโดยไม่มีพันธกิจที่ระบุชัดเจนนั้น ก็เหมือน
กับการออกเดินทางที่ไม่มีจุดหมายในใจ

2. การบริหารหลักสูตรและการสอน (Managing Curriculum and
Instruction) การสอนถือว่าการบริการเบื้องต้นของโรงเรียน ดังนั้น อย่างน้อยที่สุด
ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอนและรู้ความจำเป็นที่ต้องสอนรายวิชา
นั้น ๆ การมีพื้นฐานความรู้กว้าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผู้อื่นดำเนินการ
ตามพันธกิจของโรงเรียนได้ก็ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้ข้อมูล

สารสนเทศและทิศทางแก่ครูเกี่ยวกับวิธีสอน และผู้บริหารควรใส่ใจและสนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง

3. การนิเทศการสอน (Supervising Teaching) ผู้บริหารโรงเรียนมี บทบาทในการนิเทศการสอน โดยให้ถือว่าเป็นวิธีการพัฒนาครูอย่างจริงจังมากกว่าจะเป็น เพียงการนิเทศการสอนตามสภาพปัญหา (clinic supervision) การประเมินการปฏิบัติงาน เป็นการพิจารณาย้อนหลัง แต่ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นการมองไปข้างหน้า ซึ่งเรื่องนี้ จะต้องนำมาใส่ใจให้มากกว่า เวลาที่ทำอะไร ได้ไม่ใช่มองว่าได้ทำอะไรแล้ว ผู้นำทางวิชาการ ต้องให้โอกาสครูได้พัฒนาวิชาชีพทั้งใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน ด้วยเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพในตัวของคุณครูแต่ละคน ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนได้

4. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (Monitoring Student Progress) ถึงแม้ว่าตลาดที่รับคนเรียนจบเข้าทำงานจะเป็นการทดสอบขั้นสุดท้ายก็ตาม ผู้บริหารโรงเรียนยังต้องทำการตรวจสอบคุณภาพ การเตรียมนักเรียน ผู้นำทางวิชาการ ที่มีประสิทธิผลจะต้องมีวิธีการหลากหลายในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน และต้องประเมินเป็นประจำ ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องบอกความหมายของผลลัพธ์ได้อย่าง ชัดเจนเมื่อจำเป็น ผู้บริหาร โรงเรียนมีความรู้ความสามารถในการทบทวนผลและใช้ผลนั้น ช่วยครู ช่วยนักเรียนและช่วยผู้ปกครองในการพัฒนากิจกรรมเพื่อปรับปรุงผลการเรียน การสอน ผู้บริหารโรงเรียน ไม่สามารถจะตีความการประเมินใน โรงเรียนได้ทุกครั้ง แต่ก็ควรระบุให้ชัดเจนว่า มีความคาดหวังที่จะให้มีการทดสอบ การตีความและการ สอนตอบและคาดหวังที่จะให้มีการกำกับติดตามกระบวนการทั้งหมด

5. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (Promoting Instructional Climate) เมื่อบรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงว่า เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จได้ จึงเป็นการยากที่จะไม่เรียนรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนรับผิดชอบการสร้างบรรยากาศการศึกษาทุกระดับและเป็นบรรยากาศที่จะช่วย ดึงพลังงานของนักเรียนและครูออกมา มีหลายวิธีการที่จะทำให้เกิดผลได้ เช่น การจัด สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญ และให้เป็น ที่เข้าใจ โดยทั่วกันว่า สิ่งที่ดีว่าสุดยอด คือ การที่แต่ละคนได้ทำในส่วนของตนเองให้ดี ที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดมีความคาดหวังอย่างมากกับนักเรียน

Hoy & Hoy (2003 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 73 - 74)

ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน บทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารการศึกษา

หรือผู้บริหารโรงเรียน คือ เป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) แต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนคนเดียวเท่านั้นที่รับผิดชอบต่อภาวะผู้นำในการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการควรเกิดขึ้นเองทั้งในตัวผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนและจากครู ทั้งนี้ ครูเป็นผู้ทำการสอนชั้นเรียน เป็นผู้รู้ดีเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และเป็นผู้ที่องค์ความรู้อย่างดีเยี่ยมในตัว ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนเพียงแต่มีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่ยังผลให้เกิดการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุด คงไม่มีวิธีการใดวิธีเดียวที่ทำให้เกิดความร่วมมือที่ยังผลเช่นนั้นได้ แต่ผู้ที่เป็ผู้นำทางวิชาการจำเป็นต้องใช้เวลาในห้องเรียนเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน และพูดคุยกับครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน การปรับปรุงการสอน และการเรียนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ไม่ใช่ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารโรงเรียนเข้าสั่งเกิดการณ์พอเป็นพิธีปีละครั้งหรือสองครั้ง ควรจะมีการพูดคุยเกี่ยวกับอาชีพของตนและพัฒนาอาชีพอันเกี่ยวข้องเนื่องกับการปรับปรุงการสอน จะปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างไร และจะปรับปรุงกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไม่รู้สิ่งบ่งบอกถึงการพัฒนาที่ได้ผลดีและใช้แทนการนิเทศแบบเก่า ได้แก่ การให้ความร่วมมือ ความเป็นเพื่อนร่วมมือ ความเป็นมืออาชีพ และเป็นทีมงานแม้ว่าผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน จะเป็นผู้นำในการใช้ความพยายามอย่างเต็มใจร่วมมือและตามหน้าที่ แต่ในที่สุดก็เป็นครูจะต้องกำหนดความสำเร็จ การพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนมีความสำคัญเช่นเดียวกันกับด้านการเรียนการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการก็เกิดขึ้น และมั่นคงจากครูนั่นเอง เหนือสิ่งอื่นใด ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางวิชาการ และการพัฒนาอาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เป็นวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาการสอนและการเรียน วิสัยทัศน์จะแปลความสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติได้ ดังนี้

1. ความเป็นเลิศทางวิชาการควรถือเป็นแรงจูงใจ ที่สำคัญมากในโรงเรียน มีงานวิจัยจำนวนมากขึ้นที่ยืนยันว่า การที่โรงเรียนเน้นงานด้านวิชาการ เป็นเรื่องสำคัญที่สุดต่อผลสำเร็จของนักเรียนผู้นำทางวิชาการควรสร้างความมั่นใจที่จะให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เป็นระเบียบจริงจัง และเน้นเป้าหมายทางวิชาการที่สูง แต่สามารถบรรลุผลได้ ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงความเชื่อ ซึ่งทำได้ด้วยวาจาและการกระทำว่า นักเรียนทุกคนสามารถบรรลุถึงผลสำเร็จ

ได้โดยการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่ทำให้ทั้งครู และนักเรียนมีความเอาใจใส่ต่อการทำงานหนักและต่อความสำเร็จทางวิชาการ

2. ความเป็นเลิศทางวิชาการ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นกิจกรรมที่ทั้งครู และผู้นำทางวิชาการต้องร่วมมือ และช่วยกันดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าและผลสำเร็จของนักเรียน บรรยากาศของโรงเรียน การสร้างแรงจูงใจให้กับครูและนักเรียน และขวัญกำลังใจของครูควรได้รับการกำกับติดตามและประเมินเป็นประจำ โดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุง

3. ครูเป็นศูนย์กลางของการปรับปรุงงานการเรียนการสอนในตอนท้ายครูนั่นเองที่จะสามารถเปลี่ยนและปรับปรุงการปฏิบัติการสอนของตนในห้องเรียน ดังนั้นแรงจูงใจของครูและความมีวินัยในตนเองของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาครูต้องตัดสินใจว่า ต้องการที่จะพัฒนาอะไร

4. ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำที่มีสติปัญญาดีที่หันต่อการพัฒนาล่าสุดเกี่ยวกับการสอน การเรียน การสร้างแรงจูงใจ การบริหารจัดการห้องเรียน และการประเมินผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ละเรื่องกับครู

5. ประการสุดท้าย ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำในการรับรู้และทดลอง เมื่อมีความเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกับนักเรียนและครู เพราะว่าการกิจกรรมเช่นนั้นช่วยเสริมให้วิสัยทัศน์และวัฒนธรรมความเป็นเลิศทางวิชาการมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

Wildy and Dimmock (1993, p. 34) ได้เสนอว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสืบเสาะแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุด สำหรับมาพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยจะต้องเป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นหลัก ต้องมีวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นความจริงได้ รวมทั้งการทำภาระงานหรือการมอบหมายงานให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน เตรียมสื่อที่จำเป็นในการจัดกระบวนการเรียนการสอน กำกับติดตามการสอนของครู เป็นผู้อำนวยการหรือประสานงาน ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร

Heck and Hallinger (2009, pp. 6 – 9) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการควรให้ความสำคัญกับมิติด้านวิสัยทัศน์ของโรงเรียน การบริหารการสอน และการส่งเสริม

บรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในโรงเรียนโดยมิติด้านวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ประกอบด้วย คำอธิบายงานของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับกรอบเป้าหมายโรงเรียนและการสื่อสารให้เข้าใจเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารเห็นความสำคัญของกรอบเป้าหมายของโรงเรียน โดยการทำงานกับผู้ปกครองและครู เพื่อที่จะกำหนดทิศทางเพื่อพัฒนาภายในโรงเรียนและพัฒนาเป้าหมายไปสู่ทิศทางเหล่านี้ หน้าที่การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเป้าหมายของโรงเรียนต่อครู ผู้ปกครอง และนักเรียน การสื่อสารนี้ทำได้โดยใช้การสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น หนังสือคู่มือ การประชุมครู การประชุมใหญ่ของโรงเรียน การพูดคุยกับครูหรือนักเรียน การใช้ป้ายนิเทศ และการประชุมครู และผู้ปกครอง โดยการบริหารการสอนนั้น

Heck and Hallinger (2009, pp. 6 – 9) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเกี่ยวข้องกับตรงกับครูในเรื่องหลักสูตรและการสอน โดยมีภาระงานที่ประกอบด้วย การนิเทศ และการประเมินการสอนการประสานงาน การจัดและใช้หลักสูตร และติดตามกำกับความก้าวหน้าของนักเรียน ในส่วนของการนิเทศและการประเมินการสอน อย่างสม่ำเสมอประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ๆ ที่ส่งเสริมการสอนของครูและกำกับการสอนในห้องเรียน โดยการเข้าเยี่ยมห้องเรียนอย่างไม่เป็นทางการ และการจัดการปฏิบัติการต่าง ๆ ในห้องเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน การประสานงานการจัดและใช้หลักสูตร ผู้บริหารควรจัดโอกาสให้กลุ่มได้ร่วมกันจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์งานบริหารการสอน มีหน้าที่กำกับความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนใช้ผลการทดสอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย ประเมินหลักสูตร ประเมินการสอน และวัดผลความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนส่วนการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในโรงเรียน

Heck and Hallinger (2009, pp. 6 – 9) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีพฤติกรรมปกป้องเวลาสอน ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพคงไว้ซึ่งวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ให้ขวัญกำลังใจแก่ครู ให้ขวัญกำลังใจและเสริมสร้างกับคณะนักเรียน งานในหน้าที่ของผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางอ้อม ที่ช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นบวก ผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียนและครู โดยการให้รางวัล ซึ่งจะช่วยเสริมแรงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และความพยายามอย่างได้ผล ผู้บริหารควรใช้เวลาของโรงเรียนอย่างระมัดระวัง และควรเลือกใช้โครงการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการจากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังแสดงการสังเคราะห์ในตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักการศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553)	ไชยา ภาวะบุตร (2555)	Hallinger and Murphy (1985)	Ubben & Hughes (1987)	Bossert (1988)	Davis & Thomas (1989)	Krug (1992)	Wildy and Dimmock (1993)	Hoy & Hoy (2003)	Heck and Hallinger (2009)	ค่าเฉลี่ย
ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	8
ด้านการจัดการเรียนการสอน	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	8
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-	✓	7
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	✓	6
ด้านการนิเทศการศึกษา	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-	5
ด้านการวัดและประเมินผล	✓	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓	-	5
ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	-	3
ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู	-	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	-	3
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้นวัตกรรม และเทคโนโลยี	✓	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	2
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	-	-	5

จากตาราง 1 จะเห็นว่าจากการสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป จึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการในโรงเรียน โดยการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาการจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 4) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการวัดและประเมินผล และ 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

การกำหนดภารกิจของโรงเรียน เป็นการกำหนดภาพอนาคตที่องค์กรมุ่งมั่นที่จะบรรลุโดยผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและร่วมกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ รวมถึงประเมินผลความก้าวหน้าตามภารกิจของโรงเรียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Hallinger & Murphy (1983, p. 21) ได้กำหนดภารกิจของโรงเรียนให้ชัดเจน เป็นการกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ จำแนกเป็น 2 บทบาทย่อย คือ

1. การจัดทำกรอบเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพร้อมทั้งให้ทีมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของ โรงเรียน ซึ่งต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครู เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในด้านการปฏิบัติงาน โดยเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ และจะต้องมีลักษณะที่ง่ายในการที่ครูจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามจุดประสงค์

2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนให้เป็นที่เข้าใจ เป็นการสื่อสารที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนทราบ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ

Krug (1992, pp. 430–443) ได้ให้ความหมายด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนว่า การกำหนดภารกิจเป็นงานเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ระบุไว้ชัดเจนแล้วนั้นจะต้องสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าใจแจ่มแจ้ง การจัดทำกรอบเป้าหมายจุดประสงค์ และภารกิจนั้นจะต้องไม่ประมาณการสูงเกินไป จุดประสงค์ที่ระบุชัดเจนต้องเป็นไปตามสภาพการณ์ในช่วงเวลาหรือช่วงวิกฤติด้วยการปฏิบัติการ โดยไม่มีพันธกิจที่ระบุชัดเจนนั้นก็เหมือนการออกเดินทางที่ไม่มีจุดหมายในใจ

McEwan (1998, p. 211) ได้ให้ความหมายด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้นำทางวิชาการจะต้องทำการต่าง ๆ ให้เกิดผลดีต่อชีวิตของนักเรียนและครู เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการนั้นตั้งความคาดหวังต่าง ๆ ไว้สูงสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 124– 125) กล่าวถึง การกำหนดภารกิจของโรงเรียนไว้ว่า การกำหนดภารกิจของโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมายการทำงาน เช่น การวางแผนการรับนักเรียนนักศึกษา การปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งควรรวบรวมความคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา

วาสนา สารกรณ์ (2556, หน้า 45) ได้กล่าวถึงการกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

สุภารัตน์ ศรีนิยม (2557, หน้า 16) กล่าวถึงการกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมการกระทำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร มีการประเมินความต้องการของครูมีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาด้านวิชาการมาปรับปรุง เพื่อพัฒนางานวิชาการไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน

พิทรีตัน บรรจงงาม (2557, หน้า 24) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ยึดหลักการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าหมาย เป้าหมายมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้

สรุปได้ว่า การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะครูและบุคลากร มีการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของนักเรียน กำหนดพฤติกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายสู่การเชื่อมโยงภารกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการ การจัดการด้านการเรียนการสอนมีความรู้ในทฤษฎีและปรัชญาของหลักสูตรมีความเข้าใจในกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรแต่ละประเภทมีความตระหนักถึงกลุ่มเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียนและความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการซึ่งการเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลผู้บริหารต้องแสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่เป็นระบุและชัดเจนเกี่ยวกับองค์การและจุดมุ่งหมายขององค์กรที่จะทำให้ทุกฝ่ายเกิดความมั่นใจได้ว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญหนึ่งที่จะช่วยให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผล

Hallinger & Murphy (1985, pp. 221-224) กล่าวถึงการจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของครูการเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน

Ubben & Hughes (1987, pp. 97-99) ได้ให้ความหมายด้านการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นการทำงานตามเวลาที่กำหนด โดยมุ่งด้านวิชาการเป็นหลัก

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนของครู การเรียนของนักเรียนและการประสานงาน การจัดการเรียนการสอน

Glickman (2007, p.47) ได้ให้ความหมายด้านการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การสอนที่มีประสิทธิผลที่สนับสนุน โดยการวิจัยเป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้นำทางวิชาการ งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลจะบอกให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบถึงวิธีการที่ทำให้การสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ถึงแม้ว่างานวิจัยดังกล่าวจะ ไม่ได้บอกถึงวิธีที่ดีที่สุดเนื่องจากขึ้นอยู่กับเป้าหมายของ โรงเรียนแต่ละแห่งที่จะต้องเลือกวิธีที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนของตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมายให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ที่สูง ผู้นำทางวิชาการต้องมีตัวอย่างงานวิจัยทางการสอนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้น งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผลจึงเป็นหนทางที่เหมาะสมชัดเจนเป็นรูปแบบ โดยตรงของการสอน และเป็นสิ่งที่เหมาะสมผลสำหรับการนำมาใช้ทางชั้นเรียน ซึ่งเป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ชฎากาญจน์ เจริญชนม์ (2553, หน้า 47) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ศาสตร์และศิลป์อาศัยหลักการและวิธีการต่าง ๆ ที่ต้องศึกษาเล่าเรียน และฝึกฝนกันพอสมควรการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูในโรงเรียน ดังนั้น พฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการปฏิบัติการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

วาสนา สารกรณ์ (2556, หน้า 5) ได้สรุปไว้ว่าการจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน ได้แก่ การนิเทศ และการประเมินผลด้านการสอนการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

สิริทร ดงคุณ (2556, หน้า 8) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการมุ่งพัฒนาผู้เรียนที่มีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดที่มีความครอบคลุมทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียน

เป็นสิ่งสำคัญและเน้นกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และจุดเน้นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 แล้วนำไปออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสถานศึกษามีการดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

ณัฐวัฒน์ สารกะวงค์ (2556, หน้า 27) ได้สรุปไว้ว่า การจัดการเรียน การสอน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดภาระงานการสอนให้ตรงกับวุฒิ การศึกษาของครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ สอนตาม แผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน จัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สนับสนุนให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด และห้องพิเศษต่าง ๆ มีสื่อการเรียนรู้ ที่หลากหลาย จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนอย่างพอเพียง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการ บริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ มีความสามารถในการคิดคำนวณ ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้กับนักเรียน มีการดำเนินการพัฒนา นักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ จัดโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน กระตุ้นให้ครูปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

หลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเพราะเป็นสิ่งที่ กำหนดทิศทางการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้เสริมสร้างทักษะ ปลูกฝัง ค่านิยมและเจตคติ ที่ดีให้กับผู้เรียนเพื่อนำไปพัฒนาตนเองทุก ๆ ด้าน จึงมีผู้ให้ความหมาย ของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ ดังนี้

อรันท์ นิมนุช (2551, หน้า 89) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร สถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง เนื้อหา กิจกรรม ประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้เพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้รับ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตอบสนองต่อความต้องการความสนใจ สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่นและสังคม สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หนังสือ ชาติทอง (2551, หน้า 56) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคม เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐาน ความคิดที่เป็นการสนับสนุนสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเอง และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

รัจนิยา แพ้ไธสง และวัลลภา อารีรัตน์ (2553, หน้า 5) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การดำเนินงานใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การที่สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาบุคลากรการจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม และการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ

2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

3. ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ หมายถึง การนิเทศติดตามหลักสูตรสถานศึกษาการจักระบบประกันคุณภาพภายใน การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 36 – 37) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนว่า ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัดและเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว

สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุม ส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึง คุณภาพตามมาตรฐาน อันเป็นความคาดหวังที่กำหนดไว้ร่วมกันในการพัฒนาเยาวชน ทุกคนในชาตินอกจากนั้นหลักสูตรสถานศึกษายังต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สามารถอยู่ในสังคมแวดล้อมได้อย่างมีความสุข และเกิดความรักความผูกพันในบ้านเกิด เมืองนอน มีบทบาทในการร่วมพัฒนา ชุมชน ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลผลิตดังกล่าว นอกจากสถานศึกษาจะต้องพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมส่วนสำคัญดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการเตรียมวางแผนเพื่อใช้ หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่ และเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พิจารณา ถึงงบประมาณและอาคารสถานที่ว่าพอเพียงหรือไม่ การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรจะดำเนินการโดยวิธีใด การวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบ และมีขั้นตอนจะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โรงเรียนควรมีการ ส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เนื่องจากสถานศึกษา แต่ละแห่งมีบริบทต่างกันความพร้อมต่างกัน อีกทั้งมีความแตกต่างกันในด้านงบประมาณ ทรัพยากร สถานที่ และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาก็มาจาก พื้นเพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่ต่างกันมีความรู้ความสามารถ ตลอดจน ความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรจึงควร พิจารณาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย นอกจากนั้นสถานศึกษา จะต้องมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบ ต่อเนื่องและครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับ ดูแลคุณภาพ นั้นมา พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชวลิต ชุกก่าแพง (2550, หน้า 64 – 65) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หลักสูตรเป็นการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งเปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิด ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมี ประสิทธิภาพมากที่สุด การบริหารหลักสูตรนั้นเป็นระบบของหลักสูตรจะต้องบริหาร อย่างเป็นระบบระเบียบ และรวมถึงกระบวนการเรียนการสอนด้วย ระบบการบริหาร

หลักสูตรจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ การวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร

ดังนั้น การบริหารหลักสูตรเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร อันประกอบด้วย การวางแผน หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร รวมถึงการควบคุมกำกับดูแล การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบกระบวนการเรียน การสอนเพื่อให้ประโยชน์สูงสุด สามารถพัฒนาความรู้เจตคติ และทักษะ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาท เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ซึ่งจะต้องทำการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้วางแผน เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยมีนักวิชาการกล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการ หลักสูตรไว้หลายท่าน ดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2550, หน้า 65 – 66) ดังต่อไปนี้ 1) การเตรียมวางแผน งานเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ 2) การเตรียมจัดการอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ 3) การจัดครู เข้าสอน 4) การจัดทำตารางสอน 5) การบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน 6) การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและคณะกรรมการศึกษาของโรงเรียน ชุมชน เกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การจัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 8) การจัดทำ โครงการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 70) ได้กล่าวถึง บทบาทของ ผู้บริหาร ในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้ 1) วางแผนและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร 2) ประเมิน ความเหมาะสม และคุณภาพของโครงการพัฒนาหลักสูตร 3) อำนวยการให้เป็นตาม นโยบาย และปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร 4) อำนวยในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในหลักสูตร 5) ใช้ข้อมูลจากการวิจัย และส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน 6) ประสานงาน กับบุคคลอื่น ในการจัดการเรียนการสอนพิเศษ เช่น หน่วยศึกษานิเทศก์ 7) ทำงานร่วมกับ ครูนิเทศในการใช้หลักสูตร 8) เตรียมผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร 9) อำนวยความ สะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร 10) ช่วยเหลือครูโดยใช้ เทคนิคการแนะแนวและที่ปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร 11) จัดองค์การ และอำนวยการ โครงการที่เกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษาที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ 12) แนะนำเกี่ยวกับการ ใช้หลักสูตรให้ชุมชนเข้าใจ และ 13) ส่งเสริมการติดต่อในโรงเรียนในระดับเดียวกัน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 29) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนา และใช้หลักสูตรระดับ สถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้น และชักนำ ให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามต้องการ ดังนั้น หากผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการมีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้ง สามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตาม เป้าหมายได้ไม่ยาก

ชนัท ธาตุทอง (2553, หน้า 272) และบุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 284 – 285) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ หลักสูตร ดังนี้ 1) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษานั้นอย่างถ่องแท้ 2) ให้ความรู้ครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ 3) ให้บริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู 4) ดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการใช้ หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 5) กระตุ้นให้ครูใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดฝึกอบรมหรือประชุมสัมมนา เป็นต้น 6) ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพ 7) จัดระบบการบริหารหลักสูตร และ 8) ประสานงานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ด้านบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษา การร่วมกันกำหนดระบบบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ การติดตามผลการใช้หลักสูตร ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ การพิจารณาปรับปรุง หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประชาสัมพันธ์ การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและคณะกรรมการศึกษา ชุมชน เกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และการจัดประสบการณ์การเรียน

4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

4.1 ความหมายของแหล่งเรียนรู้

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับการศึกษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 21) และแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมียุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 46)

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 233) ให้ความหมายแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นบุคคล สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ ที่ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องที่ตนสนใจให้ได้รับความรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 25) ได้นิยามแหล่งการเรียนรู้ (Learning Resource) คือ สถานที่หรือแหล่งข้อมูลทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาแสวงหาประสบการณ์ความรู้ เพื่อช่วยพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศความรู้ประสบการณ์ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ เป็นสิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบตัวเราที่เป็นทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต เป็นสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ จนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

4.2 ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งเสริมสร้างความรู้ ความคิดและประสบการณ์ เป็นแหล่ง ศึกษาตามอัธยาศัย เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ความสำคัญของ แหล่งเรียนรู้ดังนี้

วรรณภา อุดมศาสตร์สกุล (2551, หน้า 15) สรุปความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ได้ดังนี้ 1) เป็นแหล่งที่รวบรวมขององค์ความรู้อันหลากหลาย พร้อมทั้งจะให้นักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เป็นแหล่งเชื่อมโยงสถานศึกษาและชุมชน

ให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของตน 3) เป็นแหล่งข้อมูลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข เกิดความสนุกสนานและมีความสนใจที่จะเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย 4) ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรม และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 5) ทำให้นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้รู้และรักในท้องถิ่นของตน มองเห็นคุณค่าและตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตน พร้อมทั้งจะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ คือ สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเป็นแหล่งที่จะทำให้ผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้ฝึกปฏิบัติ หรือได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อน ระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้กับครูและนักเรียน รวมทั้งเป็นแหล่งที่ผู้เรียนอาจอาศัยการสืบค้นของตนเองเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ผู้สอนจึงสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มที่

4.3 บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไว้ดังนี้

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 134) ได้กล่าวถึงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังนี้ 1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาที่ใกล้เคียง 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ แก่ ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในบริเวณใกล้เคียง 3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าร่วมกัน 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบครัวชุมชนมีปัญญาท้องถิ่น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมให้ครู

และนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น สนับสนุนและเปิดโอกาส ให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการบรรยาย การเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และมีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

5. ด้านการนิเทศการศึกษา

5.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการนิเทศการสอนหรือการนิเทศการศึกษา ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 204) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลายๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย

ซารีณี สุขสันติติก (2552, หน้า 9) กล่าวถึง การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่อาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและบุคลากรครูภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 223) ให้ความหมายไว้อีกว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอนและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

จากข้อมูลสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้คำชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือจากผู้นิเทศ ที่กระทำต่อครูซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียน เพื่อช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

5.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศการศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

ซุ้มศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 238 – 239) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนิเทศภายใน ดังนี้

1. การช่วยให้ผู้สอนแต่ละคนทำหน้าที่การสอนให้ได้ผลดี แก้ปัญหาของผู้สอนแต่ละคนทางด้านการสอน ช่วยให้ผู้สอนมีความเจริญงอกงาม ในวิชาชีพของตนเอง
2. การเป็นผู้ประสานงานและบริการแก่ผู้สอนทุกคนในด้านการสอน เช่น ช่วยจัดหาหนังสือวิเคราะห์เนื้อหา วิธีสอน อุปกรณ์ รวมทั้งอำนวยความสะดวก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การเป็นวิทยากรที่ดีที่สุดของผู้สอนในทุกโอกาส คือ สามารถ ให้คำปรึกษา แนะนำชี้แจง ชี้แหล่งวิทยาการที่เหมาะสมให้แก่ผู้สอน
4. การเป็นผู้ประเมินผลการเรียนการสอน และโปรแกรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น
5. การเป็นผู้นำที่ดีของสถานศึกษาและชุมชน สร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศภายใน
6. การช่วยเหลือผู้สอนด้านวิชาการ ได้แก่ ปฐมนิเทศผู้สอน เข้าใหม่ การจัดประชุมก่อนเปิดเรียน การเยี่ยมชั้นเรียนหรือหมวดวิชา การให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม การอบรม บรรยายอภิปราย การสัมมนา ในโอกาสต่าง ๆ การจัดหนังสือ คู่มือต่าง ๆ ให้การปรับปรุงห้องสมุดให้ใช้ได้อย่างสะดวกทั้งผู้สอน และผู้เรียน การจัดอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้ใช้ได้อย่างทั่วถึง และการแนะนำให้เป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมต่าง ๆ
7. ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน เช่น จัดสวัสดิการ ให้สร้างความสามัคคีภายในสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อ บรรยากาศภายในสถานศึกษาแก่ผู้ร่วมงาน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 225) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษากับการนิเทศภายในว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลักอีกประการหนึ่ง คือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุง

ให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หากคณะผู้สอนคนใดไม่ได้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง ผู้บริหารซึ่งมีพระเดชก็สามารที่จะลงโทษผู้สอนได้ตามความเหมาะสม เพื่อมิให้บุคคลใดกระทำเป็นแบบอย่างต่อไป

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศภายใน มีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมขวัญ และกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่ง วิทยาการที่เหมาะสมให้แก่ครูผู้สอน มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีโอกาสพัฒนางานการเรียนการสอน

6. ด้านการวัดและประเมินผล

6.1 ความหมายของการวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุด ต่อผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 5)

พิชิต ฤทธิจรูญ (2552, หน้า 3 - 5) กล่าวถึง การวัดผล หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างมีกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด และการประเมินผล หมายถึง การตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของผลที่ได้จากการวัด โดยเปรียบเทียบกับผลการวัดอื่น ๆ หรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 173) กล่าวถึง การวัดผล คือ การค้นหา คุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมือ นั้น ๆ ที่เรียกว่าข้อมูล การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูลที่ได้จากการวัด มาทำการ พิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 166) ได้ให้ความหมายของการวัดและการประเมินผลดังนี้ การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนด จำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของ หรือบุคคลตามความมุ่งหมาย และเปรียบเทียบลักษณะ

ความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น ๆ และการประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ

จากข้อมูลข้างต้น การวัดผล หมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับวัตถุ สิ่งของหรือบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณ หรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด โดยอาศัยเครื่องมือในการวัด การประเมินผล หมายถึง การนำผลจากการวัดมาเปรียบเทียบหรือพิจารณาตัดสินคุณค่ากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

6.2 จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 28 – 29) และสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 2 – 3) กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลัก ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการประเมินที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอน ดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น ชักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน การประเมินชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใดนอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ในการปรับปรุงการสอนของตนเองด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

และตัวชี้วัด 2) การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียน เป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเป็นการประเมินเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่ต้อง พัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ระดับชาติ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็น ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน 3) การประเมินระดับเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถ ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้รับการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมิน ระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และ 4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมิน คุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูล สนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2553, หน้า 37) กล่าวถึง การวัด และประเมินผล การเรียนรู้ 4 ระดับ ได้แก่ 1) การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและ ประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการวัดและประเมินผลเป็นรายปี รายภาค รวมทั้ง การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน

การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาและ 4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน

จากข้อมูลข้างต้น ด้านการวัดประเมินผล หมายถึง พฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละ รายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูด้านการ วัดผล ประเมินผลของผู้เรียนตามสภาพจริง สนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบ สารสนเทศในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว และมีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผล การปฏิบัติงานของครูผู้สอน

7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

7.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่า จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงตามความมุ่งหวังของสังคม เนื่องจากพ่อแม่มีสิทธิ์เรียกร้องให้สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จัดการศึกษาให้แก่ลูกอย่างมีประสิทธิภาพ มากที่สุด เพื่อให้ลูกมีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ได้เต็ม คักยภาพของแต่ละบุคคล ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจ และความถนัด ที่แตกต่างกัน และที่สำคัญคือ ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่สังคม ต้องการ เป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ต่อไปไม่ว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองจะส่งลูกเข้าเรียน ในสถาบันการศึกษาใด จะมีความมั่นใจได้ว่าสถาบันการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาสูงเท่าเทียมกัน ไม่จำเป็นต้องวิ่งเต้นหรือฝากลูกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษา ที่มีชื่อเสียง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นระบบที่พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของสถาบันการศึกษาให้ทัดเทียมกัน ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจึงยอมไม่ได้ ถ้าลูกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่งแล้วไม่มีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณภาพที่กำหนดไว้ในระดับต่าง ๆ ดังนั้น ผู้ที่รับประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง คือ

ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา กรมเจ้าสังกัด และกระทรวง ต้องมีการรับผิดชอบเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกัน (สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า, 2553, หน้า 229)

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 230) กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลผลิตไม่มีคุณภาพ

พัทธ์ธิญา ไพรมุ้ย (2556, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน ว่า เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนงาน กระบวนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพ การศึกษาที่เป็นระบบ โดยสถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

กิตตินันท์ ชูมวัน (2557, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่า กระบวนการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น ๆ หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิบูลย์ คาทอง (2557, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) ว่าเป็นระบบ

ที่สถานศึกษาใช้การบริหารจัดการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2558, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของ “การประกันคุณภาพภายใน” ว่า การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ กำกับดูแล สถานศึกษานั้น

ณชล ลิ้มภักดี (2559, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่สถานศึกษาต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผน ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เป็นการประเมินตนเองจากบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ ภายนอก

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ ดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นที่จะพัฒนาหรือรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของการ จัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐานและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้เรียน ทำให้เกิดความพึงพอใจ ความมั่นใจของผู้รับบริการ

7.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557, หน้า 43) กล่าวถึง บทบาทผู้บริหาร สถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ว่าเป็นการให้หลักฐานข้อมูลแก่ประชาชนว่า บุคลากรในโรงเรียนทำงานอย่างเต็ม

ความสามารถ เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน และสาธารณชนมั่นใจในคุณภาพของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนต้องจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

สรุป ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหาร จัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะ ครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ว่าด้วย "การประกันคุณภาพภายใน" หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 8-9) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ว่า เป็นกระบวนการจัดการเพื่อเน้นให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือปฏิบัติตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกและติดตามตรวจสอบผลงาน หากจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง และร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วารุณี บำรุงสวัสดิ์ (2553, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ การเรียนการสอน ตามภารกิจปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนกิจกรรม การประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบ สะท้อนถึงควมมีคุณภาพโดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

วินัย คำแหง (2553, หน้า 9) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ตามหลักการบริหารของเอ็ดเวิร์ดดีบีเอสเดมมิงซึ่งครอบคลุมขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอน

ธนกร อัครจักร (2557, หน้า 5) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ และสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ตามแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษา กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสมด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครู และผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และประกาศกฎกระทรวง พุทธศักราช 2553 และได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่งคือ ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ "มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา" เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วยจากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา

ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่ต้องการเห็นคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสารสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ตีริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มตลอดจนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจ การทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และสามารถก้าวทันโลก เมื่อสรุปรวมโดยย่อ คือคนไทยยุคใหม่ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด มีสมรรถนะ และมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองดีของโลก โดยมุ่งปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย 2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ 3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีกรอบ แนวทางการปรับปรุงการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ โดยได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และตัวบ่งชี้ความสำเร็จไว้ ดังนี้

1. การศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล
2. คนไทยใฝ่รู้ : สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหา

ความรู้อย่างต่อเนื่อง

3. คนไทยใฝ่ดี : มีคุณธรรม มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย

4. คนไทย คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ : มีทักษะในการคิดและปฏิบัติ

มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร จากความเคลื่อนไหวของการจัดการศึกษาในปัจจุบันนอกจากสถานศึกษา จะมุ่งมั่นพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม ในท้องถิ่นของตนแล้ว สถานศึกษาจะต้องผนวกสิ่งที่คุณเรียนควรได้รับการพัฒนา และมีคุณภาพตามวิสัยทัศน์ที่สังคมในอนาคตควรจะเป็นด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 4) กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงาน ของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับชั้นของวงการศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่าง ประสานสอดคล้องกันเป็นระบบ มุ่งหน้าไปทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม

และศีลธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ โดยอาศัย หลักการและชีวิตและจัดการคุณภาพสมัยใหม่ ที่เน้นการสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องว่าผลิตผลหรือการบริการที่เป็นผลผลิตขององค์กรจะมีคุณภาพตามมาตรฐาน ที่กำหนดไว้โดยที่ความมั่นใจนี้ต้องอยู่บนรากฐานของหลักวิชา ข้อเท็จจริง หลักฐาน เชิงประจักษ์และความสมเหตุสมผลเป็นสำคัญ

สงบ ลักษณะ (2551, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกัน คุณภาพการศึกษาว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นความคิดที่ตรงกับคำว่า รับผิดชอบ ต่อสังคม ที่สังคมมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่รับผิดชอบ จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาบุตรหลานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล สนองความสนใจ ความต้องการ และความถนัดที่แตกต่างกัน ข้อสำคัญ คือ ทุกคน มีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามมาตรฐานคุณภาพที่สังคมต้องการ

อำรุง จันทวานิช (2552, หน้า 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกัน คุณภาพการศึกษาว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพประกอบด้วย หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และกระบวนการบริหารจัดการ กล่าวคือ หลักสูตรต้องยืดหยุ่นและมีความเป็นสากล กระบวนการเรียนการสอนต้องเน้น นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการสอนมุ่งเน้นการค้นคว้า สร้างความรู้ร่วมกันกับผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ร่วมกันประเมินผลการเรียนการสอน ให้ใช้ เทคโนโลยีที่กว้างขวางเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน กับโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก กระบวนการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่ท้องถิ่นและ สถานศึกษาตลอดจนครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรพัฒนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมกันรับผิดชอบใน การจัดการศึกษามากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษา ได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แต่ไม่ใช่เป็นการจับผิด หรือทำให้บุคคลเสียหายโดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนการพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน

3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูปฏิบัติการ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินการจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานกำกับเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพื่อผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ ได้ตรงตามมาตรฐานการศึกษา โดยการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ อาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3. หลักการและแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา

3.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสื่อสารทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและนิยามมาตรฐานการศึกษาว่าเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษา คือ สิ่งที่ต้องการให้เกิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับปัจจัย กระบวนการและผลผลิตของการจัดการศึกษา เพื่อการกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประกันคุณภาพของสถานศึกษา รวมถึงระดับคุณภาพผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษาหรือกระบวนการบริหารจัดการศึกษา

สำนักงานประกันคุณภาพ (2560, หน้า 115) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษา ไว้ว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ปัจจัย กระบวนการ คุณลักษณะที่กำหนดขึ้นเพื่อให้สถานศึกษา ได้กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล และประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา

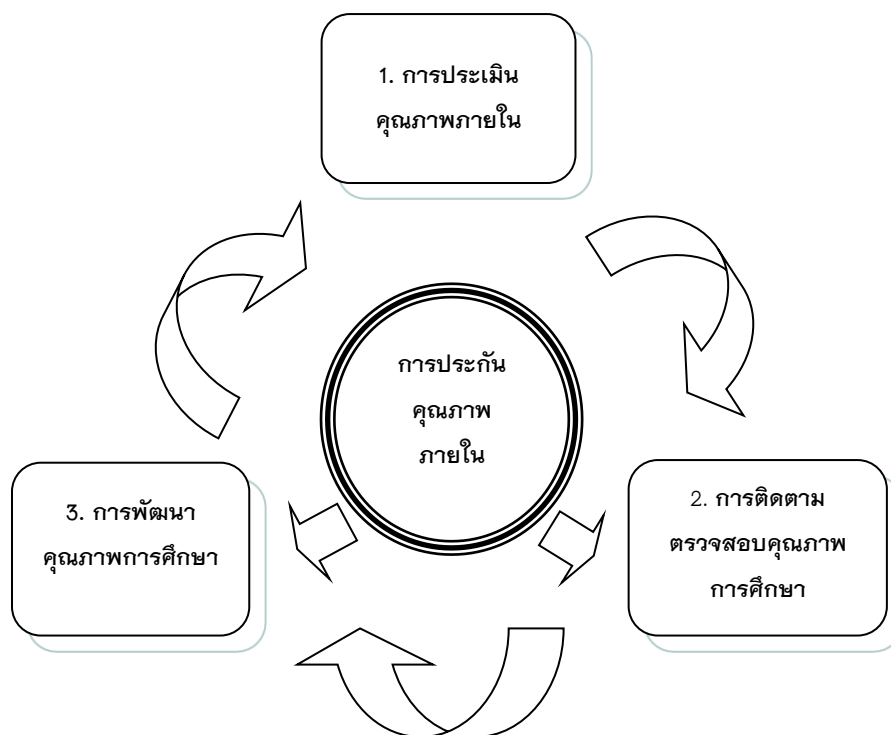
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 8-9) นำเสนอว่าการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ

3.2.1 การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

3.2.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน เพื่อการรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้วยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

จากหน่วยงานต้นสังกัด อย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี และการประเมินคุณภาพภายนอก อีกด้วย

3.2.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการ ยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเป้าหมาย ในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติม มาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับสภาพของ ชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุม การดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังภาพ

ภาพประกอบ 2 กระบวนการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 5)

3.3 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาทั้งทางตรง ในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน

ประกอบกรต่าง ๆ สิ่ง que เห็นได้ชัด คือ สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตร เพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการและบริบทของท้องถิ่น โดยใช้กรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง ย่อมทำให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ได้มาตรฐานเดียวกันและให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงปรัชญา คือ สำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชนและมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชน เมื่อมองในทางปฏิบัติ มาตรฐานการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการวางนโยบาย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรการในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่สภาพแวดล้อมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ มาตรฐานการศึกษา มีความสำคัญในแง่ของการเป็นฐานข้อมูล สนับสนุน การพยากรณ์คุณภาพ ที่คาดหวัง ตามที่ต้องการ ก่อให้เกิดการวางแผนระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาวล่วงหน้าได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 8-9)

จากความสำคัญ of มาตรฐานการศึกษาจึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทางให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน มีความสำคัญต่อการวางนโยบายการพัฒนาการจัดการศึกษา ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นามาสู่การสร้างอุดมการณ์ของการจัดการศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การบูรณาการ ความสอดคล้อง การรับผิดชอบร่วมกันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. แนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพ

ภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวง กำหนด ดั่งนั้นจึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แทน เนื่องจากแนวทางในการดำเนินการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อน และคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระ แก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับ ดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้กลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการ ตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 6-12) หลักเกณฑ์ และวิธีการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้สถานศึกษาดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่า ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนา และประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้กระบวนการบริหารที่ดี สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการมุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “การประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด”

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา จึงยึดหลักการ 3 ประการ คือ

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหาร และตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

2. หลักการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นประชาชนชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

3. หลักการแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนา ร่วมกันและเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน

สู่เป้าหมายเดียวกันจากหลักการดังกล่าวข้างต้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

3.1 การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา กิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

3.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้าสถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติงานจริง ข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปี การศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคลรายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่น ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่าเหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลงข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบเพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก แต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมายซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม!โครงการหรือพัฒนาวัตกรรมใดต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบทำงานร่วมกันได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุดยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น

5. ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ประสิทธิผล (Effectiveness) มีผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การ และมุมมองของผู้เขียนหรือนักวิชาการ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งหมายที่ผลสำเร็จของงานหรือการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจะได้กล่าวดังต่อไปนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 667) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้น

มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (2551, หน้า 38) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง ระดับความสามารถที่กระบวนการหรือตัวชี้วัดใดๆ สามารถตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนาหรือเป็นไปตามที่คาดหวัง ประสิทธิผลพิจารณาจากการนำผลของงานโครงการ หรือกิจกรรม ที่ได้รับเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

โรงเรียนต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นขั้นตอนของการประกันคุณภาพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาอันส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกที่สะท้อนสภาพการดำเนินงานที่แท้จริงและเกิดประสิทธิภาพ

และกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา และมีกลไกปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการประเมินคุณภาพภายใน ตามแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน 21 ประเด็นพิจารณา แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 13-18) ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถใน การอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและ จิตสังคม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผล ประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง

องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด
โครงการ โครงการงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการ
พัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์
และมีคุณธรรม

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
หมายถึง ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา
จากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมี
ความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่น ๆ

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อ
ในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยม
และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย หมายถึง ผู้เรียน
มีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
และประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง
และหลากหลาย หมายถึง ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคล
ในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม ผู้เรียนมีการรักษา
สุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย
สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ เป็นการจั้ระบบ
บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และ พันธกิจ
อย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร

สถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการ
พัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน
สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์
ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการ
เปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง
สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วน
การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง
ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการ
จัดการศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน
ตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารจัดการ
เกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เน้นคุณภาพ
ผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายถึงรวมถึงการ
จัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบครบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
หมายถึง สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญ
ทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้
ของผู้เรียน

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการ
เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ หมายถึง สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายใน

และภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีการจัดระบบการจัดหา การพัฒนา และการบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร สถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ แสดงออกแสดงความคิดเห็น ระบุองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้ง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก หมายถึง ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน หมายถึง สถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้

อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่าในแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ได้กำหนดคำอธิบายออกเป็นประเด็นการพิจารณา ตามกรอบกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 นโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศมาตรฐาน การศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 สำหรับให้สถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1 ประกอบด้วย ประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเด็นยุทธศาสตร์ โครงสร้างการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1 (2562, หน้า 2-4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1 มีบริบททั่วไป ดังนี้

1. สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองสกนคร อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอโคกศรีสุพรรณ อำเภอโพธิ์นาแก อำเภอน้ำอ้อย อำเภอภูพาน และอำเภอกุดบาก โดยมีอำเภอเมืองสกนคร เป็นที่ตั้งศูนย์ราชการ ศูนย์กลางทางการศึกษา ศูนย์กลางทางการคมนาคม ศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ และการค้า เป็นชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นรายล้อมด้วย ชุมชนชนบททางการเกษตร

ประชากรรวมทั้งสิ้น 287,748 คน ขนาดพื้นที่ 2,928 ตร.กม. ประกอบด้วย อำเภอเมือง สกลนคร จำนวน 192,822 คน ขนาดพื้นที่ 1,023.37 ตร.กม. อำเภอกุสุมาลย์ 45,833 คน ขนาดพื้นที่ 454 ตร.กม. อำเภอโคกศรีสุพรรณ 33,876 คน ขนาดพื้นที่ 212 ตร.กม. อำเภอโพนนาแก้ว 36,029 คน ขนาดพื้นที่ 352 ตร.กม. อำเภอเต่างอย 25,379 คน ขนาดพื้นที่ 328 ตร.กม. อำเภอภูพาน 36,217 คน ขนาดพื้นที่ 557 ตร.กม. และอำเภอ กุดบาก 32,257 คน มีชนเผ่าพื้นเมืองเดิมประกอบด้วย เผ่าภูไท ย้อ กะเลิง ไส้ ไทยลาว และโย้ย ภูมิประเทศ และภูมิอากาศ พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง สูงกว่า ระดับน้ำทะเล ประมาณ 172 เมตร ตอนกลางเป็นที่ราบต่ำเหมาะแก่การทำนา มีหนองหาร เป็นแอ่งน้ำ ขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 77,016 ไร่ อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 26.77 องศา เซลเซียส ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย 1,449.9 มิลลิเมตรต่อปี การคมนาคมเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จัดตั้งที่อำเภอเมืองสกลนคร เป็นศูนย์กลางการคมนาคมของ จังหวัด และอำเภอเขตปริมณฑล การคมนาคมติดต่อทางรถยนต์อำเภอที่อยู่ไกลที่สุด 42 กิโลเมตร ได้แก่ อำเภอ กุดบาก อำเภอที่ไกลที่สุด 22 กิโลเมตร ได้แก่ อำเภอโคกศรีสุพรรณ อาชีพและสถานภาพทางเศรษฐกิจ ในเขตชุมชนเมืองค้าขาย อุตสาหกรรมขนาดย่อม เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรรม สำหรับชุมชน อำเภอรอบนอกมีการทำนา ทำไร่ มีระบบชลประทานขนาดย่อม สนับสนุนส่งเสริมรายได้ และสภาพเศรษฐกิจเฉลี่ยอยู่เกณฑ์ ปานกลาง

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชากร วยเรียนได้อย่างทั่วถึง

พันธกิจ

พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียน ทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้ คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำไปสู่การพัฒนา สุคุณภาพระดับสากล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี อย่างทั่วถึงและได้เรียนรู้ตลอดชีวิต

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มศักยภาพ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถตามเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มศักยภาพ

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

จุดเน้น

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 5 กลุ่มสาระวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้

3. เพิ่มศักยภาพนักเรียนในด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

4. นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ

5. สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ลดอัตราการออกกลางคัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายผลสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ
7. นักเรียน ครู และสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่สากล
8. สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในเข้มแข็ง และผ่านการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ขอบข่ายและภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ ให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ และกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่ การศึกษา

9. ดำเนินการ และประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่น เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้ ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis)

การประเมินสถานการณ์ภาวะแวดล้อม ปัจจัยภายใน (จุดแข็ง - จุดอ่อน) และปัจจัยภายนอก (โอกาส - ภัยคุกคาม) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง - จุดอ่อน) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.1.1 Strengths (จุดแข็ง)

3.1.1.1 ผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญ เอาใจใส่ในการ ปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ

3.1.1.2 บุคลากรมีทักษะ มีความรู้ มีความสามารถ มีความ ตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน

- 3.1.1.3 องค์กรมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี สำหรับการ
บริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน
- 3.1.1.4 บุคลากรมีส่วนร่วมในองค์กร มีความมุ่งมั่นในการ
ให้บริการและเสียสละในการทำงาน
- 3.1.1.5 มีคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ทันสมัย
- 3.1.2 Weaknesses (จุดอ่อน)
- 3.1.2.1 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ไม่ชัดเจนและไม่ได้
นำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง
- 3.1.2.2 องค์กรขาดการประสานงานระหว่างกลุ่ม หน่วยงาน
อื่น ๆ รวมทั้งกับโรงเรียนในสังกัด
- 3.1.2.3 บุคลากรมีความรู้ ความสามารถไม่สอดคล้องกับ
หน้าที่ความรับผิดชอบ
- 3.1.2.4 บุคลากรมาจากหลายหน่วยงาน ทำให้มีวัฒนธรรม
และวิธีการทำงานต่างกัน
- 3.1.2.5 หน่วยงานมีงบประมาณไม่เพียงพอกับการปฏิบัติ
เพื่อบรรลุเป้าหมาย
- 3.1.2.6 บุคลากรมีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี
ไม่เพียงพอ
- 3.1.2.7 บุคลากรขาดความร่วมมือและทักษะการทำงานเป็นทีม
ภายในกลุ่มต่าง ๆ
- 3.1.2.8 ภาระงานมีมากกรอบอัตรากำลังมีน้อยทำให้การ
ปฏิบัติงานไม่ครอบคลุม
- 3.1.2.9 บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เงิน
งบประมาณดำเนินงาน
- 3.1.2.10 องค์กรขาดเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
เฉพาะด้าน
- 3.1.2.11 สถานที่และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานไม่เอื้อต่อ
การปฏิบัติงาน

3.1.2.12 คีขานินเทคก์ บางส่วนทำงานไมได้เต็มศักยภาพขาดความ
ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง

3.1.2.13 สภาพภูมิศาสตร์ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการ

3.1.2.14 โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดมีจำนวนมาก

3.1.2.15 ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่พึงพอใจในการรับบริการ

3.1.2.16 บุคลากรในสำนักงานบางรายไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ

จากโรงเรียน

3.1.3 Opportunities (โอกาส)

3.1.3.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพัฒนา
บุคลากร ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

3.1.3.2 รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเกี่ยวกับการศึกษาอย่างชัดเจน

3.1.3.3 หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณในการบริหาร
จัดการอย่างต่อเนื่อง

3.1.3.4 มีการแข่งขันการแสวงหาความรู้ของบุคลากร
เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (AEC)

3.1.3.5 การประสานงานได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

3.1.3.6 มีนโยบายทุกระดับเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงาน
ที่ชัดเจน

3.1.3.7 มีเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3.8 ภาครัฐหรือช่วยโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.1.4 Threats (อุปสรรค)

3.1.4.1 ระบบอุปถัมภ์ทำให้ข้าราชการบางส่วนขาดขวัญกำลังใจ
ในการปฏิบัติงาน

3.1.4.2 จำนวนบุคลากรลดลงเนื่องจากนโยบายการลด
อัตราคนกำลังภาครัฐ

3.1.4.3 ข้าราชการบางส่วนไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบของทาง
ราชการ

- 3.1.4.4 ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรม
ลอกเลียนแบบที่ไม่ดี
- 3.1.4.5 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าใจนโยบาย
ไม่เป็นไปในทางเดียวกัน
- 3.1.4.6 ระบบราชการมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ซับซ้อนหลายขั้นตอน
- 3.1.4.7 ระบบเทคโนโลยีการสื่อสารเกิดปัญหาด้านเทคนิค
ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน
- 3.1.4.8 สภาพภูมิทัศน์และการคมนาคมเป็นอุปสรรคไม่เอื้อต่อ
การบริหารจัดการ
- 3.1.4.9 โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมาก

4. ประเด็นยุทธศาสตร์

- 4.1 หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4.1.1 กลยุทธ์
- 4.1.1.1 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ตามหลักสูตร
- 4.1.1.2 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ
บริบทของสถานศึกษา
- 4.1.1.3 พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21
- 4.1.1.4 ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการ
- 4.1.1.5 ปลุกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม
- 4.1.1.6 สร้างความเข้มแข็งให้นักเรียนและสถานศึกษา
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- 4.1.1.7 ยกย่องทักษะการคิดวิเคราะห์และการใช้กระบวนการ
ตัดสินใจ
- 4.2 การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 4.2.1 กลยุทธ์
- 4.2.1.1 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ

4.2.1.2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้

4.3 การประกันคุณภาพการศึกษา

4.3.1 กลยุทธ์

4.3.1.1 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา

4.3.1.2 ประเมินคุณภาพภายใน

4.3.1.3 ประเมินคุณภาพภายนอก

4.3.1.4 พัฒนาคุณภาพผู้ประเมินการประกันคุณภาพภายใน

4.3.1.5 พัฒนามาตรฐานสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับ

มาตรฐานการศึกษาของระดับจังหวัด

4.4 พัฒนาผู้เรียนและงานวิจัยให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของจังหวัดสกลนคร

4.4.1 กลยุทธ์

4.4.1.1 พัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความสอดคล้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

4.4.1.2 สร้างความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาและหรืออุดมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศด้านอาชีพให้ผู้เรียน

4.4.1.3 พัฒนาการวิจัยของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

4.5 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มุ่งสู่ประเทศไทย 4.0

4.5.1 กลยุทธ์

4.5.1.1 พัฒนาแผนแม่บทเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.5.1.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ไปสู่ประเทศไทย 4.0

4.5.1.3 ออกแบบ/ พัฒนา Application เพื่อการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.5.1.4 เรียนรู้ผ่านระบบ DLTV/ DLIT ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.5.1.5 ส่งเสริมการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.6 การบริหารจัดการ

4.6.1 กลยุทธ์

4.6.1.1 บริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กมุ่งสู่คุณภาพ

4.6.1.2 พัฒนาความพร้อมสู่การเป็นโรงเรียนนิติบุคคล

4.6.1.3 โรงเรียนพระราชัฐหรือโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง

หรือโรงเรียนคู่พัฒนา

4.6.1.4 ส่งเสริมการบริหารการศึกษาในรูปแบบพระราชัฐ

4.6.1.5 สร้างขวัญและกำลังใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.7 การพัฒนาสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง

4.7.1 กลยุทธ์

4.7.1.1 เพิ่มประสิทธิภาพทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ และมาตรฐาน
ของแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

4.7.1.2 สร้างความเชื่อมโยงระหว่างศูนย์การเรียนรู้ภูพานศูนย์การเรียนรู้ตำบล ศูนย์การเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาทุกแห่ง

4.7.1.3 ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและประชาชน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.8 การพัฒนาการเกษตรพืชสมุนไพรในสถานศึกษา

4.8.1 กลยุทธ์

4.8.1.1 พัฒนาการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพร
ในสถานศึกษา

4.8.1.2 พัฒนาศักยภาพในการผลิตและใช้พืชสมุนไพรแก่ผู้เรียน
และชุมชน

4.8.1.3 พัฒนายุวเกษตรกรรุ่นใหม่

4.9 พัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน

4.9.1 กลยุทธ์

4.9.1.1 สร้างทางเลือกเพื่อการประกอบอาชีพ

4.9.1.2 สร้างเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของคน
ทุกกลุ่ม

4.9.1.3 โรงเรียนคุณแผ่นดินวิถีธรรม

4.9.1.4 หนึ่งโรงเรียน หนึ่งหลักสูตรท้องถิ่น

4.9.1.5 หนึ่งผู้เรียน หนึ่งอาชีพ

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ และดำเนินการตามโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของรัฐตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และจุดเน้น มีการกำกับ ติดตาม และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยในประเทศ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน ดังต่อไปนี้

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

กิตติวรรณ แสนโท (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายดานอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากคะแนนมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวม และรายดานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและด้านประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน

ในสังกัดเทศบาลระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิมลสิริ มังธานี (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวม
ไม่แตกต่างกัน ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
โดยรวมไม่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน
ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์หสมการพยากรณ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 1 ดานพยากรณ์ประสิทธิผลการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียน คือ ดานเป็นผู้นำประสานงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

ผกากรอง ศรีประไหม (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ฉัตร เลิศนา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามวุฒิ การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการ ทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี ความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .423$) ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ ภาวะผู้นำ วิชาการด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์พันธกิจการเรียนรู้ และภาวะผู้นำวิชากา ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาวะผู้นำวิชาการด้านการพัฒนา คุณภาพครูมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ไชยา กรมแสง (2557, หน้า 102) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และด้านการประเมินผลการสอนของครู ตามลำดับ 2) การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านครู ด้านผู้บริหาร และด้านผู้เรียน ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เวียงจันทร์ พรไชยา (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า พบว่า 1) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา 2) เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการ

ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นवलลอบ มีวิชา (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในอำเภอต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วันชัย พันพละ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย มีลักษณะการปฏิบัติที่เป็นขั้นตอนดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษามีความตระหนัก รับรู้และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ PDCA การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุผลและผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน เป็นการดำเนินงานที่ทุกคนต้องมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกัน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีจุดเน้นอยู่ที่กระบวนการดำเนินงานตามแผน โดยอาศัยรูปแบบระบบ (Input-Process-Output) ดังนี้ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ด้านปัจจัย ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านผู้บริหาร ด้านแนวการ

จัดการศึกษา ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร/ครู ด้านบริบทสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจ

รสา สำเนาเงิน (2562, หน้า 69) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า

1) คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษารบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านทางกาย ด้านทางสังคม ด้านทาง บุคลิกภาพ ด้านเกี่ยวกับงาน ด้านทางสติปัญญา และด้านภูมิหลังสังคม ตามลำดับ

2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาใน รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านอัตลักษณ์ของ สถานศึกษา ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านมาตรการ ส่งเสริม ตามลำดับ

3) คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านทางกาย ด้านภูมิหลังสังคม ด้านทางสติปัญญา ด้านทางบุคลิกภาพ ด้านเกี่ยวกับงาน และด้านทางสังคม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์บวกกับการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของนักการศึกษา หลายท่าน ดังต่อไปนี้

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

Anderson (2000, p. 156) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่เป็นผู้นำทางการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 132 คน โดยมีพฤติกรรมดังนี้ คือ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

และการสื่อสารการจัดการหลักสูตร และการสอน 2) การควบคุมดูแลการนิเทศ การสอน 3) การตรวจสอบ 4) ความก้าวหน้าของนักเรียน และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเพียง 1 มิติ คือ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

Mickey (2000, p. 99) ได้ทำการวิจัยถึงภาวะผู้นำทางวิชาการในเรื่องของวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาท้องถิ่น ใช้ในการเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของครูในโรงเรียนขนาดกลาง การศึกษาครั้งนี้ต้องการหลอมรวมการเรียนการสอนเข้ากับการบริหารการศึกษา จากการศึกษาค้นคว้า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการใช้วิธีเชิงระบบในการปรับโครงสร้างการทำงาน ให้รับรู้ถึงความสำคัญของอำนาจในตำแหน่งหรือบทบาทที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และพบว่าภาวะผู้นำแบบร่วมกันทำงานเป็นรูปของภาวะผู้นำที่มีความสำเร็จสูง ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างผู้บริหารจะสนับสนุนการสร้างทีมงาน และการร่วมมือระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงความปลอดภัยกฎระเบียบและบรรยากาศในการทำงานผู้บริหารจะช่วยให้มีการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ และในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนี้เป็นการปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้เวลามากจำต้องอาศัยการวางแผนและการจัดการที่ดีอาศัยความร่วมมือของครู ผู้บริหารจะเป็นผู้มีความสามารถ ผู้อำนวยการจะคอยกระตุ้นรวมทั้งจะต้องเต็มใจสละอำนาจ และยอมรับบทบาทใหม่จากผู้ร่วมงานหรือครูได้ศึกษากระบวนการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจในทางสังคมของนักเรียน และวิธีการสอนของครูที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจของนักเรียน ความรู้ความเข้าใจ ไดนิยามว่า เป็นความรู้สึกรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถ ความเป๋นอิสระ และความผูกพัน ในโรงเรียน วิธีการสอนของครูนิยามว่า ครูใช้วิธีการที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบวารูปแบบการปฏิบัติการทดสอบแสดงให้เห็นกระบวนการโดยมีลักษณะภูมิหลังของนักเรียน บริบทโรงเรียน และตัวแปรทางจิตวิทยา ซึ่งสามารถส่งอิทธิพลต่อการตั้งใจ

Walter and Others (2000, pp. 2-14) ทำการศึกษา งานวิจัย เพื่อค้นหาคำตอบว่าในช่วงเวลา 30 ปีที่ผ่านมา งานวิจัยใดบอกอะไรบางอย่างเกี่ยวกับผลของภาวะผู้นำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งในบทนำของรายงานการวิจัยระบุว่า ไม่มีวิธีแก้ปัญหาใดที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์แบบ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป๋นปัญหาทางการศึกษาหรือปัญหาขององค์กรใด ๆ ก็ตาม เช่นเดียวกันกับเรื่องภาวะผู้นำ ซึ่งถือวาเป๋นเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความมีประสิทธิภาพของการศึกษา อย่างไรก็ตามผลการวิจัยที่เรียบเรียงใหม่

ให้สะดวกต่อการเข้าถึงและหากผู้บริหารศึกษานำไปประยุกต์ใช้ย่อมเพิ่มความมีประสิทธิผลของภาวะผู้นำทางวิชาการได้ สำหรับข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย มีพฤติกรรมภาวะผู้นำ 21 ข้อ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่พฤติกรรมภาวะผู้นำในด้าน 1) คำมั่นถึงวัฒนธรรมขององค์กร 2) วางระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน 3) ออกกฎข้อบังคับที่ปกป้องครูให้สามารถทุ่มเทเพื่อการสอน 4) แสวงหาทรัพยากร 5) สร้างและพัฒนาหลักสูตร การสอน และการวัดผล 6) กำหนดจุดเน้นเป้าหมาย 7) แสดงวาทกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร การวัดผล และการสอน 8) สร้างวิสัยทัศน์รวม 9) ใฝ่หาวิสัยทัศน์สำหรับความสำเร็จ 10) มีทักษะและการสื่อสาร 11) เป็นนักประชาสัมพันธ์ 12) ใหญ่ใจมีสวนรวมตัดสินใจ 13) ยอมรับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว 14) มีมนุษยสัมพันธ์ 15) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 16) มองโลกในแง่ดี 17) มีอุดมการณ์ 18) ติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียน 19) ยืดหยุ่นปรับตัวง่าย 20) คำมั่นถึงสถานการณ์ 21) เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดสติปัญญา

Yamada (2000, p. 143) ได้ทำการวิจัยถึงความรับผิดชอบและสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาเมืองเพสโนรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน ขึ้นอยู่กับ 1) เตรียมการในด้านการศึกษา 2) ประสิทธิภาพในด้านการบริหาร 3) เพศ 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียน สมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการนั้นขึ้นอยู่กับ 1) เพศ 2) การเตรียมการในด้านการศึกษา 3) ประสิทธิภาพในการบริหาร 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียน ในการศึกษายังพบว่า มหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร และเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้ รวมทั้งสามารถประเมินผลเพื่อช่วยเหลือคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพจากที่กล่าวมา

Jafarzadeh (2014, Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองคาราจ ประเทศอิหร่าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับ

ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดในด้านทักษะการบริหารของ Robert Katz ซึ่งมีทักษะ 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงมนทัศน์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร 3 ทักษะ คือ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ และทักษะเชิงมนทัศน์ ของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา ทักษะใด ๆ ที่ผู้บริหารมีเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพของโรงเรียนก็จะเพิ่มขึ้นตามความสัมพันธ์กันทางบวก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

Cammeron (1996, pp. 225–227 อ้างถึงใน ปิยธิดา ชำนาญรบ, 2557, หน้า 60) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของครูในการสร้างระบบการประกันคุณภาพ ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ส่วนหนึ่งของขั้นตอนสำคัญของคุณภาพการสอนในศตวรรษที่ 21 สมาคมการศึกษาแห่งชาติรับรองว่า ความพยายามในแนวทางถือปฏิบัติในอนาคต อยู่ไม่ไกลความคาดหวังการเข้มงวดสำหรับความพร้อมของครูอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ ในอนาคต การประกันคุณภาพจะเป็นระบบใหม่ที่สนับสนุนให้ครูมีความพร้อม ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนอาชีพครูผู้ศึกษาเสนอแนะหลักการไว้ 3 ประการ คือ การปฏิรูป และการฝึกอบรมคณะทำงานการให้ความช่วยเหลือ และแผนงานตรวจสอบทบทวน ของเมืองซีแอตเทิล (ครูจะต้องรับผิดชอบในคุณภาพงานมากขึ้น มีกฎหมายให้ปฏิบัติตาม และเลือกโครงสร้างแบบแรงงานสัมพันธ์)

Neville (1999, p. 167) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพ และการวางแผนปรับปรุงสถานศึกษาประถมศึกษาสองสถานศึกษากรณีศึกษาสถานศึกษา ของรัฐอิลลินอยส์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรม ที่ทำร่วมกันด้วยการประกันคุณภาพและการวางแผนที่เหมาะสมเป็นประโยชน์ในด้าน ความร่วมมือ และเพิ่มความมั่นใจในการวางแผนปรับปรุงสถานศึกษาอย่างเป็นวัฏจักร โครงการของรัฐไม่ทำให้เกิดความก้าวหน้าในเรื่องเทคโนโลยี และการสนทนาเรื่องหลักสูตร ที่มีความสัมพันธ์ กับกิจกรรมการสังเกตและเป็นโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุน ในการประกันคุณภาพ

Brooks (1999, p. 946, อ้างถึงใน วาริช ลีทา, 2559 หน้า 55) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพและการส่งเสริม กระบวนการวางแผนทางการศึกษา พิเศษ แก่นักเรียนในรัฐอิลลินอยส์ พบว่า การศึกษาทดสอบวัตถุประสงค์ของการประกัน คุณภาพ และการส่งเสริมกระบวนการวางแผนทางการศึกษาพิเศษ แก่นักเรียนในรัฐ

อิลินอยส์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมแผนงานเป็นรูปแบบพิเศษของ นักเรียน เพื่อให้ได้ผลด้านการประกันคุณภาพ และส่งเสริมกระบวนการในการวางแผน

Abdallah and Refa (2016, pp. 30-36) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพในโครงการศึกษาครูของปาเลสไตน์ บทเรียนสำหรับความเป็นผู้นำ ของคณะและหลักสูตร การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินมิติของคุณภาพ ในโครงการศึกษาครูในปาเลสไตน์ก่อนการศึกษาจากมุมมองของกลุ่มครูและครูนักเรียน ที่มีจุดมุ่งหมายในสามมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้การสัมภาษณ์เชิงลึก และกลุ่มโฟกัสได้ดำเนินการ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ผลการเรียนรู้ที่ตั้งใจไว้ของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการปฏิบัติและกลไกในการสนับสนุนและประเมิน ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนยังไม่ถึงระดับคุณภาพที่มุ่งเป้าไปในภารกิจ ของโครงการ การศึกษาเสนอข้อแนะนำสำหรับการปรับปรุงในสามด้านของโปรแกรม การศึกษาครูของปาเลสไตน์: คุณภาพของการเรียน การสอน; คุณภาพของโอกาส ในการเรียนรู้สำหรับทั้งครูนักเรียนและครูผู้สอนที่สอนพวกเขาและคุณภาพของความ เป็นผู้นำทางวิชาการจากฝ่ายบริหาร

Atria (2000, p. 144) ได้วิจัยผลกระทบของการประกันคุณภาพของ รัฐอิลลินอยส์และกระบวนการวางแผนพัฒนาครูเมืองชิคาโก ที่มีทัศนคติต่อการปรับปรุง สถานศึกษาการศึกษาในปีเพื่อตรวจสอบผลกระทบของการประกันคุณภาพและกระบวนการ วางแผนพัฒนาครูเมืองชิคาโกที่มีทัศนคติต่อการปรับปรุงสถานศึกษา ผลการศึกษา กระบวนการวางแผนเพื่อปรับปรุงและประกันคุณภาพของรัฐอิลลินอยส์ส่งผลในทางบวก ต่อทัศนคติของครูที่มีต่อการปรับปรุงสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารจะสามารถช่วยพัฒนา สถานศึกษาให้ไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการ ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วย โดยจากตารางสังเคราะห์ ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีความถี่ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การวัดและประเมินผล และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมาหาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 เรื่อง ให้ใช้
มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 1-106) ซึ่งมาตรฐานการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน
กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้
ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาก้าวหน้าทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 2,098 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 166 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน

ของสถานศึกษา จำนวน 175 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,757 คน จากทั้งหมด 175 โรงเรียน
นำเสนอตั้งตาราง 2 และ 3 ตามลำดับ

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนจำแนกตาม โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง
โรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1

อำเภอ	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่	รวมทั้งหมด
อ.เมืองสกลนคร	31	28	12	71
อ.กุสุมาลย์	8	12	6	26
อ.เต่างอย	4	4	4	11
อ.โคกศรีสุพรรณ	6	8	2	16
อ.โพนนาแก้ว	5	12	3	21
อ.ภูพาน	3	9	4	16
อ.กุตบาค	3	7	4	14
รวม	60	80	35	175

ตาราง 3 จำนวนประชากร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

อำเภอ	โรงเรียนขนาดเล็ก				โรงเรียนขนาดกลาง				โรงเรียนขนาดใหญ่				รวมทั้งเขต
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม	
อ.เมืองสกลนคร	28	31	100	159	28	28	265	321	12	12	354	378	858
อ.กุสุมาลย์	6	8	24	38	11	12	104	127	6	6	132	144	309
อ.เต่างอย	1	3	3	7	4	4	36	44	4	4	69	77	128
อ.โคกศรีสุพรรณ	7	6	31	44	8	8	83	99	2	2	33	37	180
อ.โพนนาแก้ว	5	5	14	24	12	12	142	166	3	3	45	51	241
อ.ภูพาน	3	3	15	21	9	9	95	113	4	4	63	71	205
อ.กุตบาก	2	3	10	15	7	7	75	89	4	4	64	72	176
รวม	52	60	197	309	79	80	800	959	35	35	760	830	2,098

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้เกณฑ์กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 322 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 340 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49-50) ซึ่งการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยใช้ประชากรจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน จำนวน 175 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ตามลักษณะการเปิดสอน ดังนี้

1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 60 โรงเรียน

1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 80 โรงเรียน

1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 35 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 40 ของโรงเรียนแต่ละขนาด โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้โรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 70 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยใช้วิธีจับสลากแบบใส่คืน ตามรายชื่อโรงเรียน จำแนกตามขนาดและอำเภอได้ดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 24 โรงเรียน

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 32 โรงเรียน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 โรงเรียน

รวมโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่มจริง ๆ จำนวน 70 โรงเรียน นำเสนอ

ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยการกลุ่ม จำแนกตามขนาดและอำเภอ

สพป.สกลนคร เขต 1	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่		รวม	
	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)
อ.เมืองสกลนคร	31	13	28	12	12	6	71	31
อ.กุสุมาลย์	8	3	12	4	6	2	26	9
อ.เต่างอย	4	1	4	2	4	2	11	4
อ.โคกศรีสุพรรณ	6	3	8	3	2	1	16	8
อ.โพนนาแก้ว	5	2	12	4	3	1	21	7
อ.ภูพาน	3	1	9	4	4	1	16	6
อ.กุศบาก	3	1	7	3	4	1	14	5
รวม	60	24	80	32	35	14	175	70

3. ผู้วิจัยเจาะจงผู้บริหารโรงเรียนตามกลุ่มตัวอย่างลักษณะขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 70 คน ดังนี้

3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 24 คน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 32 คน

3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 คน

4. ผู้วิจัยเจาะจงครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกลุ่มตัวอย่างลักษณะขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 1 คน โดยเป็นโรงเรียนเดียวกันกับที่เจาะจงผู้บริหารสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 70 คน ดังนี้

4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 24 คน

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 32 คน

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 คน

5. ผู้วิจัยกำหนดครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากแบบใส่คืน โดยโรงเรียนขนาดเล็กได้รับเลือกเป็นโรงเรียนละ 2 คน โรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนละ 3 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่โรงเรียนละ 4 คน ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 200 คน ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 48 คน

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 96 คน

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 56 คน

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีรายละเอียดดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน กำหนดเป็น 1 : 1 : 2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน กำหนดเป็น 1 : 1 : 3 และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน กำหนดเป็น 1 : 1 : 4 นำเสนอดังตาราง 5, 6 และ 7

ตาราง 5 รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายอำเภอโรงเรียนขนาดเล็ก

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม
อ.เมืองสกลนคร	1. บ้านฮ้างโฮงประชาอุทิศ	1	1	2	4
	2. นาอ้อยคำสะอาด	1	1	2	4
	3. บ้านนาแก	1	1	2	4
	4. บ้านดงขวาง	1	1	2	4
	5. บ้านโพนก้างปลาโนนสมบูรณ์	1	1	2	4
	6. บ้านนากับแก	1	1	2	4
	7. บ้านพังขวางเหนือ 909 กรป.กลาง อุปลัถัมภ์	1	1	2	4
	8. ห้วยปลาไหลดุงวิทยา	1	1	2	4
	9. พักแพรวบำรุงวิทยา	1	1	2	4
	10. บ้านโพนยางคำ กรป.กลางพัฒนา	1	1	2	4
	11. บ้านท่าเยี่ยมน้ำพุ	1	1	2	4
	12. บ้านดอนหมูปูธิ์ศรี	1	1	2	4
	13. ธาตุนาเวงวิทยา	1	1	2	4
อ.กุสุมาลย์	14. บ้านซ่งเตา	1	1	2	4
	15. บ้านนาดี	1	1	2	4
	16. บ้านโคกสะอาด	1	1	2	4
อ.เต่างอย	17. บ้านกวนบูน	1	1	2	4
อ.โคกศรีสุพรรณ	18. บ้านดามม่วงคำ	1	1	2	4
	19. บ้านลาดค้อ	1	1	2	4
	20. บ้านนาสีนวล	1	1	2	4

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม
อ.โพธาราม	21. โพธารามโคกวิทยาคาร	1	1	2	4
	22. บ้านวังปลาเชื่อม	1	1	2	4
อ.ภูพาน	23. บ้านใหม่พัฒนา	1	1	2	4
อ.กุศบาก	24. บ้านกุดน้ำใส	1	1	2	4
รวม		24	24	48	96

ตาราง 6 รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายอำเภอโรงเรียนขนาดกลาง

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม
อ.เมืองสกลนคร	1. นายอวัฒนา	1	1	3	5
	2. จังหวัดอนราษฎร์สามัคคีบำรุง	1	1	3	5
	3. บ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ	1	1	3	5
	4. บ้านหนองไผ่	1	1	3	5
	5. สกลนคร(วันครู2501)	1	1	3	5
	6. บ้านกสมโสภา	1	1	3	5
	7. ห้วยทรายวิทยา	1	1	3	5

ตาราง 6 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม
อ.เมืองสกลนคร (ต่อ)	8. บ้านพังขว้างวัฒนศิลป์	1	1	3	5
	9. บ้านหนองนาเลิศ	1	1	3	5
	10. บ้านท่าวัดคูรราษฎร์บำรุงวิทย์	1	1	3	5
	11. บ้านนาคำวิทยาคาร	1	1	3	5
	12. บ้านหนองศาลารราษฎร์บำรุง	1	1	3	5
อ.โพนนาแก้ว	22. บ้านโนนงุง	1	1	3	5
	23. บ้านเชียงสี้อราษฎร์อำนวย	1	1	3	5
	24. ทาศาลราษฎร์วิทยา	1	1	3	5
	25. อนุบาลโพนนาแก้ว	1	1	3	5
อ.ภูพาน	26. บ้านกกปลาชีวนาโต	1	1	3	5
	27. น้ำพุจัตระเปียบวิทยา	1	1	3	5
	28. บ้านโคกภู	1	1	3	5
	29. บ้านฮองลิ้มประชาสรร	1	1	3	5
อ.กุสุมาลย์	13. บ้านกุงศรี	1	1	3	5
อ.กุดบาก	14. บ้านนาเพียงเกาสนธิราษฎร์สามัคคี	1	1	3	5
	15. บ้านหนองบัวสร้างวิทยาคาร	1	1	3	5
	16. บ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง	1	1	3	5
อ.เต่างอย	17. บ้านจันทร์เพ็ญ	1	1	3	5
	18. บ้านโคกกลาง	1	1	3	5
อ.โคกศรีสุพรรณ	19. บ้านห้วยที่วิทยาคาร	1	1	3	5
	20. บ้านโพหนองประชาอุทิศ	1	1	3	5
	21. บ้านตองไชบ	1	1	3	5

ตาราง 6 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม
อ.โพธาราม	22. บ้านโนนกง	1	1	3	5
	23. บ้านเชียงสี่อราษฎร์อำนวย	1	1	3	5
	24. ทาศาลราษฎร์วิทยา	1	1	3	5
	25. อนุบาลโพธาราม	1	1	3	5
อ.ภูพาน	26. บ้านกมลลาชีวนาดี	1	1	3	5
	27. น้ำพุจัดระเบียบวิทยา	1	1	3	5
	28. บ้านโคกภู	1	1	3	5
	29. ลานสองลิ้มประชาสรร	1	1	3	5
อ.กุดบาก	30. บ้านกุดแฮดวัฒนราษฎร์ผดุง	1	1	3	5
	31. บ้านคอใหญ่	1	1	3	5
	32. บ้านโพรงนางครุราษฎร์วิทยา	1	1	3	5
รวม		32	32	96	160

ตาราง 7 รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายอำเภอโรงเรียนขนาดใหญ่

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน	รวม
อ.เมืองสกลนคร	1. บ้านม่วงลายราษฎร์ผดุงศิลป์	1	1	4	6
	2. ชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์	1	1	4	6
	1. บ้านม่วงลายราษฎร์ผดุงศิลป์	1	1	4	6
	2. ชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์	1	1	4	6
	3. อนุบาลสกลนคร	1	1	4	6
	4. เข็มราษฎร์นุกูล	1	1	4	6
	5. เมืองสกลนคร(ธาตุนารายณ์เจงเวง)	1	1	4	6
	6. ทาแรวิทยา	1	1	4	6
อ.กุสุมาลย์	7. อนุบาลกุสุมาลย์	1	1	4	6
	8. นาเพียงสว่างวิทยานุกูล	1	1	4	6
อ.เต่างอย	9. บ้านดงหลวง	1	1	4	6
	10. อนุบาลเต่างอย	1	1	4	6
อ.โคกศรีสุพรรณ	11. อนุบาลโคกศรีสุพรรณ	1	1	4	6
อ.โพนนาแก้ว	12. บ้านกลางนาเดื่อ	1	1	4	6
อ.ภูพาน	13. อนุบาลภูพาน	1	1	4	6
อ.กุดบาก	14. กุดบากราษฎร์บำรุง	1	1	4	6
รวม		14	14	56	84

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซีสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) ใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ซึ่งมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 จำนวน 7 ด้าน ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบไปด้วย

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การบริหารจัดการหลักสูตร
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
5. การนิเทศการศึกษา
6. การวัดผลและประเมินผล
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด มีค่าคะแนน 5 คะแนน

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการมาก มีค่าคะแนน 4 คะแนน

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการปานกลาง มีค่าคะแนน 3 คะแนน

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการน้อย มีค่าคะแนน 2 คะแนน
 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการน้อยที่สุด มีค่าคะแนน 1 คะแนน
 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกัน

คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
 เขต 1 จำนวน 3 มาตรฐาน 21 ประเด็นพิจารณา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
 (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
 และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 5 คะแนน

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 อยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเป็น 4 คะแนน

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเป็น 3 คะแนน

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 อยู่ในระดับน้อย มีค่าคะแนนเป็น 2 คะแนน

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดระดับ
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการ
 ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สกลนคร เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม
 ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ
 ของผู้บริหารสถานศึกษา / ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ
 ของผู้บริหารสถานศึกษา / ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา / ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา / ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา / ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูล
จากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
จำนวน 7 ด้าน แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซีสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)
3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายของการวิจัย
4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity)
และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้
ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข
เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยเลือก

ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ขึ้นไป นำมาปรับปรุงจำนวน ภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องถูกต้องและสมบูรณ์ตามเรื่องที่ศึกษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อ ดังนี้

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร คณะบดี

คณะครุศาสตร์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล กรรมการบริหาร

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.3 นายชัยยงค์ ฐรรรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5.4 นางอรวรรณ อุ่นวิเศษ ผู้อำนวยการพิเศษ

โรงเรียนฝึกหัดครูบํารุงวิทยา ตำบลโนนหอม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

5.5 นางดาระณี ภูนิคม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน

บ้านกสมส์โฮง ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – out)

กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 51 ชุด

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก

รายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) ต่ำกว่า 0.23 ออกไป

8. นำคำถามที่ใช้ได้ มาหาความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 117) โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

8.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.623 – 0.944 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987

8.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าอำนาจ จำแนกอยู่ระหว่าง 0.543 – 0.902 และค่าความเชื่อมั่นของ เท่ากับ 0.953

9. นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์อีกครั้ง

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงอธิบดีมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงาน ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วรวบรวม แบบสอบถามแล้วนำไปลงรหัส

4. ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วกรอกลงในแบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (General Coding Form) ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรต้น (ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม) ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สมศ.) โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ด้วยการกำหนดเกณฑ์และความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ตามแนวความคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 133)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งที่แตกต่างกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

6. กรณีผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Seheffe หรือ L.S.D ตามความเหมาะสม

7. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ใช้การหาค่าอย่างง่าย (Pearson's Product Moment Correlation)

8. การหาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิดการวิเคราะห์ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จัดระเบียบของข้อมูลและลงรหัส แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation)

2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha-Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความ

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ ใช้การทดสอบเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé - Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

3.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ ใช้การทดสอบเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé - Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

3.5 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

3.6 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิดการวิเคราะห์ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาในด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จะนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาด้านนั้น ๆ มาสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน จำแนกเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน คีษานีเทศก์ จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน แล้วสรุปเป็นแนวทางในการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร คณะบดีคณะครุศาสตร์
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
3. นายวัชรพงษ์ ภูยางลิ้ม คีษานีเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. นางนิรันดร จันลาวงค์ คีษานีเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. นายชัยศักดิ์ แสงวงศ์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาทับแก้อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
6. ลิบเอกประสาธ อูระภา ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านท่าเยียมน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

7. นายยุทธยา เทออำรุง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

8. นางนันทิยา พรหมเมือง ครูชำนาญการพิเศษ รับผิดชอบหัวหน้าวิชาการ และงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมน้ำพุ ตำบลโนนหอม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

9. นายอนุกุล บุญจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษ รับผิดชอบหัวหน้าวิชาการ และงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงมะไฟสามัคคีราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

10. นางชุตติพร ศรีคำแซง ครูชำนาญการพิเศษ รับผิดชอบหัวหน้าวิชาการ และงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนโนนหอมไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติแจกแจง (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง (F-test)
df	แทน	ค่าระดับชั้นแห่งความอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
R_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์หรือประสิทธิภาพในอำนาจพยากรณ์
L	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
E	แทน	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
L ₁	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน
L ₂	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการจัดการเรียน การสอน
L ₃	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการบริหาร จัดการหลักสูตร
L ₄	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
L ₅	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการนิเทศการศึกษา
L ₆	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการวัดและประเมินผล
L ₇	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
L _T	แทน	ผลรวมของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
E _{1.1}	แทน	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน)
E _{1.2}	แทน	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน)
E ₂	แทน	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

- E_3 แทน ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ
- E_T แทน ผลรวมของประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบ

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

4. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก” ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient)

6. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน” โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิดการวิเคราะห์ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ตอนที่ 3 แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป

ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 จำนวน 340 ฉบับ ได้รับกลับคืน 340 ฉบับ ได้ตรวจความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม มีความสมบูรณ์ 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	70	20.59
2. ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา	70	20.59
3. ครูผู้สอน	200	58.82
รวม	340	100.00

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
1. น้อยกว่า 5 ปี	92	27.06
2. 5-10 ปี	133	39.12
3. มากกว่า 10 ปี	115	33.82
รวม	340	100.00
ขนาดของโรงเรียน		
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	96	28.24
2. โรงเรียนขนาดกลาง	160	47.06
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	84	24.71
รวม	340	100.00

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 340 คน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59

เมื่อจำแนกประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 39.12 รองลงมาคือ มากกว่า 10 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 33.82 และน้อยที่สุดคือน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 27.06

เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 160 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 28.24 และน้อยที่สุดอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.71

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ดังตาราง 9

ตาราง 9 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.42	.33	มาก
2. การจัดการเรียนการสอน	4.32	.38	มาก
3. การบริหารจัดการหลักสูตร	4.35	.38	มาก
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.34	.59	มาก
5. การนิเทศการศึกษา	4.03	.57	มาก
6. การวัดผลและประเมินผล	4.36	.42	มาก
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.41	.51	มาก
รวม	4.32	.39	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.42$) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.35$) ด้านการพัฒนา

แหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.32$) และด้านกรณีศึกษา
การศึกษา ($\bar{X} = 4.03$)

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน วิทยานิพนธ์
ดุษฎีนิพนธ์ 10-16

ตาราง 10 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
และครูผู้สอน ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของ โรงเรียนไว้ชัดเจน	4.47	.51	มาก
2. มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน	4.39	.61	มาก
3. มีการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของ โรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร	4.25	.69	มาก
4. มีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู	4.44	.58	มาก
5. มีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน	4.41	.62	มาก
6. มีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	4.49	.56	มาก
7. มีการกำหนดพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู	4.43	.63	มาก
8. มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการ ให้บรรลุเป้าหมาย	4.45	.58	มาก
รวม	4.42	.33	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.49$) มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียนไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.47$) และมีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.45$)

ตาราง 11 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.36	.60	มาก
2. มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณ	4.11	.70	มาก
3. มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้กับนักเรียน	3.96	.75	มาก
4. มีการดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ	4.49	.56	มาก
5. มีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.63	.50	มากที่สุด
6. มีการปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.34	.63	มาก
รวม	4.32	.38	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ มีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.63$) ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 4.49$) มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ($\bar{X} = 4.36$) และมีการปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมการสอนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.34$)

ตาราง 12 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษา	4.37	.59	มาก
2. มีระบบบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ ที่ร่วมกันกำหนด	4.48	.57	มาก
3. มีการติดตามผลการใช้หลักสูตร ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.20	.70	มาก
4. มีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ	4.25	.69	มาก
5. มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร	4.44	.66	มาก
6. มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครอง และคณะกรรมการศึกษา ชุมชน เกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และการจัดประสบการณ์การเรียน	4.35	.69	มาก
รวม	4.35	.38	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีระบบบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการที่ร่วมกันกำหนด ($\bar{X} = 4.48$) มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ($\bar{X} = 4.44$) และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$)

ตาราง 13 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น	4.45	.62	มาก
2. จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน	4.28	.71	มาก
3. มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น	4.32	.65	มาก
4. สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.25	.74	มาก
5. สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	4.47	.60	มาก
6. มีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน	4.26	.71	มาก
รวม	4.34	.59	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้อี้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.45$) และมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 14 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศภายใน	4.02	.72	มาก
2. มีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด	3.82	.77	มาก
3. ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู	3.74	.74	มาก
4. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่ง วิทยาการที่เหมาะสมให้แก่ครูผู้สอน	4.24	.72	มาก
5. มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ให้ครูมีโอกาสพัฒนางานการเรียนการสอน	4.33	.66	มาก
รวม	4.03	.57	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน

ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีโอกาสพัฒนางานการเรียน การสอน ($\bar{X} = 4.33$) สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่งวิทยาการที่เหมาะสม ให้แก่ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.24$) และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือ ในด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.02$)

ตาราง 15 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ วัดประเมินผล ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.32	.62	มาก
2. ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.42	.62	มาก
3. มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูด้านการวัดผล ประเมินผลของผู้เรียนตามสภาพจริง	4.30	.69	มาก
4. สนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศ ในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว	4.36	.63	มาก
5. มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผล การปฏิบัติงานของครูผู้สอน	4.43	.62	มาก
รวม	4.36	.42	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ

มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.43$) ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.42$) และสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว ($\bar{X} = 4.36$)

ตาราง 16 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	4.37	.66	มาก
2. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ	4.34	.67	มาก
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน	4.45	.59	มาก
4. มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	4.48	.57	มาก
รวม	4.41	.51	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.48$) มีการจัดทำแผนพัฒนา

การศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.45$) และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.37$)

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามที่กำหนดไว้ดังนี้

2.1 ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ดังตาราง 17

ตาราง 17 ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของผู้เรียน	4.27	.59	มาก
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4.41	.48	มาก
3. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ	4.43	.49	มาก
4. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.44	.48	มาก
รวม	4.39	.47	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและ ครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.44$) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ ($\bar{X} = 4.43$) มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.41$) และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$)

2.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน รายด้าน ดังตาราง 18 – 20

ตาราง 18 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	4.21	.72	มาก
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา	4.11	.73	มาก
3. ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	4.17	.75	มาก
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	4.26	.72	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)	ค่าสถิติ		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา	4.47	.56	มาก
6. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดี ต่องานอาชีพ	4.38	.66	มาก
รวม	4.27	.59	มาก

ตาราง 18 พบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและ
ครูผู้สอน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนโดยรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน
และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ($\bar{X} = 4.38$) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ และการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.26$)

ตาราง 19 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)	ค่าสถิติ		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด	4.28	.68	มาก
2. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.44	.64	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)	ค่าสถิติ		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง และหลากหลาย	4.46	.59	มาก
4. ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมที่ดี	4.47	.63	มาก
รวม	4.41	.48	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก
ทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีการรักษา
สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมที่ดี ($\bar{X} = 4.47$) ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความ
แตกต่างและหลากหลาย ($\bar{X} = 4.46$) และผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
($\bar{X} = 4.44$)

ตาราง 20 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ค่าสถิติ		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน	4.50	.64	มาก
2. สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพ ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.39	.67	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
3. สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียน รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.48	.60	มาก
4. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.45	.56	มาก
5. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.48	.63	มาก
6. สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	4.30	.71	มาก
รวม	4.43	.49	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์
และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$) สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ
ผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.48$)
และสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.48$)

ตาราง 21 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้นานกระบวนกรคิดและปฏิบัติจริง และผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.37	.64	มาก
2. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.43	.67	มาก
3. ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.49	.59	มาก
4. ครูผู้สอนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	4.47	.55	มาก
5. ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.43	.65	มาก
รวม	4.44	.48	มาก

จากตาราง 21 พบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($\bar{X} = 4.49$) ครูผู้สอนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$) ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

($\bar{X} = 4.43$) และครูผู้สอนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.43$)

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé - Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

3.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ดังตาราง 22 - 23

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	17.26	2	8.63	141.75**	.00
	ภายในกลุ่ม	20.51	337	.06		
	รวม	37.77	339			
2. การจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	21.01	2	10.50	123.06**	.00
	ภายในกลุ่ม	28.76	337	.09		
	รวม	49.77	339			
3. การบริหารจัดการ หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	16.39	2	8.20	85.71**	.00
	ภายในกลุ่ม	32.22	337	.10		
	รวม	48.62	339			

ตาราง 22 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	29.70	2	14.85	56.98**	.00
	ภายในกลุ่ม	87.82	337	.26		
	รวม	117.51	339			
5. การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	57.11	2	28.56	182.60**	.00
	ภายในกลุ่ม	52.70	337	.16		
	รวม	109.82	339			
6. การวัดผล และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	16.89	2	8.44	67.68**	.00
	ภายในกลุ่ม	42.05	337	.12		
	รวม	58.94	339			
7. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	23.53	2	11.77	60.13**	.00
	ภายในกลุ่ม	65.94	337	.20		
	รวม	89.48	339			
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	24.54	2	12.27	159.46**	.00
	ภายในกลุ่ม	25.93	337	.08		
	รวม	50.48	339			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผล

และประเมินผล และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe - Method) ดังตาราง 23

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง			
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน
1. การกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน		$\bar{X}$	4.79	4.56	4.24
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.79	-	.23*	.55*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.56	-	-	.32*
	ครูผู้สอน	4.24	-	-	-
2. การจัดการเรียน การสอน		$\bar{X}$	4.76	4.39	4.13
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.76	-	.37*	.63*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.39	-	-	.26*
	ครูผู้สอน	4.13	-	-	-
3. การบริหารจัดการ หลักสูตร		$\bar{X}$	4.71	4.48	4.18
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.71	-	.23*	.54*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.48	-	-	.30*
	ครูผู้สอน	4.18	-	-	-

ตาราง 23 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง			
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้		$\bar{X}$	4.87	4.44	4.12
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.87	-	.43*	.75*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.44	-	-	.32*
	ครูผู้สอน	4.12	-	-	-
5. การนิเทศการศึกษา		$\bar{X}$	4.75	4.21	3.72
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.75	-	.54*	1.02*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.21	-	-	.48*
	ครูผู้สอน	3.72	-	-	-
6. การวัดผล และประเมินผล		$\bar{X}$	4.76	4.44	4.20
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.76	-	.33*	.56*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.44	-	-	.24*
	ครูผู้สอน	4.20	-	-	-
7. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา		$\bar{X}$	4.89	4.48	4.22
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.89	-	.41*	.67*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.48	-	-	.26*
	ครูผู้สอน	4.22	-	-	-
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม		$\bar{X}$	4.79	4.43	4.12
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.79	-	.36*	.67*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.43	-	-	.31*
	ครูผู้สอน	4.12	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้สอนในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน ดังตาราง 24 – 25

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.47	2	.234	2.12	.12
	ภายในกลุ่ม	37.30	337	.111		
	รวม	37.77	339			
2. การจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	.38	2	.192	1.31	.27
	ภายในกลุ่ม	49.39	337	.147		
	รวม	49.77	339			
3. การบริหารจัดการ หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.36	2	.180	1.26	.29
	ภายในกลุ่ม	48.26	337	.143		
	รวม	48.62	339			
4. การพัฒนา แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.80	2	1.399	4.11*	.02
	ภายในกลุ่ม	114.72	337	.340		
	รวม	117.51	339			
5. การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.14	2	.571	1.77	.17
	ภายในกลุ่ม	108.67	337	.322		
	รวม	109.82	339			
6. การวัดผล และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.90	2	.449	2.60	.08
	ภายในกลุ่ม	58.04	337	.172		
	รวม	58.94	339			

ตาราง 24 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
7. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.72	2	.861	3.31*	.04
	ภายในกลุ่ม	87.76	337	.260		
	รวม	89.48	339			
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.91	2	.457	3.11*	.05
	ภายในกลุ่ม	49.56	337	.147		
	รวม	50.48	339			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้าน การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe – Method) ดังตาราง 25

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน เป็นรายคู่

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในตำแหน่ง	ประสบการณ์ในตำแหน่ง			
			น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้		$\bar{X}$	4.25	4.30	4.46
	น้อยกว่า 5 ปี	4.25	-	-.05	-.22*
	5-10 ปี	4.30	-	-	-.17
	มากกว่า 10 ปี	4.46	-	-	-
7. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา		$\bar{X}$	4.32	4.40	4.50
	น้อยกว่า 5 ปี	4.32	-	-.08	-.18*
	5-10 ปี	4.40	-	-	-.10
	มากกว่า 10 ปี	4.50	-	-	-
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม		$\bar{X}$	4.25	4.31	4.38
	น้อยกว่า 5 ปี	4.25	-	-.06	-.13*
	5-10 ปี	4.31	-	-	-.07
	มากกว่า 10 ปี	4.38	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำ

ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 สูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียน การสอนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล และประเมินผลไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ดังตาราง 26 - 27

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.36	2	1.18	11.25**	.00
	ภายในกลุ่ม	35.40	337	.11		
	รวม	37.77	339			
2. การจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	4.93	2	2.47	18.54*	.00
	ภายในกลุ่ม	44.84	337	.13		
	รวม	49.77	339			

ตาราง 26 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
3. การบริหารจัดการ หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	5.72	2	2.86	22.48**	.00
	ภายในกลุ่ม	42.89	337	.13		
	รวม	48.62	339			
4. การพัฒนา แหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	8.35	2	4.18	12.89**	.00
	ภายในกลุ่ม	109.16	337	.32		
	รวม	117.51	339			
5. การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.62	2	2.31	7.40**	.00
	ภายในกลุ่ม	105.19	337	.31		
	รวม	109.82	339			
6. การวัดผล และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	6.90	2	3.45	22.33**	.00
	ภายในกลุ่ม	52.04	337	.15		
	รวม	58.94	339			
7. การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	15.52	2	7.76	35.37**	.00
	ภายในกลุ่ม	73.96	337	.22		
	รวม	89.48	339			
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.05	2	3.03	22.96**	.00
	ภายในกลุ่ม	44.42	337	.13		
	รวม	50.48	339			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe – Method) ดังตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันเป็นรายคู่

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของโรงเรียน	ขนาดของโรงเรียน			
			เล็ก	กลาง	ใหญ่
1. การกำหนดภารกิจของ โรงเรียน		$\bar{X}$	4.32	4.41	4.55
	เล็ก	4.32	-	-.09	-.23*
	กลาง	4.41	-	-	-.14*
	ใหญ่	4.55	-	-	-
2. การจัดการเรียน การสอน		$\bar{X}$	4.17	4.31	4.50
	เล็ก	4.17	-	-.13*	-.33*
	กลาง	4.31	-	-	-.20*
	ใหญ่	4.50	-	-	-
3. การบริหารจัดการ หลักสูตร		$\bar{X}$	4.15	4.41	4.47
	เล็ก	4.15	-	-.26*	-.32*
	กลาง	4.41	-	-	-.06
	ใหญ่	4.47	-	-	-
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้		$\bar{X}$	4.15	4.33	4.58
	เล็ก	4.15	-	-.18	-.43*
	กลาง	4.33	-	-	-.26*
	ใหญ่	4.58	-	-	-

ตาราง 27 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของโรงเรียน	ขนาดของโรงเรียน			
			เล็ก	กลาง	ใหญ่
5. การนิเทศการศึกษา		$\bar{X}$	3.92	3.99	4.23
	เล็ก	3.92	-	-.07	-.31*
	กลาง	3.99	-	-	-.23*
	ใหญ่	4.23	-	-	-
6. การวัดผล และประเมินผล		$\bar{X}$	4.18	4.37	4.57
	เล็ก	4.18	-	-.19*	-.39*
	กลาง	4.37	-	-	-.20*
	ใหญ่	4.57	-	-	-
7. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา		$\bar{X}$	4.23	4.33	4.78
	เล็ก	4.23	-	-.10*	-.55*
	กลาง	4.33	-	-	-.45*
	ใหญ่	4.78	-	-	-
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม		$\bar{X}$	4.16	4.31	4.53
	เล็ก	4.16	-	-.15*	-.37*
	กลาง	4.31	-	-	-.22*
	ใหญ่	4.53	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล และประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่าง

ของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

4.1 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ดังตาราง 28 – 29

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)	ระหว่างกลุ่ม	28.80	2	14.40	55.39**	.00
	ภายในกลุ่ม	87.62	337	.26		
	รวม	116.42	339			
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)	ระหว่างกลุ่ม	15.60	2	7.80	42.75**	.00
	ภายในกลุ่ม	61.47	337	.18		
	รวม	77.07	339			
3. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	19.34	2	9.67	53.44**	.00
	ภายในกลุ่ม	60.98	337	.18		
	รวม	80.32	339			
4. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	19.17	2	9.58	56.02**	.00
	ภายในกลุ่ม	57.65	337	.17		
	รวม	76.82	339			
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	20.44	2	10.22	62.08**	.00
	ภายในกลุ่ม	55.47	337	.16		
	รวม	75.90	339			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe - Method) ดังตาราง 29

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง			
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)		$\bar{X}$	4.79	4.37	4.05
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.79	-	.42*	.73*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.37	-	-	.31*
	ครูผู้สอน	4.05	-	-	-
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)		$\bar{X}$	4.81	4.45	4.26
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.81	-	.35*	.55*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.45	-	-	.19*
	ครูผู้สอน	4.26	-	-	-

ตาราง 29 (ต่อ)

ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา	สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง			
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	ครูผู้สอน
3. มาตรฐานที่ 2		$\bar{X}$	4.86	4.50	4.26
กระบวนการบริหาร และการจัดการ	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.86	-	.36*	.60*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.50	-	-	.25*
	ครูผู้สอน	4.26	-	-	-
4. มาตรฐานที่ 3		$\bar{X}$	4.87	4.49	4.27
กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.87	-	.38*	.60*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.49	-	-	.22*
	ครูผู้สอน	4.27	-	-	-
ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษาโดยรวม		$\bar{X}$	4.83	4.45	4.21
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.83	-	.38*	.62*
	ครูผู้รับผิดชอบงานประกันฯ	4.45	-	-	.24*
	ครูผู้สอน	4.21	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการและมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน ดังตาราง 30 - 31

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)	ระหว่างกลุ่ม	2.27	2	1.14	3.35*	.04
	ภายในกลุ่ม	114.15	337	.34		
	รวม	116.42	339			
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)	ระหว่างกลุ่ม	1.32	2	.66	2.94*	.05
	ภายในกลุ่ม	75.75	337	.22		
	รวม	77.07	339			

ตาราง 30 (ต่อ)

ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
3. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารและการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	1.10	2	.55	2.34	.10
	ภายในกลุ่ม	79.22	337	.24		
	รวม	80.32	339			
4. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	1.87	2	.94	4.21*	.02
	ภายในกลุ่ม	74.94	337	.22		
	รวม	76.82	339			
ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษาโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.58	2	.79	3.58*	.03
	ภายในกลุ่ม	74.33	337	.22		
	รวม	75.90	339			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวม
พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกมาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานที่ 2
กระบวนการบริหารและการจัดการไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe - Method) ดังตาราง 31

ตาราง 31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่ง
แตกต่างกันเป็นรายคู่

ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา	ประสบการณ์ ในตำแหน่ง	ประสบการณ์ในตำแหน่ง			
			น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพ ของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของผู้เรียน)		$\bar{X}$	4.19	4.23	4.38
	น้อยกว่า 5 ปี	4.19	-	-.04	-.19*
	5-10 ปี	4.23	-	-	-.15
	มากกว่า 10 ปี	4.38	-	-	-
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพ ของผู้เรียน (คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)		$\bar{X}$	4.35	4.39	4.50
	น้อยกว่า 5 ปี	4.35	-	-.04	-.15*
	5-10 ปี	4.39	-	-	-.11
	มากกว่า 10 ปี	4.50	-	-	-
3. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ		$\bar{X}$	4.35	4.43	4.50
	น้อยกว่า 5 ปี	4.35	-	-.08	-.15*
	5-10 ปี	4.43	-	-	-.07
	มากกว่า 10 ปี	4.50	-	-	-
4. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ		$\bar{X}$	4.35	4.42	4.54
	น้อยกว่า 5 ปี	4.35	-	-.06	-.19*
	5-10 ปี	4.42	-	-	-.12
	มากกว่า 10 ปี	4.54	-	-	-
ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษาโดยรวม		$\bar{X}$	4.31	4.36	4.48
	น้อยกว่า 5 ปี	4.31	-	-.05	-.17*
	5-10 ปี	4.36	-	-	-.11
	มากกว่า 10 ปี	4.48	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ดังตาราง 32 – 33

ตาราง 32 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของ ผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการ ของผู้เรียน)	ระหว่างกลุ่ม	18.45	2	9.22	31.73**	.00
	ภายในกลุ่ม	97.97	337	.29		
	รวม	116.42	339			
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของ ผู้เรียน (คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)	ระหว่างกลุ่ม	17.10	2	8.55	48.07**	.00
	ภายในกลุ่ม	59.96	337	.18		
	รวม	77.07	339			
3. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหาร และการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	17.20	2	8.60	45.92**	.00
	ภายในกลุ่ม	63.12	337	.19		
	รวม	80.32	339			
4. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	15.16	2	7.58	41.43**	.00
	ภายในกลุ่ม	61.66	337	.18		
	รวม	76.82	339			
ประสิทธิผลการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษาโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	16.92	2	8.46	48.32**	.00
	ภายในกลุ่ม	58.99	337	.18		
	รวม	75.90	339			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าโดยรวม
และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ
ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe – Method) ดังตาราง 33

ตาราง 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน
เป็นรายคู่

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ขนาดของโรงเรียน	ขนาดของโรงเรียน			
			เล็ก	กลาง	ใหญ่
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพ ของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการของผู้เรียน)		$\bar{X}$	4.06	4.18	4.66
	เล็ก	4.06	-	-.12	-.60*
	กลาง	4.18	-	-	-.48*
	ใหญ่	4.66	-	-	-
2. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพ ของผู้เรียน (คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)		$\bar{X}$	4.20	4.35	4.79
	เล็ก	4.20	-	-.15*	-.59*
	กลาง	4.35	-	-	-.44*
	ใหญ่	4.79	-	-	-
3. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารและการจัดการ		$\bar{X}$	4.24	4.35	4.82
	เล็ก	4.24	-	-.11	-.58*
	กลาง	4.35	-	-	-.47*
	ใหญ่	4.82	-	-	-
4. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ		$\bar{X}$	4.28	4.35	4.80
	เล็ก	4.28	-	-.07	-.53*
	กลาง	4.35	-	-	-.46*
	ใหญ่	4.80	-	-	-
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาโดยรวม		$\bar{X}$	4.19	4.31	4.77
	เล็ก	4.19	-	-.11	-.58*
	กลาง	4.31	-	-	-.46*
	ใหญ่	4.77	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก” ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) ดังตาราง 34

ตาราง 34 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
จากตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปร	L _T	L ₁	L ₂	L ₃	L ₄	L ₅	L ₆	L ₇	E _T	E _{1.1}	E _{1.2}	E ₂	E ₃
L _T													
L ₁	.794**												
L ₂	.832**	.684**											
L ₃	.734**	.655**	.648**										
L ₄	.875**	.577**	.571**	.490**									
L ₅	.914**	.728**	.783**	.584**	.778**								
L ₆	.841**	.567**	.703**	.596**	.721**	.670**							
L ₇	.882**	.607**	.615**	.520**	.845**	.775**	.710**						
E _T	.894**	.638**	.629**	.531**	.889**	.787**	.775**	.907**					
E _{1.1}	.834**	.606**	.560**	.472**	.882**	.774**	.675**	.812**	.929**				
E _{1.2}	.814**	.558**	.605**	.495**	.793**	.685**	.799**	.785**	.933**	.830**			
E ₂	.857**	.589**	.616**	.543**	.824**	.733**	.749**	.900**	.941**	.807**	.842**		
E ₃	.836**	.631**	.575**	.479**	.812**	.739**	.682**	.900**	.936**	.807**	.824**	.880**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 34 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (L_7) กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม (E_7) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .894 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 7 ด้านและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐาน 2 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .936 - .472

6. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน” โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิดการวิเคราะห์ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังตาราง 35 – 39

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม (E_7) R^2

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.	β	t	Sig
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7)	.907	.823	.822	.423	.033	.459	12.882**	.000
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4)	.936	.876	.875	.278	.029	.346	9.754**	.000
ด้านการวัดและประเมินผล (L_6)	.943	.889	.888	.181	.031	.160	5.803**	.000
ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L_1)	.945	.892	.891	.099	.033	.070	2.980**	.003

$\alpha = 0.090$ S.E._{est} = 0.15623

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 35 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4) ด้านการวัดและประเมินผล (L_6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L_1)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.459 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.346 ด้านการวัดและประเมินผล (L_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.160 และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.070 ซึ่ง ตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 89.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ ± 0.15623

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.090 + 0.423 L_7 + 0.278 L_4 + 0.181 L_6 + 0.099 L_1$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.459 Z_{L_7} + 0.346 Z_{L_4} + 0.160 Z_{L_6} + 0.070 Z_{L_1}$$

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของ
สถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของ
ผู้เรียน ($E_{1.1}$) R^2

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.	β	t	Sig
ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ (L ₄)	.882	.778	.778	.607	.048	.610	12.623**	.000
ด้านการนิเทศ การศึกษา (L ₅)	.893	.798	.797	.179	.042	.174	4.238**	.000
ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา (L ₇)	.897	.805	.803	.185	.055	.162	3.371**	.001

$\alpha = 0.094$ S.E._{est} = 0.26022

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน
พบว่ามีจำนวน 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาตรฐานที่ 1
คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($E_{1.1}$) ได้อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄) ด้านการนิเทศ
การศึกษา (L₅) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄)
โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.610 รองลงมา คือ ด้านการนิเทศ
การศึกษา (L₅) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.174 และด้านการ
พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการ
พยากรณ์ เท่ากับ 0.162 ตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผล
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 80.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
ของพยากรณ์เท่ากับ ± 0.26022

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.094 + 0.607 L_4 + 0.179 L_5 + 0.185 L_7$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.610 Z_{L_4} + 0.174 Z_{L_5} + 0.162 Z_{L_7}$$

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
ของสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($E_{1,2}$) R^2

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.	β	t	Sig
ด้านการวัด และประเมินผล (L_6)	.799	.639	.638	.481	.046	.420	10.352**	.000
ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ (L_4)	.858	.737	.735	.224	.043	.277	5.183**	.000
ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา (L_7)	.868	.754	.751	.234	.049	.252	4.797**	.000

$$a = 0.309 \quad S.E._{est} = 0.23776$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน
พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาตรฐานที่ 1
คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน) ($E_{1,2}$) ได้อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล (L_6) ด้านการพัฒนา
แหล่งเรียนรู้ (L_4) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล (L_6)

มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.420 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4)
มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.277 และด้านการพัฒนาระบบประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.252 ตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 75.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.23776

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.309 + 0.481 L_6 + 0.224 L_4 + 0.234 L_7$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.420 Z_{L_6} + 0.277 Z_{L_4} + 0.252 Z_{L_7}$$

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (E_2) R^2

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.	β	t	Sig
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7)	.900	.810	.809	.611	.040	.645	15.230**	.000
ด้านการวัดและประเมินผล (L_6)	.914	.835	.834	.220	.038	.188	5.744**	.000
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4)	.916	.840	.838	.119	.036	.143	3.330**	.000

$$a = 0.263 \quad S.E._{est} = 0.19566$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 38 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (E_2) R^2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) ด้านการวัดและประเมินผล (L_6) และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.645 รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล (L₆) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.188 และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.143 ตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 83.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ ±0.19566

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.263 + 0.611 L_7 + 0.220 L_6 + 0.119 L_4$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.645 Z_{L_7} + 0.188 Z_{L_6} + 0.143 Z_{L_4}$$

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (E₃) R²

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.	β	t	Sig
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L ₇)	.900	.811	.810	.656	.041	.708	16.171**	.000
การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L ₁)	.907	.822	.821	.220	.047	.154	4.704**	.000
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L ₄)	.910	.829	.827	.128	.034	.158	3.724**	.000
ด้านการนิเทศการศึกษา (L ₅)	.912	.831	.829	-.085	.038	-.067	-2.222**	.027

$$a = 0.387 \quad S.E._{est} = 0.19669$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 39 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (E_3) R^2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L_1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4) และด้านการนิเทศการศึกษา (L_5)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L_7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.708 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.158 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.154 และด้านการนิเทศการศึกษา (L_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ -0.067 ตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 82.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ ± 0.19669

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.387 + 0.656 L_7 + 0.220L_1 + 0.128 L_4 - 0.085 L_5$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.708 Z_{L_7} + 0.154 Z_{L_1} + 0.158 Z_{L_4} - 0.067 Z_{L_5}$$

ตอนที่ 3 แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังตาราง 40

ตาราง 40 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	ตัวแปรเกณฑ์ประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา					
	คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน)	คุณภาพของผู้เรียน (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)	กระบวนการบริหารและการจัดการ	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาโดยรวม	สรุปประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา
การกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน				√	√	√
การจัดการเรียนการสอน						x
การบริหารจัดการ หลักสูตร						x
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	√	√	√	√	√	√
การนิเทศการศึกษา	√			√		√
การวัดและประเมินผล		√	√		√	√
การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	√	√	√	√	√	√

√ หมายถึง มีอำนาจพยากรณ์ x หมายถึง ไม่มีอำนาจพยากรณ์

จากตาราง 40 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้
จากการพิจารณาอำนาจพยากรณ์ทั้งโดยรวมและรายด้าน จำนวน 5 ด้าน จากทั้งหมด
7 ด้าน คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ

การศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทาง ในการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน จัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สรุปแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน
- 1.2 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการสร้างความเข้าใจ สร้างความเชื่อมั่น และทำหน้าที่สื่อสารต่อชุมชน ผู้ปกครองได้ทราบถึงภารกิจหลักหรือเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน
- 1.3 ผู้บริหารควรให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนในด้านวิชาการ
- 1.4 ผู้บริหารควรเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู โดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียนการสอน มีการประเมินความต้องการของครู มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาด้านวิชาการมาปรับปรุง
- 1.5 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียน

1.6 ผู้บริหารควรมีการกำหนดพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

1.7 ผู้บริหารควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน จึงจะสามารถวางแผนเพื่อกำหนดภารกิจของโรงเรียนได้ตรงตามเป้าหมายของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.8 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการวางแผน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา และนำข้อมูลมากำหนด เป็นวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และภารกิจของสถานศึกษา

ตั้งคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สื่อสารให้ชุมชน ผู้ปกครอง ได้ทราบถึงภารกิจหลักหรือเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน สร้างความเชื่อมั่นให้กับคน ในชุมชนได้เห็นถึงศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาและเป็นผู้ดำเนินการให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจเพื่อที่จะขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนในด้านวิชาการและเปิดโอกาสให้บุคลากร ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้และสร้างเกณฑ์มาตรฐาน ร่วมกัน...”

(วัชรชัย ไพใหญ่, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิสัยทัศน์ โดยมี กระบวนการเพื่อให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ดำเนินการนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ ร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียน มีการทบทวนตรวจสอบโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดหาทรัพยากรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้วิสัยทัศน์เกิดผลสำเร็จ...”

(วัชรพงษ์ ภูยางลิ้ม, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการวางแผน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา และนำข้อมูลมากำหนดเป็น

วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และภารกิจของสถานศึกษาตามความต้องการและบริบท
แต่ละแห่ง...”

(นิรันดร จันลาวงค์, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ด้านหลักสูตร
และการสอนจึงจะสามารถวางแผนเพื่อกำหนดภารกิจของโรงเรียนได้ตรงตามเป้าหมาย
ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงความเชื่อ
ซึ่งทำได้ด้วยวาจาและการกระทำว่านักเรียนทุกคนสามารถบรรลุถึงผลสำเร็จได้โดยการ
พัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่ทำให้ทั้งครู และนักเรียนมีความเอาใจใส่ต่อการทำงาน
หนักและต่อความสำเร็จทางวิชาการ...”

(ชัยศักดิ์ แสงวงศ์, สัมภาษณ์ 30 มีนาคม 2563)

“...เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียน
การสอน มีการประเมินความต้องการของครูมีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนในการพัฒนาด้านวิชาการมาปรับปรุง เพื่อพัฒนางานวิชาการไปสู่เป้าหมาย
ของโรงเรียน กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุ
ตามมาตรฐานเหล่านั้น...”

(ประสาธ อุระภา, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดภารกิจของโรงเรียนที่ชัดเจน
ร่วมกับครูและบุคลากร มีการกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู มีการสร้าง
เกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้...”

(ยุชยา เทออรุ่ง, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...การบริหารจัดการที่ดีควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการสร้าง
ความตระหนักรู้ด้านวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนอยู่เสมอ อีกทั้งยังต้องจัดการ
วางแผนอย่างมีระเบียบ และต้องมีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ...”

(นันทิยา พรหมเมือง, สัมภาษณ์ 1 เมษายน 2563)

“...การกำหนดภารกิจของโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร
และบุคลากรในสถานศึกษาที่ต้องวางแผนการทำงานร่วมกัน เช่น การวางแผนการรับ
นักเรียนเข้าศึกษาในโรงเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน และการสื่อสารเป้าหมายของ

โรงเรียนต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งควรรวบรวมความคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา...”

(อนุกุล บุญจันทร์, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

“...ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และภารกิจของโรงเรียน...”

(ชุตีพร ศรีคำแสง, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

2. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สรุปแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

- 2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อ รวบรวมหรือสร้างแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้งานได้อย่างจริง
- 2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนและบุคลากรใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน และมีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น
- 2.3 ผู้บริหารควรจัดโครงการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศหรือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้กับบุคลากรทั้งในและนอกองค์กร
- 2.4 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อ ICT ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและตนเอง
- 2.5 ผู้บริหารควรมีการจัดบรรยายภาคภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งยังต้องจัดหาวัสดุ / อุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
- 2.6 ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศด้านวิชาการ

2.7 ผู้บริหารควรศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ
 ดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย กำหนดแหล่งเรียนรู้
 และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

2.8 ผู้บริหารควรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคคลของ
 สถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและ
 ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทาง
 การมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงานชุมชนและท้องถิ่น

2.9 จัดสรร สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ
 ประโยชน์ทางการศึกษา กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 ให้สอดคล้องกับกิจกรรม

2.10 มีการจัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน
 ที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ โดยการเสนอแหล่งเรียนรู้ สื่อการสอน
 หรือทรัพยากรทางการศึกษาใหม่ ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนรู้ของผู้เรียนต่อ
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้

2.11 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงาน/หน้าที่ให้กับ
 บุคลากรในการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับความถนัดของครูผู้สอน
 และแหล่งเรียนรู้ต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ

ดังคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ทำหน้าที่
 เป็นผู้นำในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ไม่ว่าจะแหล่งเรียนรู้ทั้งใน นอกโรงเรียนและแหล่ง
 เรียนรู้อื่น ๆ โดยผู้บริหารต้องแสดงถึงศักยภาพที่พร้อมจะส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อ
 หรือสร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและครูที่ชัดเจน โดยการรวบรวมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
 มาไว้ในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนและครูได้เข้าถึงได้จริง เช่น สื่อการเรียนการสอนออนไลน์
 รวมไปถึงวิทยากรหรือปราชญ์ชาวบ้านผู้มีความรู้ในทักษะ ความถนัดเฉพาะด้าน เป็นต้น
 ...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนา
 แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้กับบุคลากรทั้งในและนอกองค์กรรวมไปจนถึง

คนในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมกันสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่อผู้เรียน...”

(วัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...การจัดโครงการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ หรือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษาของตน...”

(วัชรพงษ์ ภูยางสม, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้แหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อ ICT ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนและตนเอง และจัดสรร สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ ประโยชน์ทางการศึกษา...”

(นิรันดร จันลาวงค์, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงาน/หน้าที่ให้กับ บุคลากรในการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับความถนัดของครูผู้สอนและ แหล่งเรียนรู้ต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน...”

(ชัยศักดิ์ แสงวงศ์, สัมภาษณ์ 30 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างความปลอดภัยและ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มี บรรยากาศด้านวิชาการ คือ 1) ปกป้องเวลาการสอนและการเรียนจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ 2) ช่วยให้ครูเรียนรู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของการจัดการภายในห้องเรียน 3) ได้รับความร่วมมือ ของนักเรียนในการสร้างสิ่งแวดล้อมทางด้านวิชาการและความเป็นระเบียบเรียบร้อย 4) รักษาสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนและสถานที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย น่าพึงพอใจ 5) แสดง ความสนใจต่อตัวนักเรียน โดยการถามถึงสุขภาพครอบครัว ชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ...”

(ประสาธ อูระภา, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...การเรียนรู้ที่ดีขึ้น บรรยายภาคหน้าเรียน ไม่ร้อนเกินไป แสงสว่าง เพียงพอ สะอาดสะอาด นอกจากนั้นคงเป็นพวกอุปกรณ์การเรียนการสอนในห้องน่าจะมี เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต มีจอฉาย มีเครื่องเสียง ถ้าเป็นห้องที่มีความพร้อมก็อาจจะมีกระดานอัจฉริยะ นอกจากนี้ยังควรมีมุมสำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม ที่เป็น เอกสารตำราที่มีความทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงได้มากขึ้น มันจะทำให้เกิดประสิทธิผล ต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือรวมไปถึงการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน ให้มีความสวยงามมีสภาพแวดล้อมที่ดี แล้วสิ่งอื่น ๆ จะตามมา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นต้น...”

(ยุชยา เทอำรุง, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...การพัฒนาด้านทรัพยากรการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนควรมีการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและเอื้อต่อการจัดการเรียน การสอนของครู อีกทั้งยังต้องจัดหาวัสดุ / อุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน และจัดมุมค้นคว้าเพิ่มเติมโดยสามารถสืบค้นข้อมูลและเข้าถึง แหล่งข้อมูลอื่นได้ง่ายสำหรับผู้เรียน...”

(นันทิยา พรหมเมือง, สัมภาษณ์ 1 เมษายน 2563)

“ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความ ต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง กำหนดวิธีการ ดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ กำหนดบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจนให้บุคคลของสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่ กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของ บิดามารดา ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงานชุมชนและท้องถิ่น กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับกิจกรรม เสนอแหล่งเรียนรู้ต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ กำหนดปฏิทิน รายงาน สรุปผล ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...”

(อนุกุล บุญจันทร์, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

“...การจัดสรรทรัพยากรการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นห้องเรียน สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้พร้อมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และจัดสรรสื่อการเรียนรู้อตามจุดต่าง ๆ เพื่อเกิดแหล่งเรียนแก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัดห้องเรียนให้มีสื่อ สื่ห้อง อุปกรณ์การเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ให้มาก โดยผู้บริหารต้องจัดสรรและสำรวจความเพียงพอและความเหมาะสม...”

(ชุตีพร ศรีคำแซง, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

3. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สรุปแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

3.1 ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และพฤติกรรมการเรียนรู้รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

3.2 ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการศึกษาและจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำที่เชื่อมั่น เชื่อถือ มีความเชี่ยวชาญในการเรียนการสอน และประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ

3.3 องค์กรทางด้านการจัดการศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการนิเทศ

3.4 มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีโอกาสดำเนินงานการเรียนการสอน

3.6 ผู้บริหารควรมีการกำหนดปฏิทินการนิเทศในแต่ละปีการศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผนอย่างต่อเนื่อง นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศทราบเพื่อให้ได้ปรับปรุงแก้ไขในการต่อไป

3.7 ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีการสร้างเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาการนิเทศ

3.8 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือ
ในด้านการนิเทศภายใน

3.9 ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการ
ของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการนิเทศ และมีวิธีการนิเทศที่เหมาะสม

3.10 ผู้บริหารควรส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู

3.11 กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศระดับสถานศึกษา ติดตาม
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อย
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.12 ผู้บริหารควรมีการนำกระบวนการ PLC มาใช้เพื่อสร้างการ
ความเข้าใจ และอาศัยความร่วมมือของครูผู้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ตั้งคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

“...ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มี
ประสบการณ์ ในด้านการนิเทศการเรียนการสอน และจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่ดี
เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเชี่ยวชาญในด้านการเรียนการสอน
และประสบการณ์ ด้านอื่น เช่น ผ่านการอบรมหรือประชุมเฉพาะด้าน เพื่อที่จะสามารถ
นิเทศ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษาของตนได้...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...องค์กรทางด้านการจัดการศึกษาควรจัดให้มีการอบรม
เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร
ด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการนิเทศ...”

(วัชรชัย ไพโหล, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...การนิเทศถือเป็นหัวใจสำคัญในการกำกับติดตามของผู้บริหาร
สถานศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดหรือมีแผนในการนิเทศโดยการกำหนดปฏิทินการนิเทศ
ในแต่ละปีการศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผน นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง
แจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศทราบเพื่อให้ได้ปรับปรุงแก้ไขในการต่อไป การนิเทศ
ควรดำเนินการต่อเนื่องและนำผลมาใช้ในการพัฒนา...”

(วัชรพงษ์ ภูยางสิม, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการนิเทศ ตลอดจนวิธีการนิเทศที่นำมาใช้ให้เหมาะสม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือในการนิเทศภายใน ควรมีการนิเทศการสอนเพื่อช่วยให้ครูได้ปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น โดยการนิเทศบุคลากรด้วยความเป็นกัลยาณมิตร และใช้กระบวนการ PLC เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือของครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป...”

(นิรันดร จันลาวงศ์, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีการสร้างเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาการนิเทศ ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และนำผลการนิเทศการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ...”

(ชัชศักดิ์ แสงวงศ์, สัมภาษณ์ 30 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการวางแผนพัฒนางานด้านวิชาการ มุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูให้ตรงเป้าหมายของโรงเรียนโดยจัดให้มีการกระจายอำนาจให้ครูเพื่อร่วมกันวางโครงการด้านวิชาการ หาวิธีการให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านวิชาการตามความต้องการและบริบทของชุมชน...”

(ประสพ อูระภา, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...ติดตามตรวจสอบความเจริญก้าวหน้าด้านวิชาการของนักเรียน ตั้งแต่ผลการเรียนแต่ละระดับชั้น แต่ละห้องเรียน และนักเรียนแต่ละคน พฤติกรรมเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของงานวิชาการ ผู้บริหารสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับครู-อาจารย์ ถึงมาตรฐานทางวิชาการว่ามีช่องว่างห่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อลดช่องว่างนั้น ๆ...”

(ยุชยา เทออรุ่ง, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียนและครู ดังนั้นการช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นบวกจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรแสดงออกต่อบุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาของตน โดยการให้รางวัล ซึ่งจะช่วยเหลือเสริมแรงให้เกิด

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และความพยายามอย่างได้ผล ผู้บริหารควรใช้เวลาของโรงเรียนอย่างระมัดระวัง และควรเลือกใช้โครงการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ...”

(นันทิยา พรหมเมือง, สัมภาษณ์ 1 เมษายน 2563)

“...กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศระดับสถานศึกษา ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน และรายงานและนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา...”

(อนุกุล บุญจันทร์, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

“...สังเกตวิธีการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญด้านวิชาการเป็นด้านที่สำคัญที่สุด คือ สังเกตครูผู้สอนในชั้นเรียนและติดต่อกับคณะครูเกี่ยวกับหนทางที่จะปรับปรุงและแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน เช่น กระบวนการที่จะนำไปสู่การปรับปรุงด้านวิชาการ การอุทิศเวลาของผู้บริหารที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น...”

(ชุตติพร ศรีคำแซง, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

4. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สรุปแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

4.1 ผู้บริหารควรมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผล ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการวัดประเมินผล หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา

4.3 ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ครูผู้สอนด้านการออกแบบกิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง

4.4 ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน

4.5 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว

4.6 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดตามบริบทและศักยภาพของผู้เรียน

4.7 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

4.8 ผู้บริหารควรจัดโอกาสให้บุคลากรได้จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และออกแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนร่วมกัน

4.9 ผู้บริหารควรมีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

ตั้งคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการวัดและประเมินผล สามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ครูผู้สอนด้านการออกแบบกิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้ และมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาคู่มือการวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศในการวัดและประเมินผลเพื่อให้เกิดความทันสมัย รวดเร็ว...”

(ธวัชชัย ไพโหล, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา และเข้าใจในเรื่องของการวัดผล ประเมินผลที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ต้องมีความสอดคล้องเหมาะสมกัน มีการส่งเสริมให้บุคลากรวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดตามสาระที่ตนรับผิดชอบ นำสู่การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือวัด และประเมินผลสำหรับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดตามบริบทและศักยภาพของผู้เรียน...”

(วัชรพงษ์ ภูยางสม, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผล เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจ จัดสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี) สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และสภาพผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือและใช้เป็นเครื่องมือวัดผลและประเมินผลพัฒนา ปรับปรุงให้มีคุณภาพและมาตรฐาน...”

(นิรันดร จันลาวงค์, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และตามสภาพจริง...”

(ชัยศักดิ์ แสงวงศ์, สัมภาษณ์ 30 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารควรจัดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมกันจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และออกแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีหน้าที่กำกับความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนใช้ผลการทดสอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย ประเมินหลักสูตร ประเมินการสอน และวัดผลความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน...”

(ประสาท อูระภา, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ในเรื่องของการวัดประเมินผล การเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยประเมินตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด) จัดให้ครูดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียน ประเมินผลระหว่างเรียน หลังการเรียน และปลายปีเพื่อนำผล

ไปตัดสินการผ่านผลการเรียนรู้อันที่คาดหวัง และตัดสินผลการเรียนรายวิชา และเลือกวิธีการประเมิน เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลายเน้นการประเมินตามสภาพจริงครอบคลุมสาระ และเหมาะสมกับธรรมชาติผู้เรียน...”

(ยุชยา เทออรุง, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน...”

(นันทิยา พรหมเมือง, สัมภาษณ์ 1 เมษายน 2563)

“...ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม...”

(อนุกุล บุญจันทร์, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร และวิชาการกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์ แนวทางการประเมิน และแนะนำแนวทางการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินแก่คณะครูที่ได้รับมอบหมายอย่างใกล้ชิด มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ...”

(ชุตีพร ศรีคำแซง, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

5. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สรุปแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ

5.2 ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ

5.3 ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และควรมีการจัดคณะบุคคลเพื่อทำการ SWOT สู่แผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่วางไว้

5.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้ได้รับความรู้ในเรื่องระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หรือควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศในด้าน การประกันคุณภาพ

5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในเรื่องของการจัดทำรายงานประจำปี

5.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักสำคัญด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประการ

5.7 ผู้บริหารควรมีการวางตัวบุคคลที่รับผิดชอบในงานฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในงาน และให้ตรงกับความสามารถ มีการจัดวางระบบงานให้เหมาะสม

5.8 ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี (SAR) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

ดังคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

“...การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในเรื่องของการจัดทำรายงานประจำปี การวางผู้ดูแลแต่ละฝ่ายงานอย่างเป็นระบบ กำกับ ติดตาม การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ผลการปฏิบัติงานมาประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพการทำงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศในด้าน การประกันคุณภาพ และควรมีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาไว้ให้บุคลากรได้ศึกษาเรียนรู้และจัดทำเป็นแบบในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน...”

(วัชชัย ไพบูลย์, สัมภาษณ์ 28 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ ต้องสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ ต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งคุณภาพของสถานศึกษาได้ ดำเนินการตามแผนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลตรวจสอบภายในโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานจากหน่วยงานต้นสังกัด และนำผลมาปรับปรุงพัฒนา รายงานผลการประเมินตนเองให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน...”

(วัชรพงษ์ ภูยางสิม, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้ได้รับความรู้ในเรื่องระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ งานให้สอดคล้องกับมาตรฐานและประเด็นของมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามระบบงานเป็นประจำและต่อเนื่อง...”

(นิรันดร จันลาวงค์, สัมภาษณ์ 29 มีนาคม 2563)

“...ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรฐานส่งเสริม กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกได้รับทราบ...”

(ชัยศักดิ์ แสงวงศ์, สัมภาษณ์ 30 มีนาคม 2563)

“...โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน

มีการอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเน้นการมีส่วนร่วม อีกทั้งโรงเรียนควรจัดการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงกลยุทธ์ในการบริหารและที่สำคัญโรงเรียนควรมีระบบติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกที่ดี...”

(ประสาธ อุระภา, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...ควรมีการจัดคณะบุคคลเพื่อทำการ SWOT ของโรงเรียนสู่วิสัยทัศน์แล้วลงสู่แผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่วางไว้ ยังต้องมีระบบธุรการที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาบริหารเพื่อความรวดเร็วในการประสานงาน...”

(ยุชยา เทออำรุง, สัมภาษณ์ 31 มีนาคม 2563)

“...โรงเรียนควรมีการวางแผนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการเป็นประจำทุก ๆ ปี โดยแก้ไขจากข้อผิดพลาดจากปีที่ผ่านมา ๆ มา โดยใช้การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของโรงเรียน และในส่วนของผู้บริหารควรใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ามาบริหารเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย...”

(นันทิยา พรหมเมือง, สัมภาษณ์ 1 เมษายน 2563)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักสำคัญด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประการ คือ การกระจายอำนาจ หลักการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงการรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้...”

(อนุกุล บุญจันทร์, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

“...การพัฒนาในด้านการบริหารจัดการนี้ โรงเรียนควรมีการวางตัวบุคคลที่รับผิดชอบในงานฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในงาน และให้ตรงกับความสามารถ มีการจัดวางระบบงานให้เหมาะสม และโรงเรียนควรมีการวางแผนและให้ความสำคัญกับแผนปฏิบัติการประจำปี และมีมาตรการที่ได้เด็ดขาดในการบริหารจัดการแผนหรือโครงการที่อยู่นอกเหนือแผนปฏิบัติการ...”

(ชุตีพร ศรีคำแซง, สัมภาษณ์ 2 เมษายน 2563)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 จะนำเสนอเป็นบทสรุปและอภิปรายผล
ในบทที่ 5 ต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 2,098 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 166 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 175 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,757 คน จากทั้งหมด 175 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้เกณฑ์กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 322 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 340 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 70 คน และครูผู้สอน จำนวน 200 คน จากโรงเรียน 70 โรงเรียน โดยผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49-50) ซึ่งการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 24 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูผู้สอน โรงเรียนละ 2 คนโดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็ก 96 คน

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 32 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูผู้สอน โรงเรียนละ 3 คนโดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดกลาง 160 คน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูผู้สอน โรงเรียนละ 4 คนโดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 6 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่ 84 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 7 ตำบล ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 3 มาตรฐาน 21 ประเด็นพิจารณา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 – 1 และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 51 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.36 – 0.91 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.62 – 0.94 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.54 – 0.90 และค่าความเชื่อมั่นของ เท่ากับ 0.95

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

4.4 การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

5.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3.2 สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ ใช้การทดสอบเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé - Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5.3.3 สมมติฐานข้อ 5 ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

5.3.4 สมมติฐานข้อ 6 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายค่าพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหาร

จัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 สูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกมาตรฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกมาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน

ขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (LT) และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม (ET) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .894 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 7 ด้าน และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐาน 2 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .936 - .472

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) ด้านการวัดและประเมินผล (L6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.459 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.346 ด้านการวัดและประเมินผล (L6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.160 และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.070 ซึ่ง ตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 89.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ ± 0.15623

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 0.090 + 0.423 L7 + 0.278 L4 + 0.181 L6 + 0.099 L1$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
ได้ดังนี้

$$Z' = 0.459 ZL7 + 0.346 ZL4 + 0.160 ZL6 + 0.070 ZL1$$

ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
รายด้าน พบว่า นอกจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนา
ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) ด้านการวัด
และประเมินผล (L6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1) แล้วยังมีภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา (L5) ที่สามารถพยากรณ์
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (E1.1) และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (E3) ได้

7. แนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 5 ด้าน
จากทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

7.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

7.1.1 ผู้บริหารควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ
ของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน

7.1.2 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการสร้างความเข้าใจ สร้างความ
เชื่อมั่น และทำหน้าที่สื่อสารต่อชุมชน ผู้ปกครองได้ทราบถึงภารกิจหลักหรือเป้าหมาย
ขององค์กรอย่างชัดเจน

7.1.3 ผู้บริหารควรให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย
วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนในด้านวิชาการ

7.1.4 ผู้บริหารควรเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู
โดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียนการสอน มีการประเมินความต้องการของครู มีการใช้
ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาด้านวิชาการมาปรับปรุง

7.1.5 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียน

7.1.6 ผู้บริหารควรมีการกำหนดพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

7.1.7 ผู้บริหารควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน จึงจะสามารถวางแผนเพื่อกำหนดภารกิจของโรงเรียนได้ตรงตามเป้าหมายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.8 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการวางแผน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา และนำข้อมูลมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และภารกิจของสถานศึกษา

7.2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7.2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อ รวบรวมหรือสร้างแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้งานได้จริง

7.2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนและบุคลากรใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน และมีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น

7.2.3 ผู้บริหารควรจัดโครงการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศหรือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้กับบุคลากรทั้งในและนอกองค์กร

7.2.4 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อ ICT ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและตนเอง

7.2.5 ผู้บริหารควรมีการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งยังต้องจัดหาวัสดุ/อุปกรณ์การเรียนรู้ให้เพียงพอต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

7.2.6 ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศด้านวิชาการ

7.2.7 ผู้บริหารควรศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย กำหนดแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

7.2.8 ผู้บริหารควรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคคลของสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงานชุมชนและท้องถิ่น

7.2.9 จัดสรร สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผล ต่อประโยชน์ทางการศึกษา กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับกิจกรรม

7.2.10 มีการจัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ โดยการเสนอแหล่งเรียนรู้ สื่อการสอน หรือทรัพยากรทางการศึกษาใหม่ ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนรู้ของผู้เรียนต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้

7.2.11 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงาน/หน้าที่ให้กับ บุคลากรในการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับความถนัดของครูผู้สอน และแหล่งเรียนรู้ต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ

7.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

7.3.1 ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และพฤติกรรมการณ์เรียนรู้รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

7.3.2 ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ในด้านการนิเทศการเรียนการสอน และจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเชี่ยวชาญในด้าน การเรียนการสอน และประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ

7.3.3 องค์กรทางด้านจัดการศึกษาควรจัดให้มีการอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร ด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการนิเทศ

7.3.4 มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครู มีโอกาสพัฒนางานการเรียนการสอน

7.3.6 ผู้บริหารควรมีการกำหนดปฏิทินการนิเทศในแต่ละปีการศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผนอย่างต่อเนื่อง นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แจ้งผล การนิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศทราบเพื่อให้ได้ปรับปรุงแก้ไขในการต่อไป

7.3.7 ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีการสร้างเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาการนิเทศ

7.3.8 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือในด้านกรนิเทศภายใน

7.3.9 ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการนิเทศ และมีวิธีการนิเทศที่เหมาะสม

7.3.10 ผู้บริหารควรส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู

7.3.11 กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศระดับสถานศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

7.3.12 ผู้บริหารควรมีการนำกระบวนการ PLC มาใช้เพื่อสร้างความเข้าใจ และอาศัยความร่วมมือของครูผู้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

7.4 ด้านการวัดและประเมินผล

7.4.1 ผู้บริหารควรมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผล ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

7.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการวัดประเมินผล หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา

7.4.3 ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ครูผู้สอนด้านการออกแบบกิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง

7.4.4 ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน

7.4.5 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว

7.4.6 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดตามบริบทและศักยภาพของผู้เรียน

7.4.7 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

7.4.8 ผู้บริหารควรจัดโอกาสให้บุคลากรได้จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และออกแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนร่วมกัน

7.4.9 ผู้บริหารควรมีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

7.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

7.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ

7.5.2 ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ

7.5.3 ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และควรมีการจัดคณะบุคคลเพื่อทำการ SWOT สู่แผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่วางไว้

7.5.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้ได้รับความรู้ในเรื่องระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หรือควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศในด้านการประกันคุณภาพ

7.5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในเรื่องของการจัดทำรายงานประจำปี

7.5.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักสำคัญด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ประการ

7.5.7 ผู้บริหารควรมีการวางตัวบุคคลที่รับผิดชอบในงานฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในงาน และให้ตรงกับความสามารถ มีการจัดวางระบบงานให้เหมาะสม

7.5.8 ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี (SAR) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอาศัยกระบวนการต้องสามารถทำวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นความจริงได้ รวมถึงการทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการชี้แนะหรือโน้มน้าวใจข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจและเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์ เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ วิมลสิริ มังธานี (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ ผกากรอง ศรีประไหม (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ กิตติวรรณ แสนโท (2556, หน้า 56) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง พบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายดานอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มองว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความสำคัญและการปฏิบัติบรรลุตามจุดประสงค์มากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบนี้จะเน้นผลให้เกิดแก่ตัวผู้เรียนโดยตรง และเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และการมีกระบวนการบริหารและการจัดการที่ดี จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในหลาย ๆ ด้าน รวมไปถึงด้านคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนและด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และทำให้ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ

สถานศึกษาในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นवलลอ มี่วิชา (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ชี้พื้นฐานมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีความคิดเห็นต่อผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ บุญยะสิต ยดทิวงสา (2562, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสระหวุ่นนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสระหวุ่นนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ สรวุฒิ คณะขาม (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ รสา ลำภาเงิน (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพ

การดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ที่ผู้บริหารสถานศึกษามองว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูง อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มองว่าตนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล รวมไปถึงด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบทบาทของผู้บริหาร ดังคำนิยาม ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 188) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการกระทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการชี้นำหรือโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจ และเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์ เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อให้กับผู้เรียน ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมองว่าผู้บริหาร

สถานศึกษายังคงมีภาวะผู้นำทางวิชาการในบางด้านไม่เพียงพอ ดังการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการในรายด้าน เช่น ด้านการนิเทศการศึกษา จะพบว่าการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.74$) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตาม สถานภาพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยของ ผกากรอง ศรีประโหม (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน

3.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้าน การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่มากกว่า มีความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ บังคับบัญชา มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการบริหารจัดการ และมีความชำนาญในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการบริหารและการปฏิบัติงานน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ธัญธร เลิศนา (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดกลางมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ เป็นโรงเรียนที่ได้รับทรัพยากรในการบริหารและมีปัจจัยทางการบริหารที่มากกว่าและเพียงพอต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่ความมีประสิทธิภาพทางการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีความคล่องตัวในหลาย ๆ ด้าน ในขณะที่เดียวกัน โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ยังคงมีความขาดแคลนปัจจัยทางการบริหารที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่าโรงเรียนขนาดใหญ่ สอดคล้องกับ ปริฉัตร เล็กตรวง (2554, หน้า 106) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธัญญา พรรณขาม (2554, หน้า 79) ที่ศึกษา ภาวะผู้นำในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกมาตรฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สูงกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สูงกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและครูผู้สอนอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามองว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และรับบทบาทเป็นผู้ให้หลักฐานข้อมูลแก่ประชาชนว่า บุคลากรในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน และสาธารณชนมั่นใจในคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ส่วนครูผู้สอนที่มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่ำกว่าครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและผู้บริหารนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนอาจยังไม่ได้รับข้อมูลหรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของตนอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นवलลลอบ มีริชา (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ เวียงจันทร์ พรไชยา (2559, หน้า 82) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันโดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกมาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า มีความชำนาญ มีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในระดับที่ต่ำกว่านั้นอาจเป็นเพราะมีความคาดหวังต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลที่สูงขึ้นมากกว่านี้ ดังคำสัมภาษณ์ของนักวิชาการผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประกอบด้วยรศพรพงษ์ ภูยางสม (สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2563) ได้เสนอว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ ต้องสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ ต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งคุณภาพของสถานศึกษาได้ ดำเนินการตามแผนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลตรวจสอบภายในโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานจากหน่วยงานต้นสังกัด และนำผลมาปรับปรุงพัฒนา รายงานผลการประเมินตนเองให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน และไชยา ภาวะบุตร(สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2563) ได้เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน

ของสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยตรงและยาวนาน จะเป็นผู้ที่เดินตามนโยบายของส่วนกลางรวมถึงนโยบายของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาว่ามีความประสงค์ให้เป็นไปได้ในทิศทางไหน ซึ่งจะมีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในเรื่องของการจัดทำรายงานมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในเรื่องของการจัดทำรายงานประจำปี การวางผู้ดูแลแต่ละฝ่ายงานอย่างเป็นระบบ กำกับ ติดตาม การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ผลการปฏิบัติงานมาประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพการทำงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

4.3 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีกระบวนการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่เป็นระบบ มีการบริหารจัดการที่ดีจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถ และมีปัจจัยทางการบริหารที่พร้อมต่อการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งคุณภาพของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลตรวจสอบภายในโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดมากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก และเนื่องจากบริบทและสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่พร้อมและไม่เพียงพอของปัจจัยทางการบริหารไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ทรัพยากรทางการบริหารหรือทรัพยากรทางการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดำรงเกียรติ วันทา (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จะมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ บุญฉลอง ศรีทองพานิช (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เขตพื้นที่ การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (LT)

กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม (ET) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .894 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 7 ด้านและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐาน 2 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานั้นมีความสัมพันธ์กันทางบวก เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านอื่น ๆ ล้วนส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้ง 3 มาตรฐานได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ (2561, บทคัดย่อ) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์ทางบวก งานวิจัยของ พันทิพา ชุ่มเข้ม
 (2551, หน้า 112) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการ
 ประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
 พบว่า การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา
 ในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีความสัมพันธ์กันสูง สอดคล้องกับ ไชยา
 กรมแสง (2557, หน้า 102) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ
 ผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 และงานวิจัยของรสา สำเภาเงิน (2562, หน้า 69) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะ
 ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน
 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบ
 ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) ด้านการวัด
 และประเมินผล (L6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
 ภายในสถานศึกษา (L7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.459
 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการ
 พยากรณ์ เท่ากับ 0.346 ด้านการวัดและประเมินผล (L6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
 ของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.160 และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1) โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.070 ซึ่ง ตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ร้อยละ 89.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.15623

ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รายงาน พบว่า นอกจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) ด้านการวัด และประเมินผล (L6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1) แล้วยังมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา (L5) ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (E1.1) และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (E3) ได้

จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ มีทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและมีการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ตั้งไว้ ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ บริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ทางการบริหาร คือ มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียนไว้ชัดเจน การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน การกำหนดเป้าหมายทางด้าน วิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร การสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย การร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ ความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมขวัญ และกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู มีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนการ จัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่ง

วิทยาการที่เหมาะสมให้แก่ครูผู้สอน มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีโอกาสพัฒนางานการเรียนการสอน การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด ประเมินผล ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษามีการให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูด้านการวัดผล ประเมินผลของผู้เรียนตามสภาพจริง สนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศ ในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมกับ บุคลากรอย่างเป็นระบบและการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ ตามมาตรฐาน และมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี บำรุงสวัสดิ์ (2557, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 73.00 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ .267 คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสารและด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัย ที่ควรส่งเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา การมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เทคโนโลยีทางการศึกษา การติดต่อสื่อสารและการทำงานเป็นทีม และมัลวิสัย พาศรี (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านลักษณะองค์กรและปัจจัย ด้านลักษณะบุคลากร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์พหุคูณสะสมทั้ง 3 ปัจจัย เท่ากับ 0.846 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีจำนวน 4 ด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากที่สุดเพื่อส่งผลถึงประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาสูงสุด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ ในการบริหารงานจัดการองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมทักษะการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลลักษณ์ ลิทธิรัตน์ ฌ นครพนม. (2558). *ปัจจัยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมวิชาการ. (2548). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2549). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2553*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก. วันที่ 2 เมษายน 2553.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร : ศรุสภา. กมลพรรณ เครือวัลย์ .
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- กิตตินันท์ ชูมวัน. (2557). *แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิตติวรรณ แสนโท. (2556). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- โกศิษฐ์ เปลรินทร์. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ฉันท ชาติทอง. (2551). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3).
นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อ
ความเป็นองคการแห่งการเรียนรูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ฉัตรชัย ไชยมง. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงที่
3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชฎากาญจน์ เจริญชนม์. (2553). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน.
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). การประเมินการเรียนรู. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาริณี สุขสันติดีดลก. (2552). การนิเทศงานวิชาการด้านสื่อการสอนแบบกัลยาณมิตร
ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี,
สารนิพนธ์ปริญญา ศษ.ม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ไชยา กรมแสง. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา. สกลนคร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- _____. (2555). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา*. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณชล ลี้มักดี. (2559). *ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*.
วิทยานิพนธ์. กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี :
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัฐธินิชา พรธนะขาม. (2554). *ภาวะผู้นำในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพงศ์ บุญยารมณ. (2553). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งต่อประสิทธิผลการบริหาร
งานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม :
มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ดำรงเกียรติ วันทา. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ถาวร เส็งเอียด. (2550). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธนกร อัมจักร. (2557). *ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพ. การศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- ธัญธร เลิศนา. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาด
เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- นวลลอบ มีริษา. (2559). *สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- บุญฉลอง ศรีทองพานิช. (2553). *การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญา กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- บุญยะสิต ยดทิวงสา. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยครูสะทวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- บุหงา วชิระศักดิ์มงคล. (2556). *สมรรถนะครูมืออาชีพ : ปฏิบัติการให้คำปรึกษาอย่างมืออาชีพ. วารสารราชภัฏอุตรดิตถ์, 8(2), 247-264.*
- ปริญธร เล็กดวง. (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษายุทธธรบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.*
_____. (2553). *การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.*
- ปิยธิดา ชำนาญรบ. (2557). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.*
- ผกากรอง ศรีประโหม. (2558). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- พัทธ์ธิญา ไพรมูย์. (2556). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท๔ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์. พ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.*

- พันทิพา ชุ่มเข้ม. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: แฮ็ส ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิทรัตน์ บรรจงงาม. (2557). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองบัวระเหว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3*. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มลิวลัย พาศรี. (2554). *ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มัลลิกา เข้าวปัญญาเวช. (2556). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- รสา สำเภาเงิน. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- รัชนีญา แพ้ไธสง และวัลลภา อารีรัตน์. (2553). *การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 : กรณีศึกษา*. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, 4(3), 103-113.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์ พัชลิ้น.

- ฤทธิรงค์ เศษวงศ์. (2556). *อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.*
 ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลำพูน หมายสุข. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.*
- วรรณณา อุดมศาสตร์สกุล. (2551). “การใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการสอนของครูในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1”, วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วันเพ็ญ มีชัย. (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- วันเพ็ญ รัตนอนันต์. (2555). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- วารุณี บำรุงสวัสดิ์. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.*
- วาสนา สารกรณ์. (2556). *การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)*
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2553). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนการพัฒนาใหม่การพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.*
- วินัย คำแหง. (2553). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*

- วิมลสิริ มั่งธานี. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เวียงจันทร์ พรไชยา. (2559). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศศิวิมล สุขทหนารักษ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2557). การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปริญญาโท ปริญญาตรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริรัตน์ โนจิตร. (2560). ปัจจัยการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สงบ ลักษณะ. (2551). การเพิ่มคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์.
- สมสะนิด วงคำจัน. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลข : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมุทร ชำนาญ. (2553). ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. ระยอง พี.เอส.การพิมพ์.

- สราวุฒิ คณะชาม. (2562). *การดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : บุคพอยท.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (2562). *สารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562*. สกลนคร : กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2560). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้สู่เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2554). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2560). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552).
- _____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2560). *ปฏิรูปการเรียนรู้สู่เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2553, หน้า 36 – 37

- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). *ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ด. : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริทร ดงคุณ. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (ศรีสะเกษ-ยโสธร)*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2554). *ครบเครื่องเรื่องนักบริหาร*. กรุงเทพฯ : ส.เอเซียเพรส (1989).
- สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2554). *ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สุภารัตน์ ศรีเนียม. (2557). *ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11*. วิทยานิพนธ์. ค.ม. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อรนันท์ นิมนุช. (2551). *ความคิดเห็นการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูปฐมวัยในโรงเรียน*. ของอัครสังฆมณฑล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย.
- อำรุง จันทวานิช. (2552). *แต่เพื่อนครูผู้ร่วมอุดมการณ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. อุทุมพร จามรมาน.
- Abdallah and Refa. (2016). *Quality Assurance in Palestine's Teacher Education Programs: Lessons for Faculty and Program Leadership*. American Journal of Educational Research. 4(2A). 30–36
- Anderson. C. A. D. (2000). *The importance of instructional leadership behavior as Perceived by Middle schoolteacher, middle school Principal, and Educational leadership Professors* Ed.D. Dissertation, Faculty of Graduate School, University of Geogia. Mickey (2000, p. 99)
- Atria, J. P. (2000). *The effect of the illinois quality assurance and improvement planning process on chicago public school teacher attitudes toward school improvement*. UMI ProQuest Digital Dissertation Full Citation & Abstract DAI–A 60(12), 4254.

- Bass, B. M. (1981). *Stogdill's Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research*. New York: The Free Press.
- Bennis and Nanus. (1985). *The concept of organizational health in changing organizational*. Edited by Warren G. Bennis. New York : McGraw-Hill.
- Bossert, A. (1988). *Leadership in organization*. Eagle wood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Brooks, E. A. (1999). *Quality assurance and improvement planning and the Education of special Education Students*. UMI ProQuest Digital Dissertation-Full Citation & Abstract DAI-A 60(14), 946.
- Carter, C. J. & Klotz J. (1990). *What principle must know before assuming the of Instruction leader*. BASSP Bulletin.
- Cooper, R. K. (1989). *Executive EQ Intelligence in Leadership and Organization*. New York : Grosses & Putna.
- Davis & Thomas. (1989). *Effective schools and effective teachers*. Boston: Allyn and Bacon.
- Cammeron, Kim S. (1996). *Measuring Organizational Effectiveness in the Institutions of Higher Educational*. Administrative Science Quarterly, 23 : 604-632
- Glickman. (2007). *Supervision of Instruction : A developmental Approach*. (5th ed). Boston : Allyn and Bacon
- Hallinger and Murphy. (1983). *Work stress and social support*. Reading Massachusetts: Addison-Wesley.
- Hallinger, P. & Murphy, J. (1985). *Assessing the Instructional Management Behavior of Principals*. Chicago: The University of Chicago.
- Heck, R. H., & Hallinger, P. (2009). *Assessing the contribution of distributed leadership to school improvement and growth in math achievement*. American Educational Research Journal, 46, 626 – 658.
- Hoy, R. C. and Hoy, D. A. (2003). *Organization behavior*. San Francisco : Jossey – Bass.
- Jafarzadeh. (2014). *Administrative skills and effectiveness of primary schools in Karachi, Iran*. Englewood Cliffs, N. J. : Prentice – Hall International.

- Krug. (1992). *Instructional leadership: A constructivist perspective*.
Educational Administration Quarterly, 28(3), 430–443.
- Likert, R. (1976). *New Patterns of Management*. New York : McGraw – Hill.
- McEwan. (1998). *Seven Steps to Effect Instructional Leadership*. California :
Corwin Press.
- Neville, L. B. (1999). *Quality assurance and improvement planning in two Elementary
school: Case studies in Illinois school reform*. UMI ProQuest Digital
Dissertation–Full Citation & Abstract DAI–A 60(04), 963.
- Stogdill. (1978). “*Handbook of Leadership,*” *A Survey of Theory and Research*.
New York : The Free Press.
- Ubben, G., C. & Hughes, L., W. (1987). *The principal: Creative Leadership for Effective
Schools*. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Wall, Robert. G. & Hugh, Hawkins. (1964). *Management*. San Francisco : McGraw–Hill.
- Walter and Others. (2000). *Instructional leadership in primary and secondary
schools in Western Australia*. Journal of Educational Administration, 31(2),
43. Retrieved January 18, 2011, from ABI/INFORM Global.
(Document ID: 1064832)
- Wildy, H.,& Dimmock, C. (1993). *Instructional leadership in primary and secondary
school*. Journal of Educational Administration, 31(21) : 43–61.
- Yamada, A. T. (2000) *Elementary school principals’ percentage of responsibilities and
competencies for instructional leadership*. Ed.D Dissertation. Faculty of the
Graduate school, University of the Pacific.
- Yukl, G. (2001). *Leadership in Organization. (5th ed.)*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice–Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร   คณบดีคณะครุศาสตร์
 ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง
 จังหวัดสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่   กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
 มหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง
 จังหวัดสกลนคร
3. นายชัยยงค์ ฐรรรัตน์   รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. นางอรวรรณ อุณีพิเศษ   ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนผักแพวบำรุงวิทยา สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. นางดาระณี ภูนิคม   ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านกกส้มโฮง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สกลนคร เขต 1

**ผู้เชี่ยวชาญที่เสนอแนะเพื่อหาแนวทางการยกระดับ
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร   คณบดีคณะครุศาสตร์
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่   กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร
3. นายวัชรพงษ์ ภูยางสม   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1
4. นางนิรันดร จันลาวงค์   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1
5. นายชัยศักดิ์ แสงวงศ์   ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาทับแก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1
6. สิบเอกประสาธ อูระภา   ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมน้ำพุ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1

7. นายยุทธยา เทอำรุง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไผ่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1
8. นางนันทิยา พรหมเมือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยม
น้ำพุ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
9. นายอนุกุล บุญจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงมะไฟ
สามัคคีราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
10. นางชุติพร ศรีคำแซง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชน
โนนหอมไผ่ล้อม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๙๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายชัยยงค์ ฐรรรัตน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๙๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ฐรรรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนผักแพ้วบำรุงวิทยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๙๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อุทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางดาระณี ภูนิคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๑๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อุทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยกับท่านและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อหาความเชื่อมั่นในการ ศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภคพล คตวิวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชญกรณ)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไพหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายวัชรพงษ์ ภูยางสิม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๕๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางนิรันดร จันลาวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมน้ำพุ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรรัฐกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไผ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อุทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๕๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางนันทิยา พรหมเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายอนุกุล บุญจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๙๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินทิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อุทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๙๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางชุตีพร ศรีคำแพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปิยพร บุญใบ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๒๕๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปิยพร บุญใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๕๘๕ ๕๗๗๐

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ต่อไป จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่านมีคุณค่าสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะภาพรวมเท่านั้น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีจำนวน 7 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้าน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวปิยพร บุญใบ

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [ ] หน้าข้อความ ตามสภาพความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติงานอยู่

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

[ ] ผู้บริหารสถานศึกษา

[ ] ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

[ ] ครูผู้สอน

2. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

[ ] น้อยกว่า 5 ปี

[ ] 5-10 ปี

[ ] มากกว่า 10 ปี

3. ขนาดของโรงเรียน

[ ] โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)

[ ] โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)

[ ] โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
ความคิดเห็น ตามความคิดเห็นของท่านว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ของท่าน อยู่ในระดับใด

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ระดับ
ความสามารถของบุคคลในการแสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ
ในสถานศึกษาที่เป็นการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาการจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากร
ในสถานศึกษา ซึ่งในแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
	ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน					
0	มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน ไว้ชัดเจน		✓			

จากตัวอย่างแสดงว่า ท่านมีความคิดเห็นว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน “มีการกำหนด
เป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียนไว้ชัดเจน” อยู่ในระดับมาก

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน						
1	มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน ไว้ชัดเจน					
2	มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน					
3	มีการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร					
4	มีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู					
5	มีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน					
6	มีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน					
7	มีการกำหนดพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู					
8	มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการและดำเนินการ ให้บรรลุเป้าหมาย					
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน						
9	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้					
10	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ ในการคิดคำนวณ					
11	มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้กับนักเรียน					
12	มีการดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีผลการเรียน อยู่ในระดับต่ำ					
13	มีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน					
14	มีการปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมการสอน อย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตร						
15	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษา					
16	มีระบบบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการที่ร่วมกันกำหนด					
17	มีการติดตามผลการใช้หลักสูตร ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
18	มีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ					
19	มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร					
20	มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและคณะกรรมการศึกษา ชุมชน เกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้					
ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
21	มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น					
22	จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน					
23	มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น					
24	สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา					
25	สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา					
26	มีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน					

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศการศึกษา						
27	สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศภายใน					
28	มีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด					
29	ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่คณะครู					
30	สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่งวิทยาการ ที่เหมาะสมให้แก่ครูผู้สอน					
31	มีการจัดประชุม อบรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ ครูมีโอกาสพัฒนางานการเรียนการสอน					
ด้านที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล						
32	มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด ประเมินผล ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
33	ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
34	มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูด้านการวัดผล ประเมินผลของผู้เรียนตามสภาพจริง					
35	สนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศ ในการวัดและประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว					
36	มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อสะท้อนผล การปฏิบัติงานของครูผู้สอน					
ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา						
37	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษา					

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
38	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ					
39	มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน					
40	มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ตามความคิดเห็นของท่านว่า ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนท่านอยู่ในระดับใด

ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากร หรือหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 แล้วโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนา หรือเป็นไปตามที่คาดหวัง ประสิทธิภาพพิจารณาการจากการประเมินผลของงาน โครงการ หรือกิจกรรม ที่ได้รับการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย จำนวน 3 มาตรฐาน ซึ่งในแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
	มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ					
0	สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า ท่านมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีผู้เรียนมีความสามารถ
ในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ อยู่ในระดับมากที่สุด

ขอ	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน					
	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน					
1	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ					
2	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา					
3	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม					
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร					
5	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา					
6	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดี ต่องานอาชีพ					
	1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					
7	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด					
8	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย					
9	ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง และหลากหลาย					
10	ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมที่ดี					

ข้อ	การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ						
11	สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน					
12	สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพ ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
13	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียน รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย					
14	สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ					
15	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม ที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ					
16	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้					
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
17	ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและ ปฏิบัติจริง และผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้					
18	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
19	ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก					
20	ครูผู้สอนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียน อย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน					
21	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุง การจัดการเรียนรู้					

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตาราง 41 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม									
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ประสบการณ์ในตำแหน่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ขนาดของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกครอบคลุม ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สมศ.)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1									
ด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน									
1	มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน ไว้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	มีการสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีการกำหนดเป้าหมาย ทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
4	มีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	มีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	มีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน									
9	มีการบริหารจัดการเพื่อให้ นักเรียนอ่านออกเขียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	มีการบริหารจัดการเพื่อให้ นักเรียน มีความสามารถ ในการคิดคำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	มีการบริหารจัดการเพื่อ ส่งเสริมกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้กับ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	มีการดำเนินการพัฒนา นักเรียนที่มีผลการเรียน อยู่ในระดับต่ำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	มีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
14	มีการปรับปรุงรูปแบบ กิจกรรมการสอน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	ด้านที่ 3 การบริหาร จัดการหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรที่นำมาใช้ ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	มีระบบบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ ที่ร่วมกันกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	มีการประชาสัมพันธ์การใช้ หลักสูตรกับผู้ปกครองและ คณะกรรมการศึกษา ชุมชน เกี่ยวกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง และการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้									
21	มีการส่งเสริมให้ครูและ นักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
22	จัดโครงการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ในชุมชนที่เอื้อต่อการ สร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	มีการส่งเสริมให้ครูและ นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	สนับสนุน และเปิดโอกาส ให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศการศึกษา									
27	สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน เพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศ ภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	มีการนิเทศติดตาม ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน ของผู้สอนอย่างใกล้ชิด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ในการทำงาน แก่คณะครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
30	สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ชี้แหล่งวิทยากร ที่เหมาะสมให้แก่ครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	มีการจัดประชุม อบรม ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ ครูมีโอกาสพัฒนางานการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล									
32	มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดประเมินผล ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผล แต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ ครูด้านการวัดผล ประเมินผล ของผู้เรียนตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	สนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลและ ระบบสารสนเทศในการวัดและ ประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	มีการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนเพื่อสะท้อนผล การปฏิบัติงานของครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา									
37	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	มีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	มีการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้น คุณภาพตามมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	มีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน									
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน									
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน									
1	ผู้เรียนมีความสามารถ ในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
2	ผู้เรียนมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์หาคำตอบอย่างมี วิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ผู้เรียนมีความสามารถ ในการสร้างนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน									
7	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยม ที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบน ความแตกต่างและหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพ ทางร่างกาย และจิตสังคมที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ									
11	สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	สถานศึกษาสามารถบริหาร จัดการคุณภาพของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนา วิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน รอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่ม เป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อม ทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ								
17	ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติ จริง และผู้เรียนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการ ชั้นเรียนเชิงบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	ครูผู้สอนมีการตรวจสอบและ ประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 42 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .943	1	.902
	2	.840
	3	.623
	4	.819
	5	.802
	6	.873
	7	.844
	8	.715
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .894	9	.671
	10	.760
	11	.674
	12	.761
	13	.753
	14	.700
3. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .966	15	.866
	16	.883
	17	.909
	18	.908
	19	.875
	20	.897

ตาราง 42 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .970	21	.885
	22	.919
	23	.922
	24	.914
	25	.887
	26	.900
5. ด้านการนิเทศการศึกษา ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .935	27	.780
	28	.892
	29	.843
	30	.812
	31	.818
6. ด้านการวัดและประเมินผล ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .957	32	.849
	33	.907
	34	.944
	35	.816
	36	.884
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .953	37	.940
	38	.894
	39	.896
	40	.835
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .987		

จากตาราง 42 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.623 – 0.944 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.23 หมดทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.987 ซึ่งแยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.623 – 0.902 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.943
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.671 – 0.761 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.894
3. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.866 – 0.909 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.966
4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.885 – 0.922 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.970
5. ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.780 – 0.892 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.935
6. ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.816 – 0.944 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.957
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.835 – 0.940 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.953

ตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐาน
การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .938	1	.866
	2	.834
	3	.902
	4	.837
	5	.775
	6	.746
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .824	7	.626
	8	.732
	9	.700
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .866	10	.543
	11	.339
	12	.717
	13	.656
	14	.680
	15	.821
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .920	16	.777
	17	.673
	18	.791
	19	.808
	20	.864
	21	.835
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เท่ากับ .953		

จากตาราง 43 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.543 – 0.902 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.23 หมดทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เท่ากับ 0.953 ซึ่งแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.746 – 0.902 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.938

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.543 – 0.732 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.824

2. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.339 – 0.821 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.866

3. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.673 – 0.864 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.920

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผล

ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปมาลงในตาราง

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics	
					R Square Change	F Change
1	.907 ^a	.823	.822	.19957	.040	1567.880
2	.936 ^b	.876	.875	.16743	.028	1185.415
3	.943 ^c	.889	.888	.15805	.025	900.920
4	.945 ^d	.892	.891	.15623	.024	693.760

a. Predictors: (Constant), TLg

b. Predictors: (Constant), TLg, TLd

c. Predictors: (Constant), TLg, TLd, TLf

d. Predictors: (Constant), TLg, TLd, TLf, TLa

a. Predictors: (Constant), รวมด้านที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇)

b. Predictors: (Constant), รวมด้านที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇), รวมด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄)

c. Predictors: (Constant), รวมด้านที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇), รวมด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄), รวมด้านที่ 6 การวัดและประเมินผล (L₆)

d. Predictors: (Constant), รวมด้านที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇), รวมด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄), รวมด้านที่ 6 การวัดและประเมินผล (L₆), รวมด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L₁)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.703	.094		7.503	.000
	TLg	.835	.021	.907	39.596	.000
2	(Constant)	.679	.079		8.635	.000
	TLg	.501	.033	.544	15.161	.000
	TLd	.345	.029	.430	11.968	.000
3	(Constant)	.318	.093		3.423	.001
	TLg	.444	.032	.482	13.694	.000
	TLd	.285	.029	.355	9.906	.000
	TLf	.201	.031	.177	6.495	.000
4	(Constant)	.090	.119		.750	.454
	TLg	.423	.033	.459	12.882	.000
	TLd	.278	.029	.346	9.754	.000
	TLf	.181	.031	.160	5.803	.000
	TLa	.099	.033	.070	2.980	.003

a. Dependent Variable: TTE

TLg คือ รวมด้านที่ 7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (L₇)

TLd คือ รวมด้านที่ 4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L₄)

TLf คือ รวมด้านที่ 6 การวัดและประเมินผล (L₆)

TLa คือ รวมด้านที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L₁)

a. Dependent Variable: รวมความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกัน

คุณภาพภายในของสถานศึกษา

ภาคผนวก ช

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทาง
การยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

4. ท่านมีแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา
ด้านการวัดและประเมินผลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นางสาวปิยพร บุญใบ
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ซ

ภาพประกอบการวิจัย

ภาพประกอบ 3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย

ภาพประกอบ 4 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

ภาพประกอบ 5 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูผู้สอน

ภาพประกอบ 6 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นศึกษานิเทศก์

ประวัติย่อของผู้วิจัย

